ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 29 СЕПТЕМВРИ | 2017 ГОДИНА/27 | БРОЙ 191 (7788)

ИНТЕРВЮ

Божидар Страхилов: Време е да управляваме Трън в полза на хората 10

ПРОМЕНИ

Данъчната реформа на Тръмп - облекчения за богатите 9

Закриват пожарни, няма кадри

Вместо да разкрие нови щатове, за да гарантира задължителния тричленен екип, МВР затваря служби

За да гарантира законовото задължение екипите на пожарната да са от трима души, вместо да разкрие нови щатове, МВР е решило да закрива противопожарни служби и участъци с мотива, че не са достатъчно натоварени. От синдиката "Огнеборец" към КНСБ алармираха, че това застрашава живота и здравето на хората. Времето за реакция пък ще се увеличи в пъти, което ще доведе до по-големи материални щети и до загуба на човешки животи. Синдикалистите изпратиха писмо до президента Румен Радев, премиера Бойко Борисов и председателя на парламента Димитър Главчев. Вътрешният министър Валентин Радев си призна, че съкращенията на участъци се налагали, защото МВР не може да увеличи щата на пожарната. 2

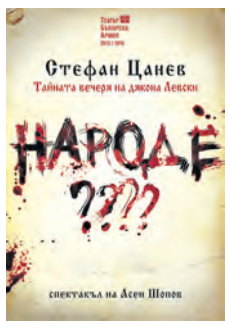
ЧЕТИВО

Неделник

Пророчествата на Константин Циолковски - Бащата на космонавтиката 13

ПЕГАС

Две съперници за... любовта на Вазов 21

Билети по 4 лв. за пенсионери в театър „Българска армия" 33

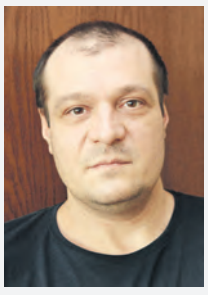
Шефът на футболните съдии се оплака, че бил поръчан за побой 39

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Близки на блъснатия от таксиметров шофьор Боян Митев, както и представители на няколко мотоклуба се срещнаха вчера с председателя на парламентарната комисия по взаимодействие с неправителствени организации и жалби на граждани Антон Кутев. Той и колегата му от ГЕРБ Нели Петрова, чиято дъщеря също загина на пешеходна пътека, получиха подписка, в която се настоява за по-строги критерии и последващ контрол при издаване на разрешителни за таксиметрови шофьори

НЯКОЛКО ДУМИ

Георги ГЕОРГИЕВ

БЛЕДА ДЪРЖАВА

Продължава епичното почесване по задните части на българските институции заради скандала с ограниченията на българите в Украйна да учат на майчин език. След като премиерът Бойко Борисов си спретна една показна стенограма на Министерския съвет, от която трябваше да разберем колко е загрижен, колко е ядосан на украинския президент Петро Порошенко, той изостави темата. Уж щеше да говори с Порошенко по телефона, уж така, уж иначе, а накрая... пръц.

Онзи ден Порошенко въпреки протестите на редица държави подписа закона за образованието, с което демонстрира, че не уважава правата на малцинствата и всичките му приказки за европейска Украйна са празно дърдорене. Да приемем, че Порошенко е заложник на националистите в страната, които обаче дойдоха във властта и с неговата подкрепа. На кого обаче е заложник българският премиер, че освен пъчене пред министрите не направи нищо друго? Да не би причината да е в това, че патронът на Борисов и Порошенко е един?

Виж, президентът Румен Радев говори с Порошенко, но украинците обявиха, че той приел позитивно закона. Това е абсурдно, но липсата на ответна реакция от "Дондуков" 2 също е смущаваща.

Важното е, че в случая България пак изглежда бледа, безхарактерна, беззъба имитация на държава.

ISSN 1310-1943

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Синдикати алармират, че МВР закрива пожарни

Вместо да разкрие нови щатове, за да гарантира задължителния 3-членен екип, МВР затваря служби

Синдикат "Огнеборец" към КНСБ реагира остро срещу планираното закриване на противопожарни служби и участъци с мотива, че не са достатъчно натоварени. Синдикалистите предупредиха, че с това си намерение ръководството на МВР и на ГД "Противопожарна безопасност и защита на населението" застрашават живота и здравето на хората. Времето за реакция ще се увеличи в пъти, което ще доведе както до по-големи материални щети, така и до загуба на човешки животи, алармира президентът на "Огнеборец" Венцислав Станков. Синдикалистите изпратиха писмо до президента Румен Радев, премиера Бойко Борисов и председателя на парламента Димитър Главчев.

Месец след големия горски пожар в Кресна МВР обмисля да закрие над 10 пожарни служби в страната, вероятно две от тях са именно в планински райони - Пампорово и Боровец. Управляващите се оправдават с недостиг на кадри. Преди две седмици от "Огнеборец" алармираха, че на много места на сигналите за пожар се отзовават само шофьор и един пожарникар, като законовият минимум е за екип от поне трима души.

Вътрешният министър Валентин Радев се оправда, че съкращенията на участъци се налагали, защото МВР не може да увеличи щата на пожарната. С орязването щял да се спази законовият минимум за трима души в екип. Според министъра това нямало да се отрази на времето за реакция. "Където има по-малка нужда от пожарникари, на места с не толкова активни пожари, огнеборците да бъдат пренасочени. Искат да назначим нови хора. В момента това няма как да стане. Проблемът е от две години. Първата стъпка е това - за да бъдат по трима в екип, прегрупират се, имат и нови автомобили, които позволяват по-бързо достигане", заяви Радев.

Станков апострофира, че дори нови автомобили няма да помогнат, а времето за реакция, което и в момента на места е над 30 минути, ще се увеличи допълнително. "Това са товарни автомобили по 7, по 14 тона. Не могат да се движат като леки коли. В малките населени места реакцията ни е много голяма - над 30 мин. Дори и в момента в над 50 общини се осъществява спасителна дейност от служби в съседни райони", обясни експертът. Той подчерта, че в цяла Европа тенденцията е за намаляване на времето за реакция, а в България е точно обратното. Според Станков системата има нужда от допълнителни кадри, както и от доброволни формирования в по-отдалечените райони. Според него може да се мине през смесени екипи с доброволци и професионалисти, а след време доброволците да останат да дежурят в малките населени места, като професионалните пожарникари и спасители да бъдат изтеглени в големите и натоварени районни служби.

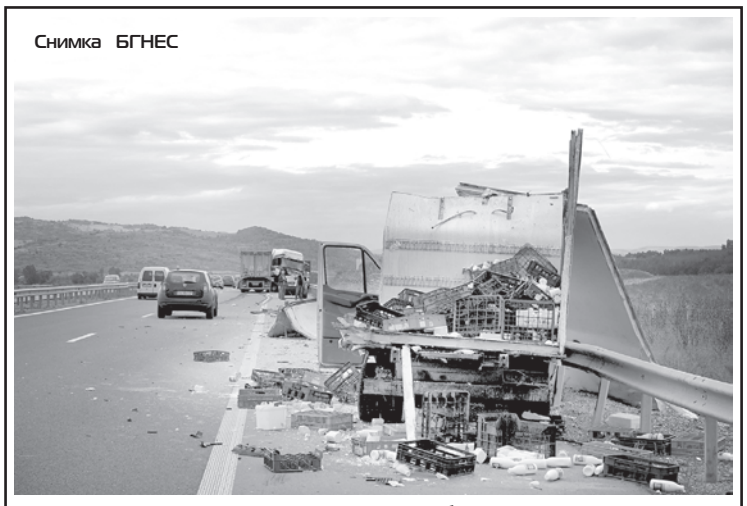
Основната причина за планираното закриване на участъци, основно в малки общини и населени места, не е тяхната неефективност, а липсата на хора, твърдят пожарникарите и спасителите. От 1 август минималният брой пожарникари в екип трябва да е трима човека. Поради недостатъчния щат в ГДПБЗН този норматив не се изпълнява, което налага при ликвидиране на произшествия екипите да са от двама пожарникари, което застрашава и живота им.

Делян Добрев влиза в тежки обяснения за Хасково

Гербаджийският депутат Делян Добрев съвсем се оплете в обясненията на роднинските си назначения в Хасково. "Суджукгейт" е детска приказка в сравнение с аферата в Хасково. Едно семейство държи и ножа, и хляба в Хасково. Ако това е законно, значи г-н Добрев по един напълно законен начин е придобил община Хасково. Така народният представител от "БСП за България" Елена Йончева обрисува ситуацията в избирателния си район. Тя добави, че почти половината от санираните блокове в Хасково минават през фирми, в които зетят на Добрев е акционер. Кметът Беливанов разбира, че ще бъде използван като бушон, и се опитва да направи конкурс, чрез който да назначи други хора, смята социалистката.

Добрев пък се впусна да обяснява, че нямал зет, а човекът, който Йончева визира, бил само съпруг на негова братовчедка. Бившият министър отново опита да намеси БСП и заяви, че мажоритарен собственик в цитираната от социалистката фирма бил "червеният" Величко Минев. Добрев не се посвени да замеси и покойния зам.-министър на регионалното развитие в кабинета на тройната коалиция Димчо Михалевски, чийто ментор бил Минев. Той продължи да настоява, че БСП вербувала кмета на Хасково с екскурзии. Добрев настоява, че строителният предприемач Иван Стаматов е бил коалиционен партньор на БСП, въпреки че това не е вярно.

Междувременно кумата на Добрев Биляна Димитрова и братовчедка му Росица Гаргова хвърлиха оставки като секретар и шеф на финансовата дирекция в общината. Те обявиха, че това е личен акт и не можели да работят с кмета Добри Беливанов. Точно конкурсите за тези две позиции се оказаха официална причина за разграничаването на ГЕРБ от кмета. През май Беливанов уволни Димитрова, но отмени заповедта за отстраняването ѝ 24 часа по-късно. Кметът е внесъл уведомление, че днес е в отпуск и не е ясно кой ще управлява администрацията.

Снимка БГНЕС

Двама водачи на товарни автомобили пострадаха леко при катастрофа на магистрала "Струма" преди пътен възел "Бобошево". ТИР се вряза в товарен автомобил "Мерцедес", спрял в аварийната лента към 17 ч.

ГЕРБ се разграничи от трима съветници в Ботевград

Павлета ГЕОРГИЕВА

Почти предизвестено ГЕРБ в Ботевград се отрече от трима от общинските си съветници в Ботевград. Преди началото на вчерашното заседание зам.-председателят на ОбС Ботевград Росица Милчева прочете декларация от името на местната структура на партията и обяви, че снемат политическото си доверие от Цветан Цолов, Еленко Иванов и Филип Филипов. Тя обяви, че тримата системно нарушават принципите на партията, извършват системни действия, компрометиращи дейността на ГЕРБ и нарушават нормите на политическото доверие в партията.

Още преди месеци ДУМА прогнозира, че тримата ще бъдат отлъчени от партийните редици. Причина за разрива е екскметът на Ботевград Георги Георгиев. Макар ГЕРБ да оттеглили доверието си от него, след като името му бе замесено в скандални схеми с обществени поръчки и имоти в общината, част от бившите му съпартийци отново се сдружиха с него. Трима от гербаджийските съветници гласуват с новата формация на Георгиев, а Цолов, Иванов и Филипов подкрепят настоящия кмет Иван Гавалюгов.

Цолов заяви, че не приема така прочетената декларация и поиска думата, но тя му бе отказана от председателя Любомир Лилов. Отлъчените гербаджии вече седят между съветниците от БСП и ОББО.

Преди повече от месец Георги Георгиев потвърди пред ДУМА, че се чува с Цветан Цветанов и отрече да има проблеми с ГЕРБ. Опитахме да се свържем и с настоящия депутат и лидер на партията в Ботевград Мартин Тинчев в качеството му и на бивш председател на Общинския съвет в града. Все още чакаме отговор какво е отношението на ГЕРБ към сближаването с отлъчения кмет.

Вечери с филмите и книгите на Анжел Вагенщайн

С прожекцията на филма "Допълнение към ЗЗД" на 2 октомври (понеделник) от 18 ч. в кинозалата на Националния клуб на БСП (ул. "Позитано" 20) продължава програмата на Националния клуб на БСП, с която отбелязваме 95-годишнината от рождението на големия български сценарист, писател, общественик и интелектуалец Анжел Вагенщайн. Премиерата на българския игрален филм "ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ ЗЗД" е била през 1976 г. Сценарият е на Анжел Вагенщайн. Режисьор е Людмил Стайков. Музиката е на Симеон Пиронков. Оператор е Борис Янакиев. Ролите във филма се изпълняват от големите български актьори Стефан Гецов, Георги Георгиев-Гец, Георги Черкелов, Иван Кондов, Андрей Чапразов, Стойчо Мазгалов, Виолета Донева, Стефан Данаилов, Николай Бинев, Коста Цонев и др. Филмът е носител на Награда на СБФД за 1976 г. за режисурата на Людмил Стайков и за сценария на Анжел Вагенщайн, на Наградата на София за киноизкуство (1976), на Наградата на журито, Неапол (1977), на "Сребърен Лачено", Авелино (1978), на Статуетка "Свобода" за женска роля на Виолета Донева, Сопот (1979) и много др. През октомври в кинозалата на Националния клуб на БСП ще бъдат показани и

филмите на Вагенщайн "Звезди" (1959), "Сълзи в очите, звезди в косите" (1977), "След края на света" (1998), "Борис I - Покръстването" (1985) и "БОРИС I - Слово за буквите" (1985). Входът е свободен.

ВДИГАТ МИНИМАЛНИТЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ДОХОДИ С 3,9%

Социалният министър Бисер Петков ще предложи административно увеличение на минималните осигурителни доходи за 2018 г. по икономически дейности и групи професии с 3,9%. Това ще залегне в бюджета на ДОО за следващата година, стана ясно след заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество. Предложението е направено пред социалните партньори и ще бъде представено пред Надзорния съвет на НОИ. Макроикономическата прогноза за нарастването на БВП за следващата година е също 3,9%.

По време на тристранката се очакваше сблъсък за изплащането или неизплащането на клас прослужено време. До спор обаче така и не се стигна, тъй като точката е отпаднала от дневния ред на заседанието. Причина за това е, че предложенията не са разгледани в работните групи към Националния тристранен съвет, т.е. по технически причини, обясни вицепремиерът Валери Симеонов.

По време на заседанието председателят на АИКБ Васил Велев застъпи тезата, че явлението "неплащане на заплати" у нас не е епидемия, то е под 30 млн. лв. С него не се съгласиха от синдикатите. Пламен Димитров, президент на КНСБ, заяви, че никой у нас не знае колко точно са неплатените и забавените заплати, но са доста повече от 30 млн. лв.

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Тези хора са изключителни професионалисти с безспорни качества, истински дрийм тийм. Те пожертваха 3-4 пъти по-високи заплати и отидоха да работят в общината само за да може ГЕРБ да изпълни предизборните си обещания.

ЗА ДЕЛЯН ДОБРЕВ РОДНИНСКИТЕ НАЗНАЧЕНИЯ НЕ СА ВРЪЗКАРСТВО

БСП иска дебати по важни теми, а не ровене в ДС миналото

Социалистите настояват за създаването на институт за национална памет

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Драгомир Стойнев припомни, че много от колегите му са били деца през 1989 г.

Павлета ДАВИДОВА

Като народни представители на левицата и млади хора искаме разговор за бъдещето, не за миналото. С тези думи зам.-председателят на ПГ на "БСП за България" Драгомир Стойнев обясни желанието на социалистите за закриването на Комисията по досиетата. Той уточни, че в парламентарната група има депутати, които през 1989 г. са били между 6 и 13 години. Заедно с него брифинг дадоха още няколко народни представители, които също са били в детска възраст по времето, за което сегашната комисия трябва да провери принадлежността им към ДС.

"За съжаление ГЕРБ насаждат омраза, говорят за миналото и желаят тази комисия да продължава да работи, за да се оказва натиск върху определени хора. За нас това е крайно недопустимо", заяви социалистът. Стойнев подчерта, че е важно да имаме конкурентоспособна икономика, да има инвестиции и "общество на знанието", а младите хора да сбъдват мечтите си тук, у нас. Искаме дебати по тези теми, но в последните дни парламентът пак работи по няколко минути, подчерта Стойнев малко след като вчерашното заседание приключи след около час работа. Той отново се възмути от неработоспособността на парламента и припомни, че закони на БСП не се допускат за разглеждане. Стойнев бе категоричен, че законите на БСП са насочени към решаване на конкретни проблеми - сигурността, здравеопазването, социалната политика. "ГЕРБ обаче ги отхвърлят, за да принизят парламента, да има сблъсъци. Ние казваме - не. За нас тази комисия е изчерпана. Стига сме се делили. Има млади хора, които се интересуват от бъдещето. Ние, от БСП, сме прогресивните, ГЕРБ са още в миналото", обобщи зам.-председателят на ПГ на "БСП за България".

Жельо Бойчев уточни, че левицата внася законопроект за архивите на документите на Държавна сигурност и на разузнавателните служби на Българската народна армия. Както ДУМА вече писа, социалистите предлагат създаването на институт за национална памет, в който да бъдат събрани всички документи от дейността на ДС и разузнавателните управления на БНА. Зам.-председателят на ПГ на "БСП за България" уточни, че целта е да се преустанови практиката от последните години избирателно да бъде обявявана принадлежност на едни или други лица, особено преди избори.

"Проверките загубиха всякакъв смисъл. Не се постигна никакъв резултат в търсене на истината за реалната дейност на ДС. Ние, от БСП, искаме със създаването на този институт за национална памет да гарантираме възможност знанието и информацията, която съдържат архивите на ДС, да бъдат обект на работа на изследователи и историци. В същото време ще бъде дадена възможност да се прави проверка за всички лица, за които е събирана информация от ДС, но да се оставят изследователите да работят с тези документи", подчерта Бойчев. Според него досегашната работа на Комисията по досиетата показва, че тя се използва само за чертаене на разделителни линии и насаждане на омраза в обществото.

НИНОВА ТЪРСИ СЪДИЯТА, ДАЛ МАЛКО НАКАЗАНИЕ НА ШВЕДА ПОБОЙНИК

С искрено възмущение реагира в социалните мрежи лидерът на БСП Корнелия Нинова, след като научи, че шведът Ралф Сундеберг, който изрита в главата камериерка в Слънчев бряг, е получил глоба само от 4500 лв. Както ДУМА вече писа, съдът постанови чужденецът да плати и разноските по делото, той обаче напусна страната, преди да се издължи.

"И като юрист, и като политик знам, че има правило - съдебните решения да не се обсъждат, а да се изпълняват. Но след като прочетох новината, че шведът, ритнал камериерката, е осъден на 4500 лв. глоба и си е заминал, обявявам, че няма да се съобразявам с правила. Аз съм българка и искам да знам името на съдията, унижил достойнството ни, оценил подигравката на безпаметно пиян чужденец с една българска жена на 4500 лв. Искам да знам мотивите му и да го питам - освен закона какво му говори съвестта. Помогнете ми да намеря госпожа Петкова. Искам да я погледна в очите и да й се извиня!", написа Нинова в сряда вечер.

Ден по-късно Съюзът на съдиите в България призова лидера на БСП да се извини на камериерката и съдията, когото е охулила, загдето е "Разгледал делото и приложил закона". И прокурорът, и съдът са длъжни да съблюдават закона, а в него е предвидено, че в случай като този задължително следва да се приложи чл. 78 а НК, там обаче е записано, че съдът "може" да освободи обвиняемия.

Чия съвест се поставя под съмнение и по каква причина представител на законодателния орган си позволява превратни внушения за дейността на онези, които прилагат закона, приет от законодателя, питат съдиите, явно забравяйки, че и представители на управляващото мнозинство често отправят много по-тежки упреци към гилдията.

Цветанов призна, че гласят Антон Тодоров за шеф на Комисията по досиетата

Павлета ГЕОРГИЕВА

Бойко, Росен, Цецо, Лиляна, Цветелина, Аню... Четири години те управляваха България и я повлякоха към дъното. Говореха за морал, а самите тънеха в пороци и корупция. Работеха и живееха като „шайка" - персони, обединени от престъпна цел" - с този текст Тодоров анонсира книгата си „Шайка" във времената, преди да пристане на ГЕРБ. За същия човек вчера един от героите на творбата, Цветан Цветанов, заяви уверено: Антон Тодоров има необходимата експертиза, той е добър анализатор

ГЕРБ ще застане зад бъдеща кандидатура на Антон Тодоров за председател на Комисията по досиетата, призна вчера Цветан Цветанов по повод новината, която единствено ДУМА съобщи, че гербаджийският депутат ще бъде предложен за поста. Смятам, че ако неговата кандидатура бъде разгледана и одобрена, това ще бъде от полза за комисията, заяви Цветанов.

Зам.-председателят на ГЕРБ определи предложението на БСП за закриване на Комисията по досиетата като несериозно, защото тя била в международна мрежа със сходни комисии в ЕС. Социалистите обаче предлагат именно новият институт за национална памет да поддържа тази дейност. "Знам, че ще има мероприятие, което ще бъде проведено в края на ноември в Румъния. Догодина България трябва да бъде домакин на такъв международен форум. Предложението за закриване на комисията е повече спекулативно, отколкото реално", заинати се той. Гербаджията призна, че структурата ще трябва да мине към друга форма, но все още имало работа, която да бъде свършена. "С решение на 43 НС в някои от случаите се разшириха възможностите да се проверяват повече лица. Това означава, че има повече работа", продължи да философства той. В парламента Антон Тодоров отказа да коментира темата. Тръпнете ли, злорадстваше той пред журналистите в кулоарите. Ден по-рано депутатът призна, че оглавяването на звеното му било детска мечта. В социалните медии дори се похвали, че вече е взел решение да напусне парламента. "Кратко и ясно" е вчерашният му коментар към линк в социалните мрежи с новината, че Цветанов подкрепя кандидатурата му.Лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ смята, че Комисията по досиетата трябва да продължи дейността си. Той намекна, че ще има и други номинации за поста освен тази на Тодоров. Всяка партия носи отговорност за своите предложения, заяви той.

Коментар на стр. 12

ДПС обвини Красимир Велчев в ксенофобия

ДПС настоя ГЕРБ да поискат оставката на депутата си Красимир Велчев като председател на Комисията по вероизповеданията и правата на човека. Движението се мотивира с поведението на гербаджията при дебатите по предложението им за изменение в Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица. Лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ обвини Велчев, че проповядва ксенофобия от трибуната на НС и в Комисията по вероизповеданията и правата на човека. Според Карадайъ Велчев насажда омраза, разделение и противопоставяне в обществото. ДПС прозря в думите на гербаджията и разделителна линия и делене на гражданите на "наши и ваши".

Даваме шанс на ГЕРБ да се прояви като европейска партия и да гласува оставката на Красимир Велчев като председател на комисията по вероизповеданията и правата на човека, настоя Карадайъ. Той смята, че управляващата коалиция е базирана на национализма и ксенофобията. Карадайъ припомни и историята на досегашните кабинети на Бойко Борисов. "ГЕРБ уж споделя европейските ценности, но какво се получава? Първото правителство на ГЕРБ - с негласната подкрепа на "Атака", непълен мандат от 3 години и половина. Второто - с гласната подкрепа на националисти, отново с непълен мандат. Третото включи националисти и ксенофоби във властта", обобщи лидерът на ДПС.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

БСП в София предлага целият център да е пешеходна зона

Общинските съветници спориха за спирането на автомобилите около площад „Св. Неделя”

Деси ВЕЛЕВА

Столичните социалисти предложиха вчера да се затвори целият идеален център на София за автомобили и да стане пешеходна зона. Тази идея бе в отговор на предложението на мнозинството от ГЕРБ пешеходна зона да стане участък от бул. “Витоша” между ул. “Алабин” и бул. “Ал. Стамболийски”. Против това намерение обаче се обявиха представители на повечето политически сили. Те настояха за подробен анализ на трафика и ползите от затварянето на движението само в този малък участък.

Без да се направи публично обсъждане и да се посочат алтернативи за трафика, предложението на ГЕРБ е, меко казано, безхаберно, коментира водачът на групата съветници от БСП Калоян Паргов. Той бе категоричен, че с колегите му нямат нищо против пешеходните зони, но не е редно да се приемат подобни доклади без аргументация. Той припомни, че преките улици на бул. “Витоша” са еднопосочни, по тях няма къде да се спре и

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

движението там и сега е затруднено. “Съзнавате ли, че ще се появят километрични опашки, а вредните емисии ще се увеличат”, обърна се той към управляващите.

Паргов представи идеята за бъдещо затваряне на целия център за движение на автомобили, като посочи, че преди това в краищата му трябва да се направят поне 4 паркинга. Също така според него е необходим цялостен анализ за движението на градския транспорт. Това няма как да стане без инвестиции, припомни водачът на социалистите. Той изрази и съмнение, че бързането да се затвори малка част от центъра е свързано с бъдещото председателство на страната ни. Колегата му Иван Таков определи предложените мерки като палиативни и също предположи, че трафикът ще се пренасочи към ул. “Позитано” и “Алабин”. Затова той призова по тях поне да се премахне синята зона.

Социалистите изразиха недоумение и от друго предложение на зам.-кмета Евгени Крусев за обособяване на “успокоена” зона с ограничение на скоростта до 30 км./ч в карето между ул. “Алабин”, бул. “Христо Ботев”, бул. “Васил Левски”, бул.”Цар Освободител” и ул. “Леге”. Колите и сега там не се движат със 140 км./ч, а пълзят с по 10-15 км, обясни Калоян Паргов.

Въпреки възраженията на опозицията двата доклада и предложението за пешеходна зона по ул. “Георг Вашингтон” бяха приети от мнозинството.

Асоциация сезира Цацаров за фалшифицирани зони по НАТУРА 2000

Националната асоциация “Българско Черноморие” внесе сигнал до главния прокурор Сотир Цацаров за фалшифицирани зони по НАТУРА 2000 в Калиакра.
Заради чуждестранното финансиране и промените в българското законодателство сигналът е изпратен и до Държавната агенция “Национална сигурност”.
“Очакваме прокуратурата и службите да извършат необходимите проверки и ако съмненията за закононарушения се докажат, да потърсят наказателна отговорност от съответните лица”, заявяват още от Националната асоциация.
В самия сигнал до прокурора и ДАНС се казва, че организацията има подозрения, че второ преработено издание от 2009 г. на ръководството за определяне на местообитанията от европейска значимост е подменено неправомерно от изпълнителите. Това са “Зелени Балкани” и “Световен фонд за дивата природа - Дунавско-карпатска програма”. В сигнала се изброяват и всички автори, редактор и коректор на изданието.

Решиха „Бедечка” да е парк, но със сгради в южната му част

След близо два часа дебати общинските съветници в Стара Загора одобриха на редовното си заседание внесеното от кмета Живко Тодоров предложение за изменение на действащия Общ устройствен план на града в частта му за парк “Бедечка”. Така на територията на парка ще се запазят максимално зелените площи, но не и в южната му част. По време на дискусиите бяха обсъдени още два варианта за бъдещето на “Бедечка”. Те бяха от общински съветници от ГЕРБ и БСП, но не получиха нужното одобрение.

Общинските съветници позволиха да падне забраната за строителство за собственици на имоти в южната част на “Бедечка”. Изграждането на жилищни сгради там започна преди няколко месеца, но беше спряно, докато течеше спорът по казуса. Бяха определени и три зони за строителство - за озеленяване, общо делово обслужване и жилищно строителство.

Кметът обясни, че собствениците на парцели в северната част на парка ще бъдат обезщетени с равностойни терени от военния фонд, които държавата ще предостави на общината. Тези, които не искат друг имот, ще получат пари, уточни кметът.

И собствениците на имоти, и природозащитниците обаче не останаха доволни от решението.

През юни в Стара Загора се проведе местен референдум каква да бъде съдбата на парка. Той обаче се провали заради ниската избирателна активност, като едва 15% от хората отидоха до урните. Въпреки това над 85% от гласувалите поискаха “Бедечка” да бъде запазен и да не се допуска строителство.

ЧСИ разпродава за трети път болницата в Девин

Частен съдебен изпълнител е обявил за публична продан болницата в Девин. Сградата, която е със застроена площ от 925 кв. м на три етажа, е предложена за продажба за 1 211 250 лв. Здравното заведение в родопския град се обявява за продан за трети път от частен съдебен изпълнител. Ръководството на болницата се надява и този път да не се стигне до фактическа разпродажба. Изпълнителното дело, заради което се продава сградата, е от фирма, която е доставила горива на здравното заведение преди 2009 г. Болницата в Девин бе затворена заради дългове преди години. През 2014 г. тя отново отвори врати, като задълженията към онзи момент възлизаха на около 1 600 000 лв. Тогава държавата отпусна финансова помощ в размер на 700 000 лв., за да стартира на ново дейността на болницата, обслужваща населението на три общини - Девин, Борино и Доспат. Оттогава до днес болницата винаги е имала финансова тежест. Над 80% от задълженията са заради доставки на различни консумативи и лекарства преди 2014 г. В момента задълженията на здравното заведение възлизат на около 1 000 000 лв. Според ръководството на болницата обаче има разминаване в сумите, за които претендират кредиторите и по техни сметки.
Предложенията на желаещите да закупят болницата в Девин ще се приемат до 2 ноември, като на следващия ден ще бъдат разгледани офертите.

Девня иска бившият кмет да върне пари за цигари и алкохол

Община Девня настоява бившият кмет Атанас Кузев да върне на местната хазна над 78 000 лв., заради които е подсъдим за длъжностно присвояване в особено големи размери. Това съобщиха от общината, след като юристът й адвокат Тодор Рачински конституира кметството като граждански ищец по процеса, започнал в Девненския районен съд.

Размерът на имуществените вреди, за които претендира местната администрация, са за близо 80 000 лева. С парите екскметът пазарувал скъп алкохол и цигари от бензиностанции. Той е присвоил 18 244 литра дизелово гориво, над 14 600 литра бензин и други вещи. Кметът точел местната хазна чрез карта за зареждане, издадена от “Лукойл България” на общината. Кметският си мандат Кузев получи от ГЕРБ.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Въоръжени задигнаха над 300 000 лв. от инкасо кола

Разследващите не изключват версията за инсцениран обир

Трима маскирани мъже нападнаха инкасо кола пред трезор в столичния кв. "Овча купел 2" и задигнаха повече от 300 000 лв. Сигналът е подаден десетина минути преди 23 ч. в сряда вечерта. При нападението леко са пострадали охранителите, върху които е била използвана физическа сила, съобщи заместник главният секретар на вътрешното министерство Георги Арабаджиев. Пристигналите на място лекарски екипи са оказали първа помощ на ранените, но по тяхно желание не са ги приели за лечение в болница.

Обирджиите нападнали охранителите в момент, когато са пренасяли чували с пари от инкасо автомобила в трезора. Един от престъпниците е носил автомат "Калашников", става ясно от кадрите, заснети от охранителните камери. До стрелба обаче не се е стигнало. Разследващите предполагат, че двамата му съучастници също са били въоръжени. Трите са избягали с тъмен джип от местопрестъплението и се издирват от столичната полиция. По думите на Арабаджиев при грабежа са задигнати между 300 000 и 400 000 лв. Нападнатият инкасо център е собственост на една от най-големите охранителни фирми у нас.

Заместник главният секретар на МВР допусна, че заради неглижиране в работата на охранителната фирма обирът е станал възможен. Той призова да не се подценяват предписанията, които се дават.

Подобен обир на инкасо автомобил бе извършен и през януари пред търговски център в столицата. Тогава двамата обирджии проникнаха в оставения отключен автомобил и откраднаха около 300 000 лева. Впоследствие се оказа, че обирът е инсценiран, а шофьорът е бил съучастник на извършителите.

Версията за инсценировка и при последния случай все още не е изключена, каза покъсно директорът на СДВР старши комисар Ивайло Иванов.

През юни 2012 г. Георги Енев, служител от охранителна фирма, прати колегата си за банички и избяга с милион и половина лева. Две седмици по-късно се предаде сам, но не върна парите. В момента излежава присъда.

ЛЕКАРИ ОТ „ПИРОГОВ" НА ПРОТЕСТ СРЕЩУ УВОЛНЕНИЯТА

Синдикалната секция на КТ "Подкрепа" в "Пирогов" организира протест срещу уволнението на лекари заради смъртта на пациент. Протестът е насрочен за днес от 13,30 ч. пред главния вход на "Пирогов".

Дежурен екип бе уволнен със заповед на ръководството на болницата. Ръководството се мотивира, че лекарите не приели 74-годишен мъж, който по-късно е починал. От синдиката призовават медиците да изразят недоволство от прибързано взетото решение на ръководството на болницата за налагане на най-тежкото наказание - дисциплинарно уволнение, на колегите от Спешното отделение. "Нека да изразим морална подкрепа и съпричастността си към своите колеги. Нека говорим открито за апокалипсиса на "Пирогов". Нека се чуе и нашият глас", гласи съобщение от синдиката.

Междувременно националният консултант по спешна медицина Стоян Миланов определи случилото се в болницата като тежка грешка на екипа. Той заяви, че няма как да се откаже преглед на пациент, докаран с линейка. Според националния консултант обаче уволнението на екипа няма да реши проблема. "Ерозията в системата е много тежка и не е от вчера. Спешният пациент в момента е нежелан, той е скъп, изисква много ресурс на лечебните заведения и има доста често отказ и подритване на спешния пациент между болниците", смята той.

Здравният министър Николай Петров пък заяви, че подкрепя действията на ръководството на "Пирогов" и уволненията. Той добави, че са нужни промени в спешната помощ. Отново ще се актуализира заповед на негов предшественик, че спешният пациент се води в най-близкото лечебно заведение.

СОЦИАЛНИЯТ ПАТРОНАЖ В ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ СЕ СДОБИ С НОВО ОБОРУДВАНЕ

С ново оборудване на стойност 29 358 лв. разполага Домашният социален патронаж в община Гоце Делчев. Оборудването е осигурено чрез проект "Модернизиране на кухненското оборудване и обзавеждане на Домашен социален патронаж в община Гоце Делчев". 26 422,20 лв. са отпуснати от фонд "Социална закрила"", а останалата част идва от бюджета на община Гоце Делчев.

Електрически печки, пекарни, фризери и др. са част от новата техника, която ще подобри условията на труд в кухнята и ще се повиши качеството на предоставяната социална услуга. Новите уреди, с които разполага Домашният социален патронаж, са високотехнологични, екологични и енергоспестяващи, уверяват от екипа на кмета от БСП Владимир Москов.

Това е втората подмяна на оборудване, което се извършва в патронажа в община Гоце Делчев в рамките на 3 г. През септември 2014 г. бяха вложени 10 000 евро, осигурени от почетния гражданин на Гоце Делчев Фридхелм Ло и дарени по инициатива на кмета на общината.

В момента Домашният социален патронаж в община Гоце Делчев обслужва близо 400 потребители - 200 от тях са възрастни хора, които получават ежедневно храна в домашни условия от патронажа, други 100 ползват услугата "Обществена трапезария". Допълнително 80 души от Дневните центрове за деца с ментални увреждания и за възрастни хора с увреждания също получават ежедневно храна, приготвена от персонала на патронажа.

Прокуратурата проверява договорите на ловешката болница

Прокуратурата започва проверка в болницата в Ловеч по искане на здравния министър Николай Петров. Целта е да се установи дали държавата е ощетена в полза на частен интерес чрез договорите между МБАЛ "Проф. д-р Параскев Стоянов" и частна структура, съобщи зам.-министър Лидия Нейчева на среща с ръководството и служителите на областната болница. Нейчева, която замества Петров, докато е в болничен, подчерта, че е разочарована от мениджмънта на болницата. Според нея не е нормално месечното възнаграждение на някои лекари да достига 4 хил. лв., не е нормално служители да идват на работа с плащани от болницата таксита, както и декапитализирано дружество да поддържа девететажна сграда. "Не може областна болница да не работи по пътеки за долекуване. Това се преустановява. Сменяме политиката", заяви Нейчева.

Зам.-министърът представи новия борд на директорите с председател Даниела Коларова, финансист от София. За изпълнителен директор е избрана д-р Анка Георгиева, която досега е завеждала Диализното отделение на болницата. Бордът вече е приел да връща половината от възнагражденията си в касата на болницата под формата на дарение, както и ежемесечно да изнася отчет за работата си и за финансовото състояние на лечебното заведение. До дни ще бъдат изплатени заплатите за месец юни и 40% от юлските, а в края на октомври служителите ще получат възнаграждения за месец август и остатъка от юли.

ДУМА припомня, че преди почти месец от Българския лекарски съюз предупредиха, че болницата е заплашена от закриване. Заради липса на лекари спряха да работят кардиологията, урологията и съдовата хирургия.

С две шествия по улиците на Русе в сряда вечерта бе отбелязана 30-годишнината от първата демонстрация за чист въздух в града. Участниците се обединиха под мотото "Русе иска да диша"

7 деца от старозагорско село с хепатит през последните 20 дни

Седем деца на възраст от 1 до 8 години от село Черна гора, община Братя Даскалови, са заболели от вирусен хепатит през последните 20 дни, съобщават от Районната инспекция по здравеопазване в Стара Загора. Шест от тях са приети за лечение в Клиниката по инфекциозни болести в Университетската болница в Стара Загора, а едно е настанено в Клиниката по инфекциозни болести, тропическа медицина и паразитология в Пловдивската университетска болница.

Състоянието на децата е добро. Четири от шестте случая са потвърдени вирусологично. Извършени са проверки на детската градина в селото и на индивидуалната медицинска практика там и са предписани конкретни противоепидемични мерки. На директора на детската градина е съставен акт за констатирани нарушения, направени са изследвания на контактните лица, осигурен е гама-глобулин за разширена профилактика. Предстоят нови проверки в селото и срещи с кметовете на села от общината и ромските медиатори.

ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 10 ГОДИНИ

Сивата икономика нараства - несъбраните данъци са над 22,6 млрд. лева

Според БСК агенцията за приходите и работниците били виновни за неплащането на осигуровките

Снимка БГНЕС

Масово явление е укриването на данък печалба, каза Божидар Данев

За периода 2007-2016 г. обемът на сивата икономика в България рязко е нараснал, като най-съществено този ръст се наблюдава в годините 2010-2011 г. През целия период сивата икономика нараства средно с 3,1% годишно. В номинално изражение за периода 2008-2016 г. несъбраните данъчни вземания са повече от 22,6 млрд. лв. Това показват резултатите от анализ на Българската стопанска камара (БСК), заяви вчера на пресконференция изпълнителният председател на организацията Божидар Данев. Става въпрос за точни, официални изчисления, които дават много интересна картина на цялото ни развитие и се фокусираме върху измененията в сивата икономика, а не върху цялата сива икономика, т.е. измененията в последните няколко години от приемането на страната ни в ЕС до миналата година, добави той.

Процентно данъчните приходи от данъци, акцизи и др. би трябвало те да следват БВП - такова припокриване има в Германия, Австрия и други страни. За периода 2007-2016 г. БВП на България нараства значително - от 63 464 млн. лв. на 92 635 млн. лв., което означава, че българската икономика не е засегната значително от икономическата криза в сравнение с други европейски страни. Но са нанесени вътрешни икономически рани с дълбочинен характер. Държавата прехвърли негативите от кризата върху бизнеса и населението, и преди всичко върху малкия и среден бизнес, смятат от БСК. Според експертите на камарата негативно въздействие на кризата има най-вече в срива на доверието към управленския елит, а оттам и срив на инвестициите.

В данъчните приходи за периода се наблюдават изменения, които следват динамиката на БВП в противовес на икономическата логика. Делът им стремително пада в периода 2008-2010 г., като измененията е с 5,1 процентни пункта. До 2016 г. те постепенно се възстановяват, но все още са малко в сравнение с показателите от 2007 г., поясни Божидар Данев. Какво означават тези данни - може да се предположи, че или бизнесът не плаща, или администрацията не събира приходите, смятат от БСК. Би трябвало данъчните приходи да нараснат значително поради промяната на акцизите или осигурителните вноски.

При структурата на данъчните приходи прави впечатление, че те са основно от ДДС и от данък печалба - сигурен белег за наличието на сива икономика. Виждаме, че те силно намаляват. Може, разбира се, да говорим по какъв начин се крие ДДС и данък печалба, т.е. все повече сив сектор. Данък печалба се крие, като се завишава стойността на активите, с повече амортизационни отчисления, както и трансферирането на цени - когато една фирма търгува само с един търговец и разликата в цените отива във външна фирма, т.е. печалбата се изнася навън. Примерно с услуги на много високи цени.

Масово явление е укриването на данък печалба, отбеляза Данев и допълни, че топ 50 компании по приходи почти нямат печалби, а освен това голяма част от тези фирми правят инвестиции. Почти няма промяна в приходите от акцизи, въпреки че има рязка промяна на стойността на акцизните ставки и обемите на продажби на акцизни стоки, коментира Данев.

За 10 години средната работна заплата нараства със 121%, ставката на осигурителните вноски - с 8%, минималният осигурителен доход - със 121%, и т.н. Броят на заетите обаче намалява със 7 на сто. "Независимо от ръста на средния и максималния осигурителен доход ръстът на събираемостта не следва ръста на средната работна заплата", посочват от БСК. Данев попита защо три години след криминализирането на неплащането на осигуровки няма заведено подобно дело или вкаран в затвора нарушител. От камарата смятат, че НАП е отговорна за неплащането на осигуровките върху реалните заплати. На въпрос на "Медиапул" какво самата да прави камарата, за да убеди членовете си и останалите работодатели да плащат осигуровките на служителите си в пълен размер, оттам са отговорили, че не работодателите са виновни за този проблем, макар че вероятно има и бизнеси, които ползват определени "чадъри". Димитър Бранков от БСК дава пример с микрофирми, където работниците "поставят под натиск" работодателя да не ги осигурява на реалния доход, защото са длъжници и заплатите им подлежат на запориране. "Почти всички емигранти, когато се върнат у нас, не искат да им се плащат заплати официално, защото искат да получават социални помощи от чужбина", е заявил Данев. От БСК смятат, че добра мярка за решаване на проблема с неплащането на осигуровки е отпадането на минималните осигурителни прагове.

728 ЛВ. Е СРЕДНИЯТ НЕОБСЛУЖВАН БОРЧ У НАС

Средният размер на необслужваните задължения на българския длъжник намалява, и то значително за първи път от 2013 г. насам, съобщиха от Асоциацията на колекторските агенции в България (АКАБГ). Размерът на дълга са понижава с 34% и за първата половина на 2017 г. той е 728 лв., докато за същия период на 2016 г. е бил 1104 лв. Данните са част от анализа на компанията за пазарни проучвания ИПСОС България по поръчка на асоциацията и обхваща обработваните дългове от всички компании, членове на асоциацията, които вече представляват около 80% от сектора.

По данни на асоциацията има разместване в структурата на възложените дългове за събиране. Банките отново заемат първото място - 48% от всички дългове, обработвани от колекторските агенции. Ютилити продуктите обаче изместват телекомите и вече са 22% от всички. С бързи темпове нарастват и небанковите дългове - бързи и стокови кредити.

Изкупените дългове през първото полугодие на 2017 г. са с 40% по-малко спрямо същия период на 2016 г., посочват от асоциацията. През първите шест месеца на 2017 г. продадените задължения са на обща стойност 365 млн. лв., а за същия период на миналата година те бяха 609 млн. лв. По данни на АКАБГ през последните 5 години агенциите у нас са изкупили дългове, зад които стоят 854 312 случая. Близо 100 000 от тях са били решени извънсъдебно.

На пазара на междуфирмена задлъжнялост се наблюдава ръст на обема на възложените вземания - за разглеждания период увеличението е с близо 18%. Най-съществени остават проблемите в секторите транспорт, търговия и строителство. В сферата на търговията на едро и дребно и операциите с недвижими имоти платежоспособността се подобрява в сравнение със същия период на 2016 г., отчитат още от АКАБГ.

Профилът на длъжника също се променя, твърдят още от АКАБГ. Потребителят, който най-често задлъжнява, е млад мъж, под 30-годишна възраст, вече добре образован и обикновено на трудов договор. През 2017 г. най-голям брой некоректни платци е имало в Стара Загора, Велико Търново и Бургас.

Всеки втори литър вносно гориво бил без платени данъци

Всеки втори литър вносно гориво е без платени данъци, съобщи председателят на Българската петролната и газова асоциация Валентин Златев. Той се позова на данни от 2015 г., които са най-актуалните обобщени числа за сектора. Тогава в бюджета е трябвало да има постъпления за малко над 3 млрд. лева, но след като от тази сума се извадят данъците на "Лукойл", които са малко под 60%, се отварял необясним дефицит, обясни Златев.

За 40% са постъпили два пъти по-малко горива, т.е. фактически всеки втори литър от внос за 2015 година е бил контрабанден, каза председателят на БПГА Валентин Златев. Вчера организацията беше изслушана в Комисията за наблюдение на приходните агенции и борба със сивата икономика и контрабандата. Цифрите, които ние показахме, са официални и доказват, че годишно в България в сивия сектор влизат 1 млрд. лв. от търговия с горива в страната, каза Златев пред комисията.

НАМАЛЯВА ПАЗАРНИЯТ ДЯЛ НА „БЪЛГАРСКИ ПОЩИ"

Близо 400 млн. лв. са реализирани на пазара на пощенските услуги у нас през миналата година. В края на 2016 година участниците в този пазар са 160, което е с 4% повече спрямо предходната година. Това е записано в годишния доклад на Комисията за регулиране на съобщенията за 2016 година, който бе приет от Народното събрание.

През миналата година приходите от куриерски услуги са в размер на 282 млн. лв., като в едногодишен период те нарастват с 31%. Общият брой на приети, пренесени и доставени куриерски пратки е в размер на 48 млн. броя. Нарастването на приходите и на пратките през отчетния период показва подем на пазара на куриерските услуги като основен двигател на бизнеса с електронна търговия. В доклада обаче се посочва, че пазарният дял на "Български пощи" бележи намаление с 3%, като причините за това са намаленият обем на реализираните универсални пощенски услуги.

www.duma.bg
ДУМА ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

ДНСК се оказа с нов началник от вчера

След като преди две седмици министър Нанков нарече бившата шефка добър професионалист, от вчера на длъжността назначи Иван Несторов

Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК) се оказа с нов началник от вчера, след като между вицепремиера Валери Симеонов и министъра на регионалното развитие Николай Нанков вървяха пререкания във връзка с освобождаването на бившата вече началничка Милка Гечева.

На 14 септември бе съобщено, че Милка Гечева, която оглавяваше строителния надзор, е подала молба за напускане. Вицепремиерът Валери Симеонов вдигна мерника на Гечева в началото на летния сезон, когато в национален ефир я обвини, че покровителства всички незаконни строежи по Черноморието. Той поиска отстраняването ѝ от поста, който заемаше от близо 10 години. По-късно Симеонов се похвали във фейсбук профила си за нейното освобождаване. "Преди два месеца и половина поисках освобождаването на Милка Гечева от длъжността началник на Дирекция за национален строителен контрол поради сериозни съмнения за покриване на незаконните плажни дискотеки на мутрите на плажа Слънчев бряг-юг. Заведенията "Какао", "Кубанита", The One, както и любимото ми "Бедрум" са построени в разрез с нормативните уредби за преместваеми обекти и се простират на декари площ върху дюните", написа Симеонов на профила си.

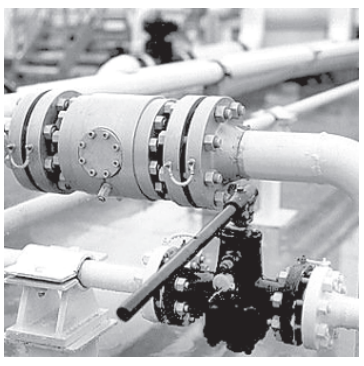
След това обаче министърът на регионалното развитие Николай Нанков заяви по повод фейсбук уволнението на Гечева, че Валери Симеонов няма възможност да уволнява кадри на агенцията, както и не е допустимо. По думите му предстоят разговори и ще се изясни ситуацията, но Гечева е добър професионалист и все още е на работа. Вчера обаче от официално съобщение на строителното министерство стана известно, че Нанков е назначил нов началник на ДНСК. Това е архитект Иван Несторов, който веднага пое длъжността.

Новият шеф на строителния контрол е завършил висшето си образование в Букурещ в института по архитектура и градоустройство. Преди да оглави ДНСК, Несторов беше директор на Дирекция "Геозащита и благоустройствени дейности" в регионалното министерство. Той има 11-годишен стаж в Инспекцията за държавен технически контрол, чийто правоприемник е ДНСК. Бил е и 18 години в Столичната община, като последователно е заемал позициите началник на отдел "Архитектура", директор на Дирекция "Контрол по строителството" и директор на Дирекция "Архитектура и градоустройство".

ГОТВЯТ ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА ЗА ГАЗОВАТА ВРЪЗКА С ГЪРЦИЯ

В момента се подготвя документация за възлагане на обществени поръчки, свързани с избор на изпълнител за реализацията на интерконектора Гърция - България, съобщиха от Министерството на енергетиката. През октомври предстои да бъде възложена обществената поръчка за избор на инженер-консултант, а през ноември ще стартират процедури за избор на доставчик на тръбите и на строител. От миналата седмица е факт и разрешението за строеж на интерконектора на българска територия. Очаква се въвеждането му в търговска експлоатация да е през 2020 г. За това е информирала Теменужка Петкова, министър на енергетиката, по време на четвъртото заседание на Групата на високо равнище на инициативата за газова междусистемна свързаност в Централна и Югоизточна Европа (CESEC) в Букурещ, Румъния.

Петкова е заявила, че правителството потвърждава държавна гаранция за проекта в размер на 110 млн. евро и се работи за осигуряване на допълнително финансиране от български и гръцки оперативни програми.

По време на срещата страните, участващи в CESEC, са подписали меморандум за разбирателство, допълващ инициативата за газова свързаност в Централна и Югоизточна Европа. Следващото заседание на Групата на високо равнище ще се проведе в България.

България ще иска ЕК да не пипа статута на международните шофьори

"Международните шофьори извън пакета за автомобилния транспорт, предложен от ЕК." Тази позиция ще отстоява България по време на председателството ни през 2018 г., обяви заместник-министърът на транспорта Ангел Попов. Пакетът, предложен от ЕК за автомобилния транспорт, предвижда прилагане на разпоредбите на директивата за командированите работници. Обект на оживено обсъждане между държавите членки са разпоредбите, предвиждащи забрана за международните водачи да ползват редовната си седмична почивка на борда на превозното средство - както и предложените разпоредби за задължително връщане у дома на водача на всеки три седмици.

Попов посочи, че част от държавите членки считат, че социалните права на командированите работници не са достатъчно осигурени, като се използва терминът социален дъмпинг. Конкретно за транспортния сектор предложените законодателни изменения предвиждат заплащане на международните водачи на минимална почасова ставка на приемащата държава членка след изтичане на определен период от време на територията на тази държава членка. Зам.-министърът обясни, че това предложение води до осезаемо разделение сред държавите членки.

ПОВЕЧЕ СА ЧУЖДИТЕ ТУРИСТИ ПРЕЗ АВГУСТ, РУСНАЦИТЕ - С 15 НА СТО ПО-МАЛКО

Общо 1,2 млн. чужденци са били в България на почивка или на екскурзия през август 2017 г. Увеличението спрямо същия месец на 2016 г. е с 6,5%, сочат данните на Националния статистически институт. Броят им е рекорден от предкризисната 2008 г. насам.

Една трета от чуждите туристи са общо от три държави. Това са Германия - със 160 хил. туристи, Русия - 113 хил., и Полша - 106 хил. Трите държави дадоха най-голям принос за българския летен туризъм и през миналата година, но сравнението на данните показва намаление на руските туристи с близо 15%, а на полските - с 2,3 на сто.

Статистическите данни за месеца показват, че намаляват посещенията на руски граждани и с други цели - на гости, на концерти и спортни мероприятия, в командировка. През август 2017 г. България е посетена от общо 119 хил. руснаци, докато 12 месеца по-рано те са били 138 хил., а в най-"силната" си 2013 г. - 159 хил.

Общото увеличение на чуждите туристи се дължи на ръстове на по-малките пазари. За година румънските туристи се удвояват до близо 100 хил. души, холандските са с 60% повече - 21.5 хил., шведите нарастват със същия процент до 8 хил. души, турските туристи са с 50% повече - общо 58 хил. души. Пристигналите на почивка от Великобритания са 50 хил. - с 20% повече, отколкото през август 2016 г., от Франция - с 44% повече, или общо 26 хил. души, а от Израел - с 10% до 41 хил. души.

ББР ДОГОВОРИ 50 МЛН. ЕВРО ЗАЕМ ОТ КИТАЙСКА ДЪРЖАВНА БАНКА

Българската банка за развитие (ББР) ще получи 50 млн. евро кредит от Китайската ексим банка (КЕБ) за финансиране на българския бизнес. Кредитното споразумение е подписано вчера от председателя на Надзорния съвет на ББР Атанас Кацарчев и президента на КЕБ Лиу Лиенгъ, съобщават от българската банка. Срокът на заема е 5 години, а договорените средства ще бъдат използвани за подпомагане на български предприятия, за финансиране на търговски операции, както и за насърчаване на икономическите отношения между България и Китай.

Това е първият договор за заем между ББР и Китайската ексим банка, след като през април 2014 г. в Пекин двете институции сключиха Споразумение за финансово сътрудничество, което предвижда съвместно финансиране на ключови проекти или области. Банката е държавна финансова институция, основана през 1994 г. Основният фокус на дейността ѝ е подкрепа за вноса и износа на Китай, подпомагане на местните компании в изпълнение на задграничните им проекти и насърчаване на международното икономическо сътрудничество и търговия, поясняват от ББР.

www.duma.bg

Поредни сблъсъци между палестинци и израелски военни избухнаха в района на западния бряг на река Йордан. Повод стана протест на палестинците, че Израел отнема палестинска земя в село Атуф. Поне пет протестиращи са ранени, а двама са арестувани

Лондон плаши със санкции „Райънеър”

Според британските власти авиокомпанията не предоставя достоверна информация на клиентите си за техните права

Управлението за гражданска авиация на Великобритания (Civil Aviation Authority - CAA)заплаши със санкции ирландския нискотарифен авиопревозвач “Райънеър” заради това, че не е предоставил на клиентите си достоверна информация за техните права, след като обяви отмяна на редица полети през зимния период. Това съобщи ръководителят на CAA Ендрю Хейнс.

Ден по-рано “Райънеър” анулира 18 000 полета през предстоящия зимен сезон - действие, което засяга интересите на около 400 000 пасажери. Компанията аргументира решението с намаляване на авиопарка на 25 самолета през зимата. “Райънеър” предлага на пътниците два варианта за компенсация - нови варианти за полетите или връщане на парите. По-рано “Райънеър” анулира неочаквано 2100 полета между средата на септември и края на октомври. Тази мярка засегна 315 000 нейни клиенти.

Ръководителят на Управлението за гражданска авиация на Великобритания посочи, че новата информация, оповестена от “Райънеър”, отново не пояснява правата на пътниците. “Има ясни закони, които имат за цел да окажат помощ на пътниците в случай на отмяна на полети и помагат да се намали както разочарованието им, така и неудобствата, свързани с обстоятелства, които не зависят от тях”, посочи Ендрю Хейнс. Управлението е изпратило до “Райънеър” писмо с молба за среща с ръководството за консултации, които ще продължат най-малко една седмица. Тези консултации могат да доведат до завеждане на съдебен иск за необезпечаване на защитата правата на потребителите.

Засегнатите пътници, които са били информирани по имейл, имат право на пълна компенсация или преместване на друг полет, както и ваучер в размер на до 80 евро като извинение за неудобството. Пасажери обаче сигнализират, че има проблеми със сайта на компанията, чатът с нейни служители не работи и никой не отговаря на телефоните.

Ирландският новинарски портал “Фора” обяснява проблемите на “Райънеър” с масов отлив на персонал, най-вече в “Норвийджън еър”. От началото на годината са напуснали 140 пилоти, работещи за ирландския нискотарифен превозвач, посочва “Фора”.

“Райънеър” е най-голямата нискобюджетна авиокомпания в Европа. Тя обслужва над 1100 дестинации между 160 летища в 27 европейски страни и Мароко.

Действията на “Райънеър” засягат и полети от София. Маршрутите, по които авиокомпанията няма да изпълнява полети, са от София до Кастелон, Меминген, Пиза, Стокхолм и Венеция. По дестинацията Брюксел-София ще има намаляване на полетите.

КРАТКИ

Китай спира бизнеса с КНДР

Китай нареди севернокорейските компании в страната да затворят до януари, прилагайки санкциите на ООН. Забраната важи дори и за фирмите с китайско участие. Съобщението идва дни, след като Китай потвърди, че ще приложи друга основна част от санкциите: ограничение на износа на рафинирани петролни продукти за Северна Корея от 1 октомври.

Евакуираха цял остров заради вулкан

Островната държава Вануату разпореди задължителната евакуация на цял свой прилежащ остров заради огромен вулкан, който през уикенда се събуди и сега заплашва със сериозно изригване. Това означава, че всичките 11 000 души на остров Амбае - в северната част на тихоокеанския архипелаг - трябва да го напуснат най-късно 6 октомври, което не се бе случвало досега.

Лидер на кримските татари получи 2 години затвор

Съд в Крим осъди активиста на кримските татари Илми Умеров на две години затвор за „сепаратизъм”. Умеров, който страда от болестта на Паркинсон и от диабет, ще излежи наказанието си в наказателна колония – затвор с по-лек режим. 60-годишният активист е един от най-изявените лидери на кримските татари и дразнеше Москва с неприемането на анексирането на Крим през 2014.

Багдад ще съди организаторите на кюрдския референдум

Парламентът на Ирак одобри съдебно преследване на лицата, които са организирали провеждането на референдума за независимост на Иракски Кюрдистан. Сред лицата, срещу които ще бъдат заведени наказателни дела, е и лидерът на Иракски Кюрдистан Масуд Барзани. В прието от парламента решение се посочва, че чиновниците, които не са участвали в плебисцита, остават на постовете си и заплатата им се запазва.

„Пейтриът” пристига в Румъния до края на 2017 г.

Румънската армия ще се въоръжи с първата батарея ракети “Пейтриът” до края на годината, съобщи министърът на отбраната Михай Фифор. “Това, което мога да кажа със сигурност, е, че румънската армия ще получи първата батарея “Пейтриът” до края на годината”, предаде думите му News.ro. Министърът допълни, че в разговори с американския министър на отбраната румънската страна е поискала плащането на системата “Пейтриът” да се извършва на вноски. От една страна, това би било “доказателство за предвидимост”, а от друга страна, “по-удобно е да можем да осигурим закупуването на тези системи през следващите няколко години”. Държавният департамент на САЩ одобри през юли възможната продажба на системи за противоракетна отбрана “Пейтриът” на Румъния, включително техническа поддръжка и оборудване, с приблизителна цена от 3,9 милиарда долара.

Михай Фифор заяви още, че Румъния може да купи и първите десет бронирани машини “Пираня” до края на 2017 г. Министърът също така говори за възможността за закупуване на още изтребители Ф-16, като заяви, че румънските власти са в “разговори в напреднал етап” за закупуването на 36 такива самолета от САЩ. “Ние изпратихме необходимите документи, за да видим покупната цена. Ние сме в началото на това преговаряне и се надяваме, че ще можем да придобием още 36 самолета”, каза той. Румъния купи миналата година 12 Ф-16 от Португалия, шест от които пристигнаха в северната ни съседка в края на септември 2016 г.

УКРАЙНА ДА СПРЕ НАРУШЕНИЯТА СРЕЩУ СВОБОДАТА НА СЛОВОТО, НАСТОЯ ПИРИНСКИ

Представители на три политически групи в Европейския парламент (на левите, на зелените и на социалистите) организираха конференция на тема: “Нарушения на човешките права, ограничения на свободата на печата и политически репресии в Украйна”. Участниците в конференцията - журналисти, правозащитници и парламентаристи, както от Украйна, така и от Европарламента, обсъдиха обширна информация за особено тежки нарушения на правата на човека и специално по отношение на свободата на печата в Украйна, в това число и за неизяснени убийства на изтъкнати украински журналисти.

В своето изказване евродепутатът Георги Пирински подчерта, че представената информация следва да стане за повод за остър протест и за настоятелни искания за адекватна реакция от страна на украинските власти срещу тези нарушения. Той изтъкна и необходимостта за широко разпространение на представената информация и за текущото й актуализиране относно продължаващи нарушения и предприети действия от украинските власти.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Тръмп бърза да се погрижи за богатите

Президентът предложи най-мащабната данъчна реформа за последните 30 години

Американският президент Доналд Тръмп представи данъчна реформа, в която по думите му е включено "най-голямото намаляване на данъци в историята на страната. Според американския президент новата система ще върне обратно работните места и богатството в страната. Реформата на данъчната система бе сред водещите предизборни обещания на Тръмп и републиканските му съюзници.

Планът на Тръмп ще понижи ставката за корпоративния данък от 35 на 20%, стремейки се да направи американските компании по-конкурентни.

Президентът предлага да се намали горната ставка на данъка върху доходите на американските граждани с високи доходи. Той иска да премахне настоящата 7-степенна скала за подоходния данък, който варира от 10 до 39,6%, предлагайки да се въведе нова, тристепенна скала на облагане на доходите - 12, 25 и 35%.

Държавният глава заяви, че неговият данъчен план е насочен към подпомагане на работещите, създаване на работни места и на по-прост и по-справедлив данъчен кодекс.

"Чакам този момент от дълго време. Ще намалим данъците за средната класа, ще направим данъчния кодекс по-прост и по-честен за обикновените американци. И ще върнем работните места и богатството, които напуснаха страната ни и повечето хора смятаха, че са си отишли завинаги", заяви Тръмп на събитие в Индианаполис.

Планът на президента е да отстрани някои популярни данъчни облекчения, включително такива, от които се ползват хората в щатите с високи данъци.

Хората от средната класа също ще получат някои отстъпки при облагането. Първите 12 хил. долара за неженените и 24 хил. долара за семействата ще бъдат необлагаеми.

Планът определя нова данъчна ставка от 25% за "преходни" предприятия, които обикновено са малки, частни предприятия като партньорства и еднолични търговци. Те представляват около 95% от всички американски фирми.

Съгласно действащия закон печалбите на тези дружества "преминават" директно към техните собственици и се облагат като личен доход, често с най-високата ставка от 39,6%.

Намаляването до 25% може да доведе до големи данъчни спестявания за собствениците на малки фирми, но също така е уязвимо от злоупотреби от страна на други лица и компании, предупреждават анализатори.

Освен това Тръмп си навлече критики, че планът му е в полза на бизнеса и богатите и ще добави трилиони долари към и без това рекордния държавен дълг на страната.

Вчера доларът обнови месечния си максимум спрямо кошницата от основните световни валути. Причината за това са надеждите, че администрацията на президента Тръмп ще успее да постигне прогрес в осъществяването на обещаната данъчна реформа. Под въпрос остава дали реформата ще събере достатъчна подкрепа в Сената, където републиканците имат 52 гласа, а за данъчните промени трябва да гласуват най-малко 60 сенатори.

Закон скара Хърватия и Сърбия

Сръбският президент Александър Вучич няма право да коментира приемането на хърватските закони, заяви министърът на хърватските защитници Томо Медвед.

Така министърът коментира изявлението на сръбския президент, че приемането на Закона за хърватските защитници ще отвори кутията на Пандора. Хърватското правителство подготвя закона за правата на защитниците, в който за пръв път Сърбия, Черна гора и сръбското малцинство в Хърватия са квалифицирани като „агресори". Проектозаконът вече получи подкрепата на всички политически партии в парламентарната комисия за ветераните в хърватския парламент. Срещу него не се противопостави и ръководителят на партията на сръбското малцинство Милорад Пуповац. По думите на Томо Медвед Сърбия е била агресор, а Хърватия е водила отбранителна война и е победила. „Господин Вучич няма никакво основание да се намесва в работите на Република Хърватия, нито да коментира приемането и прилагането на нашите закони", посочи министърът.

Снимка БГНЕС

Руският президент Владимир Путин се срещна с президента на Гвинея Алфа Конде в резиденцията си в Москва. По-късно Путин отлетя за Турция, където трябваше да се проведе официална вечеря с турския му колега Реджеп Ердоган. Това бе 7-а тяхна среща през годината

Япония официално без парламент

Императорът на Япония одобри и обяви окончателното разпускане на ключовата долна камара на парламента, след като всички нейни членове подписаха порано необходимата документация.

Министър-председателят на страната Шиндзо Абе взе решението за свикване на нови избори на 25 септември, като още тогава заяви, че го прави с желанието да спечели обществената подкрепа за осъществяването на икономическите реформи и продължаването на сегашната политика на сигурност на фона на влошаване на ситуацията на Корейския полуостров. В изявление, излъчено от телевизия NHK, Абе повтори тези свои амбиции, като подчерта, че се надява тези избори да "разчистят" пътя за бъдещето на Япония и японските деца. Той потвърди и датата, на която японците ще могат да упражнят правото си на глас. Както бе обявено и по-рано, вотът да се проведе на 22 октомври, а на 10-и да бъде дадено началото на предизборната кампания.

Чрез изборите Абе се надява да се възползва от растящия си рейтинг и отслабената и разединена опозиция, за да се завърне начело на третата най-голяма икономика в света и да може по-лесно да прокара твърдата си политика спрямо Северна Корея, както и социалните си, икономически и образователни реформи. Според скорошни социологически проучвания той има реални шансове да постигне това въпреки поредицата скандали, разтърсили властта в Токио, които наложиха почти пълна реконструкция на министерския състав.

Допитване от края на миналата седмица, публикувано от японския ежедневник „Никей", например показват, че 44% от избирателите възнамеряват да подкрепят неговата консервативна Либерална демократична партия (ЛДП) и само 8% са готови да застанат зад опозиционната Демократична партия. Въпреки това един от всеки петима е посочил, че все още не е взел решение, което дава възможност за новата политическа сила, формирана около популярния кмет на Токио Юрико Койке.

Кметът на Барселона призова за намеса на ЕС в кризата с Каталуния

Кметицата на Барселона Ада Колау призова Европейския съюз да се намеси в конфликта между автономния регион Каталуния и централната власт в Мадрид. „Мой дълг като кмет е... да призова Европейската комисия да отвори място за посредничество между правителствата на Испания и Каталуния, за да се намери договорено и демократично решение", написа тя в авторски коментар за в. „Гардиън". По думите ѝ Барселона не търси „сблъсък с непредвидими последствия", което според нея не е желание и на европейските партньори.

Самата Колау е против независимостта на региона, но осъди поведението на испанското „безкомпромисно правителство" на премиера Мариано Рахой, което според нея с действията си е влошило отношенията с каталунската власт.

Правни действия срещу местното правителство „само ще помогнат за увеличаването на социалното напрежение и ще блокират всякаква възможност за намиране на изход от конфликта", каза тя. „Испанското правителство позволи каталунският конфликт да ескалира от вътрешен спор до европейски конфликт", посочи още Колау и допълни, че не може Европа да остане „пасивна" по този въпрос.

Каталунското правителство заяви, че е твърдо решено да продължи с провеждането на насрочения за неделя референдум за независимост на региона независимо от опитите на Мадрид да му попречи. Това е и една от най-големите испански политически кризи от края на диктатурата на Франциско Франко преди 40 години.

Междувременно испанската полиция взе под охрана урните за гласуване, съхранявани в кметството на Барселона, за да не бъдат използвани в референдума за независимост на Каталуния. Според съобщение на агенция Европа Прес полицията е изпълнявала решение на прокуратурата. Урните пък се съхранявали за обичайни избори.

БОЖИДАР СТРАХИЛОВ:

Време е да управляваме Трън прозрачно и в полза на хората

В последните десет години проблемите на хората се задълбочиха, вместо да бъдат решени, заяви кандидатът за кмет

Интервю на
Юлия КУЛИНСКА

□ *Г-н Страхилов, какво ви мотивира да се кандидатирате за кмет на Трън? Какви са вашите приоритети в сферата на здравеопазването?*

- В последните десет години община Трън се управлява по начин, който задълбочава проблемите на хората, вместо да ги решава. В селата няма вода, улично осветление, през зимата до по-отдалечените населени места е почти невъзможно да се достигне без специализирана техника. А пътищата са осеяни с дупки и докато се спори дали са държавни или общински, появата на асфалтов път през землището на общината остава мираж за села като Ерул например.

Проблемите в здравеопазването също се задълбочиха, след като единствената болница в общината бе закрита преди почти осем години. За града и петдесет и едно села се грижат само една линейка и една аптека. Представете си, че линейката е в с. Филиповци и в същото време се получи сигнал за с. Долна Мелна, което е на повече от 30 километра. Лекарите няма да успеят да стигнат навреме. Ще направя всичко възможно в спешния център да бъде докарана поне още една линейка, която да покрива нуждите на населението. Подвижната аптека, която е необходима на жителите на общината, също е част от приоритетите ми. Ще работя за това такава аптека да влиза във всяко населено място поне веднъж седмично, за да могат възрастните хора да купуват своите лекарства на място, а не да пътуват до Трън.

□ *Един от основните проблеми на трънчани е безработицата. Какво ще направите, ако седнете на кметския стол, за да я преборите?*

- За да останат младите хора в Трънско, е нужно да имат постоянна и сигурна работа. В община като Трън, ако местната администрация не започне разговори с потенциални инвеститори, няма кой да го направи, защото бизнесът в града е хванат в лапите на няколко души, които решават кой ще има препитание и кой не. Публично-частното партньорство е много важно, защото община Трън е място, на което може да се развие дървопреработвателна фабрика, туристическият бранш също има място в местната икономика. Естествено, инвеститорите не бива да бъдат оставяни да вършат каквото си искат, след като започнат да развиват бизнеса си тук. Едно от условията, които ще поставя пред тях, е производството им да не замърсява природата, защото само преди няколко месеца трънчани с основание не позволиха златодобивът да го направи.

□ *Заради кампанията срещу златодобива Трън стана победител в годишните награди за 2017 г. на Българската фондация "Биоразнообразие" в раздел "Кампания на годината". Какви са вашите идеи, за да се запази прекрасната природа в този край и за развитието на туризма?*

- Искам да поздравя всички жители на община Трън за заслужената награда и за това, че казаха "Не!" на златодобива в общината и по този начин не позволиха прекрасната природа на този край да се унищожи и водата в региона да бъде замърсена. Освен това искам да ги уверя, че ако бъда избран за кмет, категорично няма да позволя на територията на Трънската община да бъде развивана каквато и да е минна промишленост.

БОЖИДАР ИЛИЕВ СТРАХИЛОВ е на 54 години. Роден в гр. Трън. Семеен с едно дете. Целият му житейски път е преминал в община Трън. Средното си образование завършва в ЕСПУ "Гео Милев" в града. Висшето си образование получава във ВИФ "Георги Димитров", като през това време е състезател в местния волейболен отбор. Седем години е преподавател по физическо възпитание в ТСА "Владо Тричков", а след това продължава да работи в РПУ на МВР в Трън. Бил е инспектор в отряд криминална полиция. Завършва множество курсове за усъвършенстване на професионалната си подготовка, включително и такива за разкриване на икономически престъпления. От 2015 г. работи като началник отдел оперативно-издирвателна дейност в Гранична полиция.

> **Време е да дадем почивка на тези, които управляваха общината през изминалите 10 години и натрупаха солидно състояние от това**

В своята програма съм заложил и приоритети за развитието на туризма. С екипа, с който работя, разработваме маршрути от по няколко дни за различни видове туризъм - религиозен, музеен, образователен, екологичен. Съвместната работа с хотелите, екоселищата и къщите за гости в общината и с туристически агенции от страната също е част от програмата ми. По този начин ще успеем да накараме туристите да остават за повече от един ден тук, в Трънско, и ще подпомогнем развитието на туристическия бранш в общината.

Трансграничното сътрудничество между България и Сърбия е важно за развитието на туризма от двете страни на границата. Отварянето на "Петачинци" като пешеходен ГКПП също ще спомогне за това.

□ *Много от населените места в общината са без канализация. Нуждаят от благоустрояване и от ремонт на инфраструктурата. Как бихте решили тези проблеми?*

- Съвместната работа с ВиК и работата по европейските проекти ще бележат началото на решаването на този проблем, който стои в почти всички трънски села. Съвместната работа с народните представители от БСП също ще спомогне за решаването му. Пример за това е общата ни среща с жителите на село Бохова от този понеделник. След като те обясниха, че водата в селото е негодна за пиене, Станислав Владимиров и Любомир Бонев се ангажираха заедно с директора на ВиК в Перник да намерят решение на проблема. През следващата седмица тримата ще бъдат в селото, за да намерят решение на проблема на място.

За решаването на останалите инфраструктурни проблеми, които се задълбочаваха през последните десет години, ще са нужни повече от две години, но при един добра направен бюджет нищо не е невъзможно. Осветлението в селата, зимното почистване, ремонтът на пътищата, почистването на канавките и други ще бъдат решени, само ако кметът на общината, кметовете на населени места, кметските наместници и Общинският съвет загърбят политическите си различия и работят за развитието на общината. Приоритет ще бъдат най-отдалечените населени места в общината, защото проблемите в тях са се натрупали най-много през годините.

□ *Защо жителите на Трън трябва да гласуват за вас? Какви качества трябва да притежава един кмет, за да му вярват хората?*

- Лозунгът на кампанията на Инициативния комитет "Заедно за доброто на Трънско" и БСП е "Промяната е възможна". Време е да се промени управлението на общината. Време е жителите на града и селата да влязат в управлението на Трън. Това ще стане чрез създаването на реално работещи обществени консултативни съвети за икономическо развитие, здравеопазване, туризъм, образование и култура. Без значение от партийната принадлежност всички граждани, които желаят да участват в работата и развитието на общината, ще могат да се включат в тези обществени съвети. Тяхното мнение ще бъде чуто и дейностите на общинската администрация ще бъдат съобразени с желанията и очакванията на жителите на населените места в общината. Аз и екипът, с който работя, сме хора, които не искат да влязат в местната власт, за да се облагодетелстват от положението си, а за да решим или поне да започнем решаването на проблемите на жителите на този прекрасен край.

В началото на кампанията разговарях с кмета на община Ковачевци Васил Станимиров, който сподели част от своя опит в управлението и добави, че един кмет трябва да е пръв сред равни, слуга на хората, които са го избрали. Нито един гражданин - независимо от това какво отношение има към политическата сила, която е издигнала кмета на общината или какъв е проблемът му, не бива да остава неизслушан и без да се реши проблемът му. Бъди честен, ми каза той, не се съблазнявай от предложенията на някои хора за личното ти облагодетелстване.

□ *Какви са вашите послания към избирателите?*

- Искам да заявя на всички жители на община Трън, че ако бъда избран за кмет, ще управлявам общината заедно с тях и заради тях. Разприте между различните политически и икономически групи в общината са ми чужди, аз съм човек на закона и никога няма да го наруша заради лично облагодетелстване. Време е да дадем почивка на хората, които управляваха общината през изминалите десет години и натрупаха солидно състояние от това. Време е да управляваме Трън прозрачно и в полза на хората. През изминалите две седмици от кампанията се срещнах със стотици трънчани и видях в очите им, че искат управлението на общината да бъде променено.

Трънчани, промяната е възможна с №12 в бюлетината на 8 октомври!

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Новите учебни програми по история - антикомунизъм и русофобия

Знаете ли как се систематизира Ботев по зададени показатели?

Писаха в ГЕРБ, мъдруваха, преправяха няколко пъти новите учебни програми и ето, че МОН оповести завчера за обществено обсъждане поредните проекти по всички предмети - за IV и X клас. В голяма степен са се върнали към вариантите от пролетта на 2013 г., за които тогава стана обществен скандал и ги оттеглиха. После ги промениха и от 2015 г. насам всеки път от МОН се хвалеха, че учителите ги подкрепят. След което вариантите пак се променяха и учителите пак "подкрепяха". И сега е така - учителите пак били подкрепили "новия подход при реализация на концепцията за обучението по история".

В крайна сметка вече са одобрени нови учебни програми за всички класове, без предложените сега проекти за IV и X клас и тези за XI и XII клас, които още са в работен вариант.

Новият училищен закон, прокаран силово в НС от управляващото мнозинство през 2015 г., създаде огромен хаос в много отношения, но разбъркването на съдържанието е сред най-големите щети, които търпят учениците. Проблемът е, че за пръв път образователен закон влиза в сила поетапно - за различни класове в различни години. За I и V клас новите програми и новите учебници вече са в сила, приети още по времето на министър Тодор Танев. От тази есен и II, VI и VIII клас учат по нови програми, одобрени от министър Меглена Кунева. Програмите за III, VII и IX клас трябва да влязат в сила за учебната 2018-2019 г.; тези за IV и X клас - от 2019-2020 г., а за XI клас - от 2020-2021 г. Последният XII клас пък ще заработи по нови учебни програми през учебната 2021-2022 г. Така на едни и същи ученици се пада да учат до някое време по стар учебен план и програми, в следващата година - по нови, а кой какъв материал пропуска в тази въртележка, дори в МОН едва ли могат да кажат.

Завчера от министерството признаха, че сега одобрените нови програми са писани преди година и половина - при Кунева. Понеже историята е сред предметите, които предизвикват най-много обществени вълнения, да погледнем какво се случва с нея. По предмета История в училище

Велиана ХРИСТОВА

вече не се учат събития

учат се теми - на парчета в отделни класове, без причинно-следствена връзка помежду им. Според вече утвърдените програми, първо в III клас децата учат няколко откъслечни парчета от миналото ни - създаване на българската държава, Кирил и Методий, Априлското въстание, "участие на българите в Руско-турската война". След това в IV клас (според варианта от завчера) се появяват Търновската конституция, Съединението, Независимостта, Балканските войни (само героизъм от наша страна!), спасяването на българските евреи и "европейският ни път на развитие днес".

В прогимназията, след световната древност и античност на петокласниците в VI клас, ни в клин, ни в ръкав, се появява българското Средновековие от XI до XVII в., включително османската власт, ислямизацията и православието като опора на българите. Тук започва и свършва нормалното формулиране на теми по история.

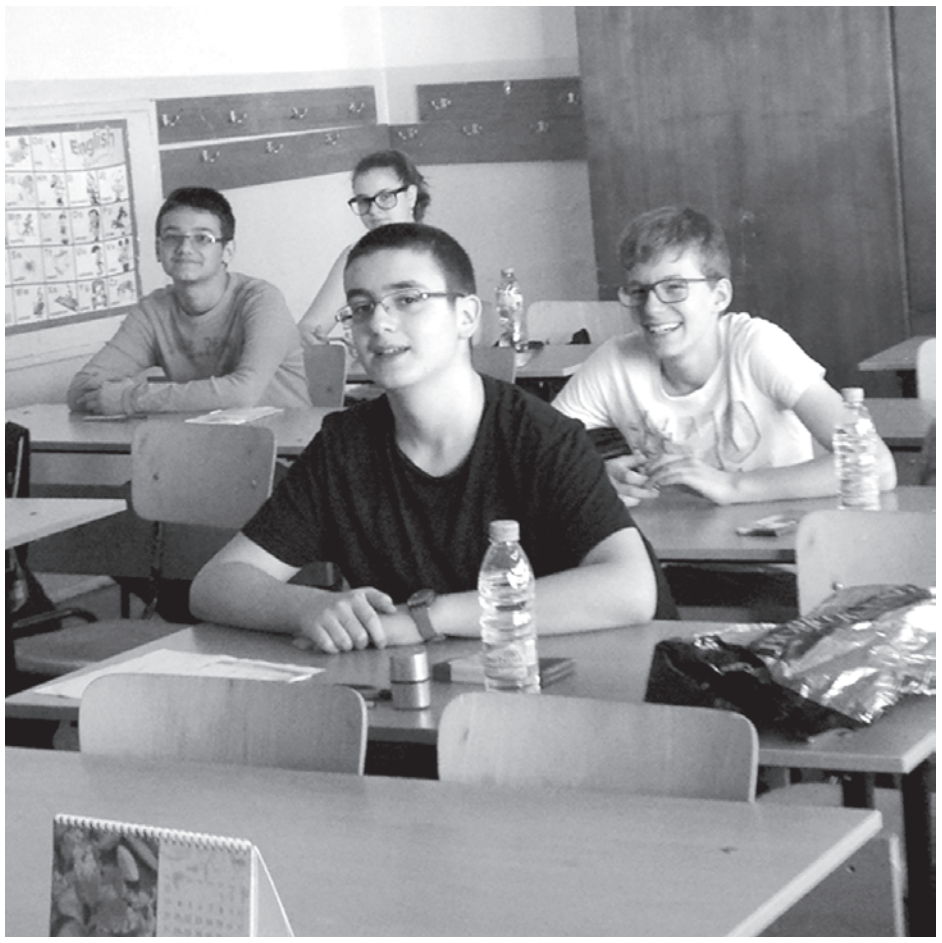
Цялостно - от праисторически времена до днес, миналото на страната ни според новата концепция, се изучава във всеки последен клас на даден образователен етап - в VII клас, когато свършва основното образование, и в X клас в края на първия гимназиален етап. Това не е лошо, но напразно се хвалят, че било направено така заради матурите - не е вярно, по простата причина, че в XI и XII клас по новия учебен план историята като задължителен предмет е... премахната изобщо. Около последиците от новия закон и "реформата" на ГЕРБ се водят пунически войни, но никой не обелва и дума за главното - какво се учи в училище.

Та, като хвърлим поглед върху програмите по история за VII и X клас, се вижда, че темите в тези два класа са формулирани почти еднакво и от програмата не личи каква е разликата между тях в преподаването им. Не знам какво са одобрявали българските учители, както твърди МОН, но ако се спрем по-подробно на задължителното съдържание по история за X клас (126 учебни часа), и без очила се вижда яркият отпечатък на недъзите от

грозните политически боричкания в последните години

Първо, от темите в програмата не личи България да е била под византийска власт и от какво всъщност Асеневци възстановяват българското царство, не е ясно. Нито пък става ясно как сме се оказали под османска власт (думичките "иго" и, пази Боже, "робство" не съществуват). Тук вече православието като опора е изчезнало (та нали в САЩ публично го назоваха "главен враг"), а роля за съхраняване на народността имат само семейството, родът и българският език. Ислямизация също вече няма. След като минаваме през Паисий, Раковски и Левски, иде ред на невъобразимото програмно изискване: ученикът "систематизира по зададени показатели дейността на Каравелов и Ботев"! Хора, кажете ми - аз ли съм луда или т.нар. експерти на МОН? Че за такова нещо оставки се искат!

Нататък идат нови усилни напъни да се напише "политкоректно" минало. След общата формулировка "Априлско въстание" и любимите на МОН "битови особености на населението" по османско време... няма да намерите тема "Освобождението на България". Вместо това ученикът "описва участието на българите във военните действия по време на Руско-Турската война"! Абе, поучаствали сме в нечия война, дето не е предприета от Русия за освобождаване на България и не са положени по земите ни 200 000 руски кости. Русия ли казахте, основната заплаха за нашата национална сигурност?! Сакън! Прав е Достоевски за неблагодарността на българите... Т.е. на българските власти.

Следва разделът "От Освобождението до Втората световна война", колкото човек да се убеди, че падението няма дъно. Не говоря, че в програмата липсват дреболии от типа на Септемврийско въстание, Деветоюнски преврат, погроми, Лайпциг и пр. Има "вътрешнополитически конфликти и противоречия в 20-те и 30-те години". Можете сами да си представите какви напълно противоположни неща може да напишат по така зададените теми авторите на десетките учебници, които безпроблемно текат през МОН към училището. Като стигаме обаче до Втората световна война, иронията отстъпва място на омерзението. Няма присъединяване към оста на Райха и фашистките държави, гимназистите трябва само да "обяснят избора и действията на България по време на войната". Липсва фашизъм като думичка дори, няма Закон за защита на нацията, няма Съпротива, няма победа на Червената армия над нацизма, няма Гео, Хербст, Вапцаров, няма нищо, ни-що. Всеки учебник или учител да го обяснява според личния си политически манталитет. Впрочем, година порано, когато в IX клас се учи войната в европейски контекст, е още по-зле. Там е отпаднало дори изречението за "личен режим на Фердинанд и Борис III", което в първия вариант на Кунева го имаше. А в темата за Втората световна война СССР е споменат само веднъж, и то как! С думите: "Сближаване на Германия и СССР". Толкоз. Ако визират пакта "Рибентроп - Молотов", то сближаването с Германия доста преди СССР и много по-ревностно го правят Полша и Чехия.

Кой воюва срещу кого, защо, кой побеждава - ни-що!

В целия курс на обучение единствено в IX клас са включени фашизмът на Италия и националсоциализмът на Германия. Но се използват за изискването ученикът "да попълва в таблица по зададени показатели основни характеристики на болшевизма, фашизма, националсоциализма". В този ред.

При десетокласниците нападението на Хитлер над СССР и Великата отечествена война са скрити може би в темата "етапите на войната". Няма ги нацизмът и теорията за "чистата раса", които досега се изучаваха в X клас. Но пък са възпети демократизация, нов курс и създаване на средна класа в САЩ, Великобритания и Франция (които отвориха Втория фронт едва през юни 1944 г., когато разбраха, че ще закъснеят за овациите и руснаците са на път сами да освободят Европа от фашизма). Тези учебни програми в американското посолство ли са ги писали или в "Америка за България"?!

За периода 1944-1989 г. просто ще цитирам дословно тезите в т.нар. учебна програма:

"Описва чрез изображения от периода характерни белези на култа към личността. Обяснява характеристики на тоталитарната държава. Дава примери за репресии и нарушаване на граждански права. Открива форми на политическа съпротива срещу комунистическия режим (вярно, бая трудно ще ги открият). Дава примери за зависимостта на българската външна политика от СССР. Обяснява стопанските промени при комунистическия режим, като използва понятията "национализация", "индустриализация" и "кооперииране". Дава примери за миграция от селото към града (за годините, когато в селата имаше население, а не само по десетина баби!). Разбира ролята на пропагандата в обществото. Дава примери за унифицирането на живота на българите: облекло, жилище, обзавеждане, кола. Обяснява механизмите за контрол на комунистическия режим върху интелигенцията. Възродителният процес". Пропуснали са само да напишат, че е нямало банани...

Само болен мозък може да застине в 50-те години и да представи по подобен начин десетилетията, в които бе построена България, дето досега не могат да я разграбят. В които бяха съградени десетки градове, заводи, аграрни комплекси, модерна индустрия, световно утвърдени научни школи, университети, напълно безплатно образование и здравеопазване, почивно дело за всички - от бебето до дядото. Всичко това е заменено с едно изречение: "Представя технологични нововъведения, подобрили бита на хората". Абе,

защо не се грумнат тези в МОН!

За рая в последните 27 години, за "европейските ценности", за "основните насоки в българската външна политика в началото на XXI в." няма да обяснявам, понеже никой не знае какви са те. А за "културата и интелигенцията, науката и технологиите в условията на демокрация и пазарна икономика" направо ме е срам да продължа, понеже те са доведени до дъното.

С две думи: няма по-ефективно място от училището, ако искаш да подмениш историята на една нация, да зачеркнеш живота на много поколения и да промиеш мозъка на младите генерации. Това се върши в момента.

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Триумф на психопатията

Анатолий СТАНКУЛОВ

Когато държавата ти затъва, а народът й я напуска, когато бандитизмът цъфти, а феодални партийни кланове на управляващата партия безнаказано дерибействат по места, в публичното пространство се пуска една от любимите димки на властта, които предизвикват шумни скандали. Темата за досиетата и комисията към тях винаги е съпроводена с наситена драматургия, защото медии и политици с настървение се опитват да извлекат дивиденти, за да заглушат истински важните проблеми и да отбият недоволството. А назначението на шайкаджията Антон Тодоров начело на въпросната комисия, определено обещава гарантирано зрелище.

Очевидно е, че партията на Борисов се опитва да неутрализира малко този свой "страж", който попрекали с дърварското си подмазвачество, като го прати на по-закрито местенце, встрани от ролята му на политически медиен таран. Засега не е съвсем ясно дали комисията няма да бъде преместена на нов адрес - на 4-ти километър, но и това ще разберем съвсем скоро.

"ГЕРБ ще застане зад бъдещата му кандидатура, Антон Тодоров има необходимата експертиза", заяви вчера Цветан Цветанов, според когото Тодоров "би бил от полза" за нейната работа. Самата комисия също била полезна (за кого?), имала своето бъдеще, а новото предложение на левицата за нейното закриване той нарече спекулативно и несериозно.

Идеята на БСП впрочем е за преобразуването й в Институт на националната памет, чрез който да се гарантира, че архивите на ДС занапред ще бъдат обект на изследователи и историци. Защото се видя, че за тези 27 години избирателното замеряне с досиета послужи единствено за мръснишки игри, удари под кръста и разчистване на сметки. В същото време много честни хора и кадри на службите си отидоха от тоя свят омерзени и унижени, докато доста доносници бяха спасени и прикрити, за да бъдат използвани отново посредством тежките си зависимости. И днес дори някои от тях биват отново активирани, когато трябва да громят с разпенени уста и облещени до лудост очи поредната порция "врагове на държавата".

Колкото до самия Антон Тодоров, видно е, ГЕРБ постъпват класически - запушват му устата с един голям кокал... Обиграни в интриги и задкулисни маневри, те са си направили стратегически сметката, че у нас най-голям оборот се върти в магазините със санитарни потребности - подлогите свършват твърде бързо.

"Тогава съм оценявал факти, сега промяната на фактите изисква преоценка", заяви безсрамно Тодоров в едно предаване на Цветанка Ризова по повод книгата му "Шайка". И още: "ГЕРБ е наблъскан с ченгета. Бащата на Цветан Цветанов - Генчо, е бил на ключова длъжност в Държавна сигурност", казва бъдещият шеф на комисията по досиетата в друго свое признание с дата 1 декември 2013 г. по Нова телевизия... Няма спор, Тодоров е майстор по слухтенето, "добър анализатор", както го определя Цветанов. Ще бъде ли обаче така добър същият да разкрие истината и за своите работодатели, или ще продължи в стил "покаяние" - питам риторично, разбира се. Ще спестя отговора, известен на всички, от хигиенни съображения.

Балонът се пука, бизнесът в бяло

ЕВА КОСТОВА

Вчера от БСК мастити работодатели, специалисти по всичко, разкатаха фамилията на сивия сектор у нас. От цялата грамада от думи стана ясно, че балонът се пука, само бизнесът е целият в бяло. По ирония на съдбата в този колосален анализ намери място и твърдение като този бисер: работниците притискали бизнеса да не плаща осигуровките им!

Тези хора нормални ли са? Не стига, че точно бизнесът плаща осигуровки върху минималната заплата, че и помалко понякога, ами сега и съвсем да ги няма. Даже, видите ли, и емигрантите, които се връщат у нас, не искат да вземат официално заплати, защото искат да получават социални помощи от чужбина. Най-съществен срив при приходите пък бил при ДДС и данък "печалба", където приходите нараснали на общия фон едва с 13 на сто. Ах, ти да видиш каква мъка! Стигна се по-далеч във влагането на вода от девет кладенеца в десети - добра мярка срещу неплащането на осигуровките било да отпаднат минималните осигурителни прагове. Тогава бизнесът щял да започне да осигурява работниците върху повисоки доходи. Тук се сещаме за онзи анекдот за Бърнард Шоу и красивата дама на един бал, която рекла на известния писател: представяте ли си, ако двамата имаме деца - умни като вас и красиви като мене. Ами ако стане обратното, рекъл Шоу...

Но да си дойдем на думата - тези прагове отдавна са трън в очите на работодателите. Повтарят любимите си рефрени срещу тях беспир. Като този: никъде в ЕС нямало минимални осигурителни прагове. Пак вчера социалният министър Бисер Петков обаче информира, че от догодина тези прагове ще се увеличат с 3,9 на сто. Шум по линията, може би. Или речовитите бизнесмени не слушат друг освен себе си. Иначе щяха ли така да оплетат яростните си анализи все в своя поза. Наред с много изречени глупости, с извинение. Стигнаха дотам, че зададоха и въпроса: защо досега, три години след криминализирането на неплащането на осигуровки, няма водено дело или вкаран в затвора нарушител. Ха, че досега всички да са с раирани костюми точно от техните среди. НАП била виновна, че осигуровките не са върху реалните заплати, а не работниците. Че работниците не са виновни е ясно. Но дали бизнесът е вода ненапита? Явно, в осигуряването е пълно с полтъргайсти, дето правят бели и изкарват от равновесие тези мили хора, дето не спят от мисъл за благото на народа. Защо ли тогава ги нарочват заедно с управляващите за това, че правят конкурентоспособност на страната от мизерията на работещите. Или са си напазарували достатъчно властници по изборите, та сега смятат, че щенията им ще минат? Един вицепрезидент на синдикат направо им каза в очите: вразумете се, не тръгвайте на война с народа. Който прави това, е обречен.

Датата 29

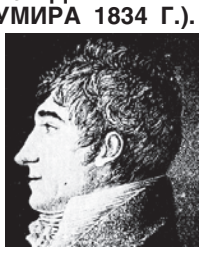
СВЕТОВЕН ДЕН НА СЪРЦЕТО. Провежда се от 2000 г. по инициатива на Световната федерация на сърцето, подкрепена от СЗО, в партньорство с ЮНЕСКО и др. международни организации.

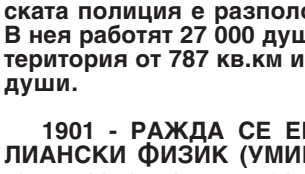
1650 - В ЛОНДОН Е ОТКРИТА ПЪРВАТА В СВЕТА БРАЧНА АГЕНЦИЯ. Основател е англичанинът Хенри Робинсън. Службата за адреси и срещи служела на дамите и господата за намиране на решения на правни въпроси. Основателят й бил писател по религиозни и политически въпроси. Пуритан, Хенри Робинсън стриктно съблюдавал службата да не толерира безнравствено или неуместно поведение.

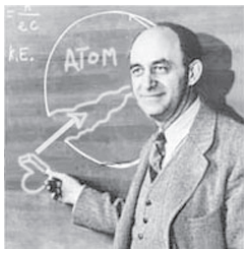
1765 - РАЖДА СЕ КАРЛ ЛУДВИГ ХАРДИНГ, НЕМСКИ АСТРОНОМ (УМИРА 1834 Г.). Открива астероида Юнона - един от най-големите в основния пояс, с диаметър от 234 км, и още три комети. Публикува Atlas novus coelestis - звезден каталог със 120 000 звезди. Кратерът Хардинг на Луната е наречен в негова чест, както и астероидът Хардинг.

1829 - СЪЗДАДЕНА Е ПЪРВАТА СЪВРЕМЕННА ПОЛИЦИЯ В СВЕТА. Началото на Metropolitan Police в Лондон, известна още като Скотланд Ярд - името на улицата, на която се е намирала първоначалната сграда на полицията, поставя Робърт Пийл - британски политик, два пъти министър-председател. Днес главната квартира на лондонската полиция е разположена в Уестминстър. В нея работят 27 000 души, които отговарят за територия от 787 кв.км и население над 6 млн. души.

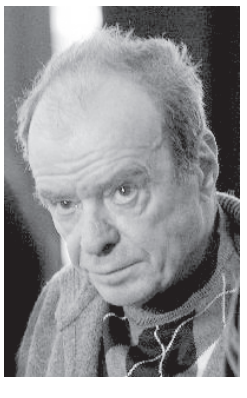
1901 - РАЖДА СЕ ЕНРИКО ФЕРМИ, ИТАЛИАНСКИ ФИЗИК (УМИРА 1954 Г.). Основните му изследвания и постижения са в областта на атомната и ядрената физика, статистическата механика, космическата физика, физиката на високите енергии и астрофизиката. Той е един от основоположниците на квантовата механика. В построения от него първи ядрен реактор осъществява първата верижна реакция.

1954 - СЪЗДАДЕНА Е CERN - ЕВРОПЕЙСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЯДРЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ. 12 страни подписват конвенция за учредяването й. България се присъединява през 1999 г. Най-голямата в света лаборатория по физика на елементарните частици е разположена на границата между Франция и Швейцария, западно от Женева. Основната функция на CERN е да осигури поддръжката на няколко ускорителя и друга апаратура, необходими за изследвания в областта на физиката на елементарните частици.

2008 - УМИРА КОНСТАНТИН ПАВЛОВ, ПОЕТ И КИНОСЦЕНАРИСТ (Р. 1933 Г.). Оригинален творец със силно влияние върху модерната българска поезия и култура. Стиховете му са преведени на френски, английски, испански, немски, полски, руски, сърбохърватски, унгарски и др. езици. По негови сценарии са създадени едни от най-известните експериментални български филми - "Чуй петела!", "Нещо във въздуха", "Съдбата като плъх" и др. Носител на редица престижни награди.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
29 СЕПТЕМВРИ 2017

ПРОРОЧЕСТВАТА НА КОНСТАНТИН ЦИОЛКОВСКИ

НАРИЧАН „БАЩАТА НА КОСМОНАВТИКАТА” И „МЪДРЕЦЪТ ОТ КАЛУГА”, ВЕЛИКИЯТ РУСКИ УЧЕН НЕ САМО ПОСТАВЯ ТЕОРЕТИЧНОТО НАЧАЛО НА „ЗВЕЗДОПЛАВАНЕТО”, НО ОПИСВА С ПОРАЗИТЕЛНА ТОЧНОСТ И ДНЕШНИТЕ КОСМИЧЕСКИ ПОЛЕТИ

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Големият руски учен Константин Циолковски не само поставя теоретичното начало на “звездоплаването”, но днешните космически полети в най-големите им подробности са предвидени и описани от него с поразителна точност. Животът и работата на орбита, излизането в откритията Космос с привързването, преходните камери, слънчевите батерии, оранжериите на кораба... Предвидено е и храненето, и спането в безтегловност. Двама “негови” космонавти за пръв път кацат на Луната и се връщат на родната планета, като се “приводняват”. Циолковски отчита дори тяхното дишане и кръвно налягане!

Много са сбъдналите се предсказания на великия учен. Пак на него принадлежат идеите за “въздушната възглавница” и “електронната медицина”, както и за аеродинамичната тръба. Той предсказва възможността за съществуването на изотопите, предупреждава и за опасностите от ядрените удари, пък допълва:

“Основният мотив на моя живот е да направя нещо полезно за хората. Да не преживея живота си напразно. Да придвижа човечеството, макар и малко, напред. Ето защо аз се интересувам от това, което не ми дава нито хляб, нито сили. Но аз се надявам, че моите изследвания рано или късно ще дадат на обществото планини от хляб и огромна мощ.”

Това е написано през 1913 г.!

Циолковски е роден на 17 септември 1857 г. в семейството на лесничей. След тежко боледуване още като дете той изгубва почти изцяло слуха си. А този физически недъг става и психически, което го принуждава да учи изцяло самостоятелно. Вече 22-годишен, през 1879 г. той полага изпит за учител по физика и математика. От това време са и първите му научни изследвания. Сам стига до необходимостта от тях, търси и решенията. А живее в провинцията, откъснат е от научно-техническата информация, което неизбежно довежда и до някои куриози. Като този например, че той открива сам вече известни неща - разработва основите на кинетичната теория за газовете. Всъщност славата, първенството са неща, които не вълнуват въобще Циолковски.

Константин Циолковски

Птицеподобна летателна машина, проектирана от Циолковски

От 1884 г. работи над създаването на изцяло метален дирижабъл, но подобен проект не предизвиква интереса на управляващите в Русия. А през 1892 г. изобретателят разработва основите на реактивния двигател, както и елементите на конструкцията му. Едва през 20-те години на новото столетие с проблемите на полета в Космоса се заемат американецът Р. Годард и немският учен Оберт. И западната преса възнася изследванията им като сензация. Навярно по това време журналистите тиражират и титлата “Баща на космонавтиката”. И американците, разбира се, я присвояват за Годард, немците - за Оберт.

А когато държавните ръководители на Съветска Русия по право застават на страната на Циолковски, един от близките помощници на Оберт публикува в Германия съобщение:

“Престарелият руски учен К. Е. Циолковски е първият, който научно обоснова проблема за космически кораб.”

Оттук нататък интересът към изследванията му поражда и множество последователи. През 1924 г. към Военно-научното общество на Академията на въздушния флот се появява секция за реактивното движение. А в началото на 30-те години в Москва и Ленинград възникват и групите на ГИРД-овци (група за изучаване на реактивното движение). А през 1933 г. в Съветския съюз е създаден и първият в света Реактивен научно-изследователски институт.

През всичките тези години Циолковски продължава да работи. От 1929 г. е теорията му за движение на многостепенните ракети, или “ракетните влакове”. И още колко много идеи, колко осъществени теории ни оставя самоукият мъдрец. Той пръв изказва идеята за изкуствените спътници, за извънземните станции. Той пръв решава задачата за движение на ракетата в еднородна среда на привличане. Геният на калуженеца предсказва и междупланетните полети.

Изпод перото му излизат трудове по аеродинамика, философия, лингвистика. И до днес учените използват Формулата на Циолковски, определяща движението на ракетите, както и Числото на Циолковски, което определя тегловото (на масата) съотношение на ракетата и работния запас гориво. Мъдрецът от Калуга се вглежда в Космоса с надеждата да открие и другаде разум. И в същото време пише пророчески:

“Не пречи да се знаят онези световни враждебни сили, които могат да погубят човечеството, ако то не вземе мерки!”

Пророкът Константин Циолковски още преди век и половина бие камбаната на спасението!

За първи път концепцията за космически асансьор е разгледана от руския учен през 1895 г.

Предложение за дирижабъл изцяло от метал

ИВАН ГЕШОВ

СТРОИТЕЛ НА МЛАДА БЪЛГАРИЯ

РЯДКО СЕ РАЖДА ЧОВЕК С НЕГОВИТЕ ДОСТОЙНСТВА И ДОБРОДЕТЕЛИ - ПАТРИОТ, ПОЛИТИК, ДИПЛОМАТ, ПУБЛИЦИСТ, МЕЦЕНАТ И ВЪОБЩЕ ЕДНА ОТ НАЙ-ЯРКИТЕ ФИГУРИ НА ОТЕЧЕСТВОТО

Иван Гешов

Иван Евстратиев Гешов е един от най-значителните първостроители на млада България. Със своята 52-годишна градивна обществено-политическа дейност, той се изявява като ярък и запомнящ се лидер на Народната партия, държавник, дипломат, публицист, преводач, меценат. Оставените от него институции, дела и литературно-публицистични творби говорят за пълноценния му живот, белязал епохата на национализъм и патриотизъм.
Защо днес е нужно да си припомним живота, възгледите за образованието, културата и политиката на Гешов? Защото, както отбелязва Ст. Бобчев, "... трудно е, да не кажем почти невъзможно е, да се яви човек с неговите достойнства и добродетели".
Личността на Иван Гешов се откроява ярко в европейската действителност, белязана в преломно време с войни и разпри, които прекрояват картата на Европа. "Големият държавен мъж" - тъй е наречен той от "Таймс". Цяла Европа го признава като "една от най-забележителните политически фигури на България", макар че българската действителност по същото време е посолила живота му с клевети, неприятности и непризнания. Точно заради пагубните за нас и днес ожесточения, озлобления и неблагодарности, които ни провалят в добри начинания, трябва да си спомним как големите синове на отечеството са работили за България.

Петра ТАШЕВА

Иван Гешов е роден на 8 февруари 1849 г. в Пловдив. Той е първата мъжка рожба на Евстрати Гешов и Харитина Нешова, чийто корени са от Карлово, Сопот и от Копривщица - кътове, дарявали отечеството с големи, интересни личности, с щедри благодетели. Братя Гешови от Карлово имат търговска кантора, която търгува с кожи, коприна, гюлово масло, памук. Известна е в Галац, Браила, Букурещ, Виена, Цариград, а търговско-банкерската им къща ги прави едни от най-богатите българи. Майката Харитина Нешова е от рода на копривщенеца Нешо Чолаков. Роднини са с Чалъкови, Чомакови, Каравелови и Доганови - все фамилии, наред с Каблешкови, Моравенови, Кесякови, известни и до днес в града на тепетата с обществено-просветните си деяния.

Иван Гешов започва образованието си в гръцко училище, после продължава в класното училище "Св. св. Кирил и Методий", основано от Найден Геров, където учител му е Йоаким Груев. Учи усилено езици: гръцки, руски, френски и английски - в американското протестанско училище. В 1859 г. е на 10 години, когато в черквата "Св. Богородица" се води ожесточена борба срещу гръцките духовници и богослужението започва да се извършва на български език.

В 1865 г. търговско-банкерската къща на бащата и чичовците му е завладяла Пловдив, Виена, Цариград. Тогава цялото семейство Гешови се преселва в Манчестър - индустриалната столица на Англия. На 16 години Иван Гешов е вече студент в "Оуенс Колидж" и учи финанси. Сетне продължава политически науки и икономика в лондонския "Виктория Юнивърсити".

Той е отличник и по английски език - многократно е награждаван за успехите си. Оформя се като добър английски възпитаник. Свиква никога да не се оплаква и да не отвръща на злото със зло. Сам признава:

"Учех аз наистина от преподаватели, от книги, но учех и от живота".

Той си остава и истински българин. Винаги и навсякъде пропагандира и защитава българската кауза. В 1866 г. се изявява като журналист и написва статия за английския вестник "Пал Мал Газет", в която защитава своя народ, "чието умствено и материално развитие е занемарено под двойното иго на турците и на гръцкото духовенство".

В 1869 г. вече е завършил университета и помага в кантората на баща си, където стоки от Америка и Индия се отправят за Европа. В 1872 г. кантората се закрива и Гешови се прибират в Пловдив. По това време градът е средище на новобългарска култура, има три училища, читалище, а чрез Христо-Дановата печатница и книжарница се разпространяват книги и учебници на български език.

Младият интелигентен 23-годишен мъж се включва най-активно в живота на града. Организира беседи, лекции в училища и в читалището. В 1875 г. се жени за Мария Пулиева - племенница на братя Христо и Евлоги Георгиеви от Карлово - известни милионери в Румъния, в Европа, прочути с родолюбива и икономически градивна дейност. С техните финансови средства са изградени първите фабрики у нас - в Карлово, в София, в Габрово, в Сливен.

След потушаването на Априлското въстание в 1876 г. Иван Гешов се включва в набирането на помощи за пострадалото население. Започва да информира българската колония в Цариград за положението във вътрешността на страната. Чрез дипломатическите представители и кореспондентите в турската столица той осведомява европейските правителства за жестокостите на турците.

Призовава:

"Ако не дойдат парични помощи отвън, останалите днес живи ще измрат през зимата. За Бога, вършете каквото можете!"

Среща се в Одрин с Дюпон, в Пловдив със Скайлър, с Макгахан, с Емили Странгфорд, която даже отсяда в дома му, а после посещават Батак. Разговаря и с княз Алексей Церетелев. Предоставя сведения за нечуваните изстъпления над българите.

Предложена му е длъжността "почетен вицеконсул" на Съединените щати в Пловдив, но той отказва - остава доблестен защитник на българския народ. За вестник "Таймс" праща седем дописки, подписани: "от един пловдивски кореспондент". Заради тази дейност той и братовчед му - също участник в акциите след Априлското въстание, са арестувани и затворени. Пред очите им са избесени най-видните карловски граждани, много невинни селяни, познати и близки дейци. С тях в затвора е и Станислав Доспевски.

Двамата Гешови са осъдени на смърт. Междувременно Иван Евстратиев Гешов е назначен за почетен вицеконсул на САЩ в Пловдив. Идва спасението на двамата Гешови от лорд Дерби и представителите на английската, американската и руската дипломация - чрез Евлоги Георгиев от Букурещ. Но смъртната присъда само е заменена със заточение в Мала Азия на трите фамилии Гешови - общо 22 души!

На 28.X.1877 г. цял един влак е натоварен с 320 заточеници. Градските първенци на София, Пловдив, Пазарджик, Хасково и Чирпан потеглят към неизвестността, а зад тях висят по бесилките още топлите тела на стотици българи. Братя Гешови са оставени в Цариград - по настояване на американското посолство. В края на март 1878 г. те са уведомени, че са свободни. Слизат на Пловдивската гара навръх Връбница.

В Източна Румелия започва един нов период в живота на Иван Гешов. Сега той разгръща своите възможности като подготвен финансист и банкер. Представя се и като общественик и политик. Става председател на окръжния съвет. В града идва княз Дондуков-Корсаков. Започва се вътрешното устройство на освободените земи - местно самоуправление, съдилища, войска.

С помощта на междувременното руско управление и със съдействието на Хр.Г.Данов в Пловдив се издава вестник "Марица". В неговата редакция са Гешов, К. Стоилов, Хранов. Главен редактор е Гешов. До края на живота си той остава активен и страстен публицист.

Иван Гешов се оформя като общественик и дипломат с изграден престиж и авторитет. Участва в Учредителното събрание за изработване на Конституцията на свободното Княжеството. След прекъсването на заседанията на Учредителното събрание Гешов оглавява делегацията на източнорумелийското население и посещава в Париж, Виена, Лондон, Петербург представителите на Великите сили, аташирани към Учредителното събрание. Преди този свой първи дипломатически "маратон", в Букурещ, той се среща със сродника си Евлоги Георгиев.

Едва ли тогава Иван Гешов е съзнавал, че това е съдбовна среща, че следващият му живот ще е свързан с парите и делата на братята Христо и Евлоги Георгиеви. Но още тогава Евлоги Георгиев е очарован от младия мъж с високо и спокойно чело, обрамчено с меки и светли коси. Лицето му е с прав нос, топли кестеняви очи, погледът - малко притеснен, а устните му издават чувствителност, дори отстъпчивост. Но брадичката му е волева.

Чертите на лицето подсказват упоритост и последователност. Дрехите - безупречни, от добро европейско качество.

Опитният търговец и банкер Георгиев разбира, че пред него е младият му роднина с евро-

Анка, Иван Евстратиев Гешов, г-жа Паница, Харитина (горен ред), Евлоги Георгиев и Елисавета Пулиева (долен ред), Виена, 1895 г.

Езерото Чхънджи в Пектусан

ДО ПЕКТУ И ОБРАТНО

КРАСИВАТА ПЛАНИНА УКРИВА КИМ ИР СЕН И СЕМЕЙСТВОТО МУ ПО ВРЕМЕ НА ПАРТИЗАНСКАТА АНТИКОЛОНИАЛНА СЪПРОТИВА

Мая БОНЕВА

На два часа и половина от Пхенян, столицата на Корейската народнодемократична република, със самолет в северозападна посока се намира планината Пекту. Планина като планина ще кажете, но за хората, които живеят на Корейския полуостров, тя е особено важна. Поради политическите обстоятелства южнокорейците пътуват през Китай, защото малка част от планината е легнала и в китайски земи.

Може някъде да срещнете наименованието ѝ вместо планината Пекту Пектусан. "Сан" на корейски език е планина. Та Пектусан е пропита с история, там има символика и любов. Корейците вярват, че планината притежава магическа сила. Нищо чудно различните вулканични образования и пластове да са създали това чудо, което поне нас, участниците в Петия международен фестивал за възхвала на героите от Пектусан, ни окрили, създаде ни настроение, а тя, планината, се разкри пред нас в целия си блясък.

Ние бяхме големи късметлии. Пиша така, защото на 2744 метра надморска височина местните казват - много рядко има толкова хубаво време, сравнително продължително, защото там времето се мени всяка минута. Нашият престой на върха беше около час, час и половина. Неслучайно двата красиви йероглифа "Пек ту" означават "бяла глава" или "бял връх". На небето нямаше нито едно облаче, слънцето ярко, ослепително грееше, а езерото, сгушило се в кратера на самия връх, от който се любувахме, властно стелеше тъмносиньото си ледено тяло. Името на езерото е Чхънджи, в превод - "небесна светлина". И действително е рядкост, едно от малкото езера на света на такава височина с толкова деликатен вулканичен произход.

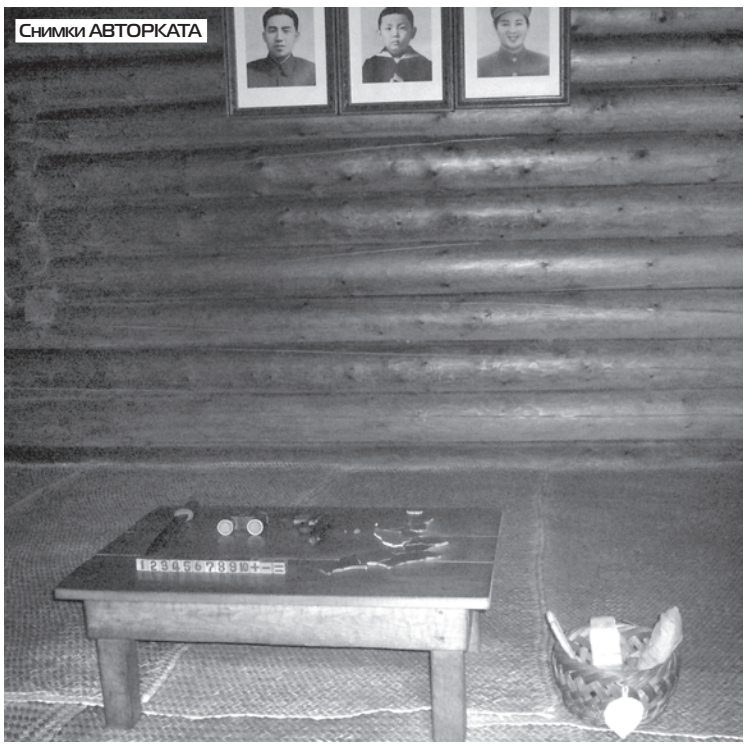
Малко ще се отклоня, за да заостря вниманието ви върху една популярна напоследък снимка на кадър от новините по централната телевизия на КНДР, от началото на август. Говорителката оповестява шестия тест от севернокорейската ядрена програма на 3 август на фона на езерото Чхънджи и ако се вгледате, ще забележите, че целият кратер е покрит със сняг. Така е в по-голямата част от годината, затова всички казваха, че ние сме имали голям късмет да видим тази невероятна красота без нито една сянка върху нея. А веднъж видели тази картина, сигурно е, че лесно и безпогрешно ще различавате върха на Пектусан с прочутото езеро.

Сега се връщам отново в планината, по пътя на нашето незабравимо преживяване.

Бяхме на едно тайно място. Местността в планината, където, казват, че се е родил Ким Чен Ир. Спряхме някъде в гънките на хребетите и тръгнахме по не много стръмна пътека покрай буен, кристално чист поток, който създаваше незабравим музикален фон. В един момент установих, че не се чуваме със събеседниците. По-късно разбрах, че този шум е бил важен фактор за живота на партизаните. Той по някакъв начин ги е пазил. По време на партизанската антиколониална съпротива нейният пръв организатор и ръководител Ким Ир Сен успешно се е криел там 20 години от живота си. Тъкмо затова малките къщички в планината се наричат "секретното място". Там и до днес се пазят като скъпи реликви предмети от бита на партизанския живот, който е споделял и сред който е живял и учил любимият ръководител на корейския народ. Оттам е ръководил революционната дейност основателят на народнодемократичната република Ким Ир Сен. Там топло и сърдечно за любимите си хора се е грижила майката на Ким Чен Ир, забележителната Ким Чен Сук. Нейният пример за смелост, нежност и всеотдайност са ѝ отредили достойно място до героите от Пектусан.

И така, погълнати от щедростта на природата, кипналата зеленина, от искрящите от чистота потоци, от видимата само със сърцето прозрачност на деня, ние неусетно преживяхме още няколко часа. Когато пристигнахме на летище Самджьонг, обичайното като за всички останали летища по света чекиране се случи на самата писта. На достатъчно разстояние от двата самолета, предназначени да ни отведат отново в Пхенян, минахме и през скенер. Нещо ме жегна, мина като тъмна стрела и през съзнанието ми и се спря във възбуденото ми въображение. Това е гъвкавият подход на държава, поставена в ситуация на постоянен стрес от военна психоза. Нормално ли е да се живее така? Кому е нужна военната надпревара, какво трябва да се случи една стъпка след първия погрешен жест? Но това са все тежки въпроси, които не прилягат на пътепис.

Снимки АВТОРКАТА

Предмети от партизанския бит на семейство Ким

Буен, кристално чист поток в планината Пекту

ДУМА Неделник
ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Д-Р ВЕСЕЛИН ДЕМИРЧЕВ:

Инфарктите и инсултите при диабетици са от 2 до 6 пъти по-чести

Не захарната болест, а усложненията ѝ са смъртоносни, казва ендокринологът

Интервю на Аида ПАНИКЯН

☐ *Д-р Демирчев, кои заболявания най-често съпътстват диабет тип 2?*

- В същността си диабетът е метаболитно заболяване. Високите стойности на кръвна захар увреждат органи – сърце, бъбреци, очи и пр., и ако е зле или недостатъчно контролирана, води до инвалидизация на болния. Затова диабетът е социално-значимо заболяване и здравните власти в цивилизования свят са преценили, че е икономически по-изгодно държавите да плащат за медикаментите срещу диабет, отколкото за лечението на усложненията. Здравните разходи за човек, живеещ с диабет с усложнения, са от 2 до 4 пъти по-високи, отколкото за диабет без усложнения.

☐ *Кои са най-честите усложнения?*

- Високата кръвна захар увреждa преди всичко кръвоносните съдове, което води до сърдечносъдови и мозъчно-съдови инциденти (инфаркти и инсулти), увреждания на бъбреците (хронична бъбречна недостатъчност). Повече от половината българи, които са на хемодиализа, са получили увреждания на бъбреците вследствие на диабета. Лошият гликемичен контрол е в основата на диабетната невропатия - това е увреждане на нервите на долните крайници, което води до ампутация, а у нас над половината от ампутациите на долен крайник се дължат на диабет, както и диабетна ретинопатия (увреждане на очите при хора с диабет, което води и до слепота). Отдавна е доказана пряката връзка между диабет тип 2 и сърдечносъдовите заболявания (ССЗ). Инфарктите и инсултите при диабетиците са от 2 до 6 пъти по-чести, отколкото при хората, които не страдат от това метаболнитно заболяване. Доказано е, че рискът от коронарна болест на сърцето при хората с диабет тип 2 е 86% по-висок, отколкото при тези без диабет. Затова при хората с диабет е много по-голяма вероятността и от атеросклеротични сърдечносъдови заболявания като инфаркт на миокарда, ангина пекторис, инсулт. Затова е необходимо комплексно лечение на диабета. Например гликираният хемоглобин (HbA1C), показател за средното ниво на кръвната захар през последните 3 месеца, трябва да е до 7%, но в зависимост от възраст, давност на диабет, съпътстващи заболявания, усложнения може да е различен при различните пациенти.

☐ *Освен инсулина с какви оръжия разполага съвременната медицина срещу тези страдания?*

- Всички лекарства срещу диабет понижават нивата на кръвна захар и по този индиректен начин намаляват риска от усложнения и от увреждане на органите. Доскоро рискът от сърдечносъдови заболявания при хората с диабет се намаляваше с допълнителни лекарства срещу холестерол, триглицериди, високо кръвно. Но съвременната медицина вече разполага с по-богат арсенал от медикаменти, които гарантират сърдечносъдовата безопасност и освен, че намаляват кръвната захар, намаляват и риска от инфаркти и инсулти. Освен това нещо много важно за хората с диабет тип 2, е, че тези нови медикаменти понижават телесното тегло и кръвното налягане. Известно е, че наднорменото телесно тегло е основна причина за появата на диабет тип 2. Те имат кардиопротективен ефект – предпазват пациента от сърдечносъдови и мозъчносъдови инциденти, а това гарантира много по-дълъг живот на хората с диабет тип 2. Ефектът от тези медикаменти е доказан при световни клинични изпитвания, провеждани сред повече от 10 хил. души. Например медикамент от една група намалява сърдечносъдовата смъртност с 33%, инфарктите с 30%. Практически няма дори кардиологични лекарства с такъв ефект. При пациентите, които ги вземат, рискът от тежка бъбречна недостатъчност намалява с 40%.

☐ *Достъпни ли са за българските пациенти тези медикаменти?*

- Да, те присъстват на нашия пазар и се поемат на 100% от каса.

☐ *Тоест всички пациенти с диабет тип 2 може да ги получат?*

- Не, не всички и това не се решава от нашата здравна каса. Има съвсем конкретни медицински показания, които са разписани в световен медицински стандарт за лечение. Те се регистрират на световни диабетни конгреси и се изпълняват задължително и от Българското дружество по ендокринология. Тези медикаменти се предписват на пациенти с тежък декомпенсиран диабет, който вече не се повлиява от обичайното лечение и медикаменти, когато нивата на кръвна захар са над 9-10. Те дават шанс на хората с тежък диабет да имат добро качество на живот и да се чувстват пълноценни.

Светът бие тревога

✓ На всеки 10 секунди двама души на планетата чуват неумолимата диагноза "диабет", а един човек умира от усложненията му.

✓ През 2014 г. 422 млн. възрастни (8,5%) на планетата са с диабет, докато през 1980 г. са били 108 млн. (4,7%), т.е. близо 4 пъти повече за над 30 години, отчита СЗО. От световната организация подчертават, че през 2014 г. повече от един на трима възрастни на възраст над 18 г. са с наднормено тегло и повече от един на 10 е със сериозно затлъстяване.

✓ Близо 2/3 от хората с диабет с над 10-годишно заболяване са с риск да ослепеят.

✓ В България: докато през 1992 г. заболеваемостта е била около 3% (около 250 хил. души), сега е 8,8%, т.е. над 500 хил. души са с диабет. Тревожното е, че близо половината дори не подозират, защото не са изследвали кръвната си захар, сочат данни от национално проучване през 2015 г. Специалистите са категорични, че своевременното откриване на диабета може да спести много здравни проблеми на пациентите и значително да отдалечи в годините усложненията.

✓ За добрия контрол на диабета: намаляването на HbA1C само с 1% удължава живота на човек с диабет с 1 година, може да намали с 18% вероятността от инфаркт на миокарда, с 35% риска от ослепяване и от хронична бъбречна недостатъчност вследствие на диабета.

✓ Кръвоносните съдове се увреждат от високите нива на глюкоза в кръвта, високото кръвно налягане, пушенето или от високите нива на холестерол. Затова е важно хората с диабет да контролират тези нива, като променят начина си на живот. Пример е здравословното хранене, движението, намаляване на теглото и спиране на тютюнопушеното.

✓ Световната медицина бие тревога и за предиабета, характерен за хората със заседнал начин на живот и наднормено тегло. Сред признаците на предиабета са отпадналост, уморяемост, съхнене на устата, както и завишени стойности на кръвната захар сутрин - 6.7, 6.8, 6.9. През 2012 г. само в САЩ хората с предиабет са 34 млн. души. Ако своевременно не бъдат взети мерки за преодоляване на това състояние, много голяма е вероятността до 10 години то да премине в диабет тип 2, предупреждават от Американската диабетна асоциация.

ВНИМАНИЕ С ТАЛИЯТА!

Талията над 80 см при жените и над 94 см при мъжете е предвестник на метаболитен синдром - високо кръвно налягане, завишени липиди и т.н.

● Вече има и деца с диабет тип 2, характерен за възрастните". 30 мин. физически упражнения дневно намаляват с 30-40% риска от диабет.

● България е на пето място в Европа по детско затлъстяване. Над 26% от българските деца между 5 и 18 г. са с наднормено тегло, а то е основната предпоставка за диабет тип 2.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Людмил АСЕНОВ

ОПИТ ЗА ИЗРАВНЯВАНЕ НА СКОРОСТИТЕ В ЕС

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

Няма тайни и в демокрацията

- Здравейте! Пицария "Гордън" ли е?

- Не, господине, това е пицария Google.

- Значи съм набрал грешен номер?

- Не, господине, Google я купи.

- ДОБРЕ. Тогава моята поръчка е...

- Е, господине, искате ли обичайното?

- Обичайното? Познавате ли ме?

- Според нашия идентификационен регистър за обаждания в последните 12 пъти сте поръчали пица със сирена и наденица, с дебела кора?

- ДОБРЕ! Това е!

- Може ли да ви предложа този път рикота и рукола със сухи домати?

- Не, мразя зеленчуците.

- Но вашият холестерол е много висок.

- Откъде знаете?

- Чрез ръководството на абонатите. Резултатът е от кръвните ви изследвания от последните 7 години.

- Добре, но не искам тази пица, вече пия лекарство.

- Не сте приемали лекарството редовно, преди 4 месеца сте купили само кутия с 30 таблетки в мрежата на "Фармстор".

- Купих повече от друга аптека.

- Не се показва на кредитната ви карта!

- Платих в брой!

- Но не сте изтеглил толкова много пари според банковото си извлечение.

- Имам друг източник на пари.

- Това не показва последната данъчна декларация, освен ако не получавате доходи от недекларирани източник.

- Достатъчно! Омръзна ми от Google, Facebook, Twitter, WhatsApp. Отивам на остров без интернет, където няма мобилни телефони и никой не ме шпионира.

- Разбирам, господине, но трябва да си подновите паспорта - изтече преди 5 месеца.

Плащам всичко

Илиян ЦЕКОВ

Кой където ме срещне, пари ми иска!

- Искаш да живееш в чист град, нали? - гледа ме строго Фандъкова. - Плащай тогава такса смет!

- Ще ти се да караш по пътища без дупки? - клати глава министърът, дето отговаря за пътищата. – Налепи цялото предно стъкло с винетки!

- Разказваш как вчера са те пребили и ограбили на автобусната спирка и кьорав полицай не се е появил отникъде, за да те спаси? - вдига вежди Цецо Цветанов, дето от всичко разбира. - Издължи си годишния данък, та да назначим повече полицаи!

- Мърмориш, че чаршафите, с които е бил застлан креватът ти в болницата, са от Балканската война? - нервничи новоназначената тежка артилерия в здравеопазването. - Плати си, та да ти уредим белоснежни!

И аз плащам!

Плащам мерцедесите на депутатите. Плащам командировките на министрите. Плащам митингите на партиите. Плащам бонусите на началниците! Плащам коктейлите на посланиците. Плащам всичко - от хеликоптерите, дето главно прекарват насам-натам кормчията на отечеството Бойко, до тоалетната хартия на държавните чиновници!

Вчера обаче ме хванаха лудите!

Значи: общинската ни болница, на хирургическата маса пациент, а около него – навалица. Хирурзи, навели над него напрегнати лица. Сестрички с прибрани коси и маски през устата, съсредоточени и всеотдайни до крайност, следят разните датчици, системи и апарати, натискат разни бутони, местят разни ръчки... Медицински специалисти от всякакъв вид, тревожни и угрижени, влизат и излизат от операционната, дават съвети, взимат проби, правят справки… Навън, в коридора, угрижени санитари стърчат край носилки на колелца, шофьори на линейки с лица на летци изтребители чакат в линейките си… Цъкат сложни медицински машини, подскачат нервни стрелки, примигват лампичките по разни скали и датчици, препускат напред-назад доктори, шепнат си нещо анестезиолози, нервничат фелдшери – направо все едно си в онова, как беше, "Спешно отделение". Липсва ми само Джордж Клуни, та всичко да е до болка телевизионно!

Питам, шепна все едно съм в храм по време на служба:

- Бе, к'во става, бе? К'ва е тая огромна суетня?

А един санитар ми обяснява:

- Бандити някакви, наркопласьори и пълни изроди! Стреляли се в някакво кафене и сега им спасяваме живота!

- И кой ще плати цялата тая работа? – викам от своя страна аз, вече без да шепна.

А санитарят вика и той, вече без да шепне:

- Как кой? Аз и ти! Кой!?

Е, тука вече направо ме хванаха лудите, щото ясно, плащам аз за всичко в тая наша България, та ми пращят ушите, ама сега да плащам и за престрелките на бандитите - много ми идва! Щото вярно "Здравна каса", нали, солидарна система, ама откъде накъде всички ние ще даваме пари и за клизмите и леченията на разните наркобосове и прочее изроди, дето се гърмят по барове, дискотеки и паркинги? Не стига, че идиотизират децата ни с наркотици и превръщат градовете ни в бойни полета, ами ще им плащаме и клизмите след това! Поне това сами те двойно и тройно да си плащат! Те поне пари имат! Вдигнах аз телефона, набрах Народното събрание, скандал исках да им дигна на народните избраници, щото много ми дойде в последно време, ама връзката се разпадна.

Винаги е така – решиш ли скандал на депутат, кмет или министър да направиш, и, оппа, връзката тутакси се разпада…

ЛЪЖА НАВРЕД!

Марко МЕЛАМЕД

Отидох да си платя телефона и в мен се впи красиво момиче. Ама хубаво, ама засмяно, ама всеотдайно...

- Как може все още да сте на този пакет? – захвана да се терзае тя. - Ние имаме толкова направо безплатни тарифи!

И така ме обля с "роуминги", "промоционални минути", "сърфирания" и "фейсбуци", че ушите ми писнаха. Избрах тарифата "Супер мега екстра галакси хипер голд премиум парадаизфон". Когато се прибрах вкъщи, разбрах, че съм се подписал под договор, според който трябва да плащам по петдесет лева месечно в продължение на пет години, като един път годишно да отивам и по мой избор или да мета коридорите, или да мия тоалетните в централата на мобилния ми оператор.

Купих, за да почерпя за вучката, разкошна кутия бомбони - "Вечерна нежна свърхнаслада". Изрисувана и оформена като да бъде изложена в Лувъра! И главно - голяма! Направо сандък. Казах си "Тука има нежна свърхнаслада колкото да се свърхнаслади един батальон пехота!" Като я отворих - ахнах! Оказа се, че съдържанието ѝ се състои главно от шарена мукава, сред която бяха петнадесет марципанови бонбона!

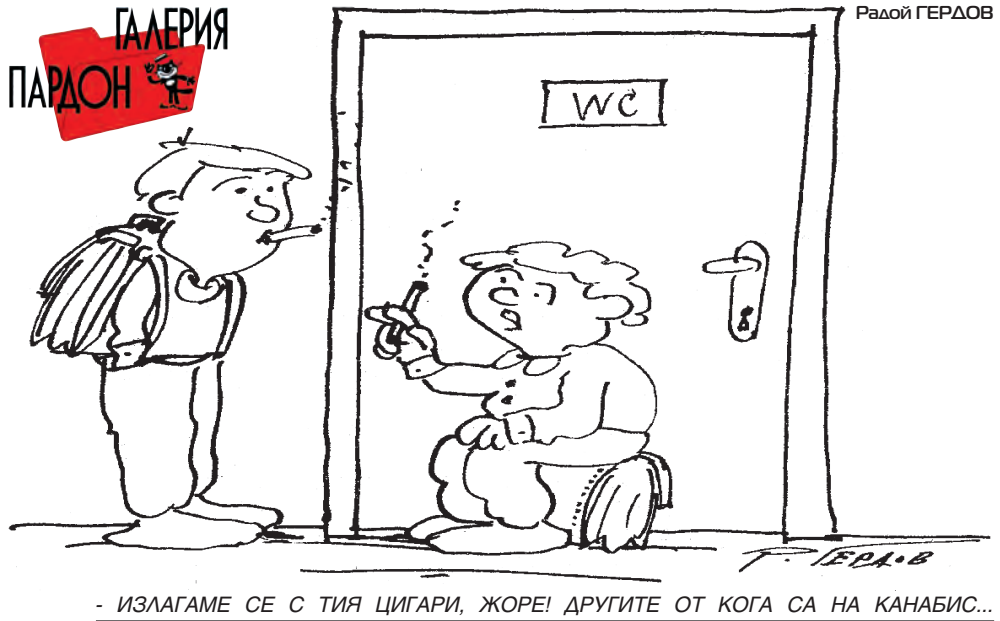
На предишните избори за кмет гласувах за гербаджията Иванов. Обещаваше да оправи канализацията, да асфалтира улицата ни, да открие отново бившата поликлиника и да смени всички квартални трафопостове, щото са вече на по петдесет години и поради това токът ни или постоянно спира, или внезапно така вдига напрежението си, че хладилниците започват да загряват, а телевизорите дотолкова изкривяват образа, че Слави Трифонов захваща да изглежда с коса, а от чешмите бие ток... Нищо от обещанията си не изпълни! Уреди фирмата на сина си, дръпна около милион комисиони от разните обществени поръчки и напълни гушите на бизнесмените, дето платиха за кампанията на тукашния ГЕРБ...

Миналата седмица си купих подочистачка "Клийнмастър суперстар професънъл". Не може да не я знаете, всекидневно през половин час я хвалят до разлепване и я демонстрират от екрана на "Галъкси телешоп за еврибади". Била направо чудо! Пере килимите, прави пръскана мазилка, лъска паркета, боядисва стените, сменя тапети, чисти политурата на мебелите, лепи фаянсови плочки, отпушва канали, а добавиш ли към нея и едно малко приспособление, може и да те обръсне, че и косата на жена ти да накъдри...

- Подочистачката "Клинмастър суперстар професънъл" наистина върши чудеса! И то само за двеста деветдесет и девет лева плюс цената на доставката! Обадете се веднага!

Обадих се веднага. Пристигна за час доставчикът, платих му и той ми връчи великото изделие. Прибрах го, но като тръгнах да го ползвам, оказа се, че този суперстар нищо от това, дето правеше с нея нафуканият и убедителен демонстратор, не направи. Само дето размаза боите на килима, изду паркета, попари до неузнаваемост жена ми и изби половината тухли от стената в спалнята, така че сега със съседа Киров ни дели само една завеска и той не престава да се оплаква на комшиите, че хъркам като мотоциклет...

И изобщо – лъжа навред! А ни разправяха на Десети ноември по митинги, телевизионни диспути и кръгли маси: "Досега всичко беше лъжа, но ето, от днес настъпва царството на истината и почтеността!"...

Радой ГЕРДОВ

- ИЗЛАГАМЕ СЕ С ТИЯ ЦИГАРИ, ЖОРЕ! ДРУГИТЕ ОТ КОГА СА НА КАНАБИС...

Говорят си двама депутати.

- Излизам от листата за следващите избори. Приключвам с политиката.

- Ти луд ли си бе, колега? Какво ти стана?

- Страх ме е, изглежда има Господ и ми дава знамения, че е време да си платя за гяволъка.

- В смисъл?

- Миналата месец катастрофирах с мерцедеса на същия път, дето от пет години обещавам да го асфалтирам и попаднах в реанимацията на същата болница, за която от десет години обещавам основен ремонт.

- Спокойно колега, съвпадения.

- Съвпадения, съвпадения, ама от петнадесет години съм обещал нова морга и крематориум.

☺

Знаете ли, че:

Доброто образование е предпоставка за безпроблемна емиграция.

☺

- Защо преди време САЩ обявиха война на Ирак?

- Защото казаха, че Ирак има оръжия за масово поразяване.

- А защо сега не обявяват война на Северна Корея?

- Защото действително имат оръжия за масово поразяване.

☺

Протокол от заседание на правителството:

- Хората вече живеят по-дълго! - съобщи радостно здравният министър.

- Твърде дълго! - тъжно потвърди социалният министър.

- Безобразно дълго! - помисли си ядосано министърът на финансите.

- Недопустимо дълго! - потропна нервно с крак шефът на Пенсионния фонд.

☺

Открития стават всеки ден:

Получих сметката за операцията си. Сега вече знам защо докторите бяха с маски.

☺

Две бабки нищят клюките пред входа.

- Вчера на главната паднал някакъв балкон и пребил един човек.

- Ей, изпонастроиха всичко тези богаташи, човек няма откъде да мине спокойно! И кого пребил?

- Някакъв политик.

- Ейй, покрай тази Европа навсякъде плъзнаха политици, един балкон няма къде да падне.

☺

Любимият виц на Фандъкова:

- Какви химически елементи знаете с период на полуразпад една година?

- Асфалтий...

☺

Исторически въпрос:

Преди да бъде изобретена сабята, саблезъбият тигър какъв тигър е бил?

☺

Блондинка спира на светофар. Приближава се малко цигане.

- Како, дай един лев ще ти измия стъклата.

Дала му тя лев, но на следващия светофар цигането отново цъфнало.

- Абе, това как успя да ме изпревари.

Когато на третия светофар отново го видяла, се втрещила.

- Абе ти, как успяваш да ме изпревариш?

- Како дай десет лева и ще ти кажа как да излезеш от кръговото.

☺

В магазин за наливен алкохол продавачът гребе от един и същи бидон пълни бутилките и лепи етикет според това, което иска клиентът - ракия, водка, джин.

- Дай ми една бутилка ракия.

- Няма, ако искаш водка.

- Абе, нали ги пълниш от един и същи бидон.

- Да, ама етикетите ракия свършиха.

☺

Не е фантастика:

2045 година. Руско-Немската война. Руснаците обкръжили Берлин.

Един тях се провикнал:

- Немецо, предай се!

А в окопите група араби си говорят:

- И сега, отде да намерим немец, за да им го предадем?!

☺

Културен живот и смърт:

Започнаха реалитата по телевизиите... Пуснете си телевизора... от осмия етаж!

☺

Септемврийско:

- От колко започва родителската среща?

- От шейсет лева.

☺

Драма:

Лекар към пациента:

- За съжаление дните ви са преброени... От утре отново тръгвате на работа!

☺

Български хайлайф:

Само в България, като се съберат “VIP”-ове, им се налага да обясняват един на друг кой какъв е?

☺

Знаете ли, че:

Тази година собствениците на Манчестър сити похарчиха за усилване на отбраната си повече пара отколкото България за своята.

☺

Дебел човек стои пред училище. Учителка го пита:

- Извинете! Дете ли чакате?

- Не, от бирата е…

☺

Съседи...

Единият звъни на другия и пита:

- Реши ли задачите по математика на Гошко?

- Току-що реших последната!

- Дай да ги препиша за наш’то Мимe!

☺

4-ти клас:

- Написа ли си домашните?

9-ти клас:

- Приготви ли си раницата за утре?

12-ти клас:

- Ще ходиш ли на училище?

☺

Знаете ли, че:

Проблемите в България идват от това, че хора, които трябва да приемат лекарства, приемат закони...

☺

Открития стават всеки ден:

Ако ти се обади веднъж, значи те харесва! Ако ти се обади два пъти, значи те обича! Ако ти се обади седемнадесет пъти, значи е майка ти!

☺

Отишла една абитуриентка на фризьор и казала:

- Искам да ми направите косата като на русата Златка, маникюра и грима - като на Николета Лозанова.

- Добре, а лицето като на Зуека ли да го оставим?

☺

След ултразвуковото изследване в женската консултация тя разбра, че от морето е донесла не само мидени черупки.

☺

Лекар казва на пациент:

- Не трябва да пиете, да пушите, да правите секс с непозната, да играете карти...

- Да, и колко ви плати жена ми за това, докторе?

☺

- Тате, дай ми пушката да ходя в гората за лов на мечка!

- Няма! Аз съм ходил на лов за мечка с копие, дядо ти е ходил с копие, а ти с пушка!

- Тате, 2017 година сме, стига с тези копия! Дай ми пушката!

Дал му бащата пушката. Отива в гората сина и изведнъж, като му изскочила мечката, като се изправила на задни крака и изревала той хвърлил пушката и избягал до къщата... Баща му го пита:

- Сине, къде е пушката?!

- Ами... Като изскочи мечката, я изпуснах и я загубих!

- Значи сега в гората хич вече не можем да отидем. Доскоро мечката имаше само две копия, а сега и една пушка...

☺

Знаете ли, че:

Жените са измислили идеалния мъж, за да плашат с него мъжете си!

☺

Мъж чете SMS в телефона на жена си:

- “Чакам те днес на еди-кой си адрес. Вино, шампанско, секс с мен. Твой Иван...”

Мъжът побеснял, скрил се с бинокъл в апартамента отсреща и започнал да наблюдава. Пристига спортен автомобил, от него излиза Иван, в костюм, с часовник за няколко хиляди долара, обувки от крокодилска кожа. От задната врата излиза жена му. Качват се в апартамента, щорите са вдигнати. Отначало пият скъпо вино в кухнята, след това отиват в спалнята... Иван се съблича, оказва се здрав красавец, бицепси, трицепси, плочки на корема, с шоколадов загар, отвсякъде перфектен. Разсъблича се съпругата - коремът й виси, ръцете й висят, целулит навсякъде...

Мъжът сваля бинокъла от очите си, закрива лицето си с ръце и казва:

- Ужас, как ми е неудобно пред този Иван!

☺

Признание:

В училище учих два чужди езика: английски и геометрия.

☺

- Приятел, защо си така замислен?

- Мисля си за Пешо, сполетя го голямо нещастие горкият, избяга с жена ми.

☺

Приятели звънят на наскоро оженил се лекар, за да го поканят на партия бридж.

- Спешен случай скъпа, трябва да тръгвам! - казва той на жена си и започва бързо да се облича.

- Нещо сериозно ли е? - пита младоженката.

- Да, много е сериозно, трима лекари вече са там.

☺

Открития стават всеки ден:

Тъпо е да си купуваш булчинска рокля. Я си я сложиш три-четири пъти, я не си я сложиш.

☺

Знаете ли, че:

Българите отиват в ада, защото... егати и удобните казани за варене на лютеница...

☺

В болницата постъпва мъж с нож, забит между лопатките. Докторът в приемната съчувствено го пита:

- Боли ли ви?

- Само когато се смея...

☺

Малки хитрини:

Ако жена ви забременее през следващите десет дни, догодина ще можете да си вземете две седмици отпуск по бащинство за световното по футбол. Мислете отсега!

☺

Знаете ли, че:

През септември истинската жена има аромат на чушкопек...

☺

Малко момченце отива на урок по музика, отваря калъфа на цигулката, а вътре автомат АК-47. Учителят подскача шокиран:

- Какво е това?

- Ех! Татко вероятно е отишъл до банката с цигулката!

☺

- Скъпа, колко мъже си имала преди мен?

- Трима.

- Е, не са много?!

- Да, днес денят ми беше спокоен!

☺

Взех си баничка сутринта, отхапах и учтиво попитах баничарката:

– Извинете, къде слагате сиренето?

– Ами, в хладилника го слагаме, както е редно!

– Чудесно! Ама слагайте и в баничките, де...

☺

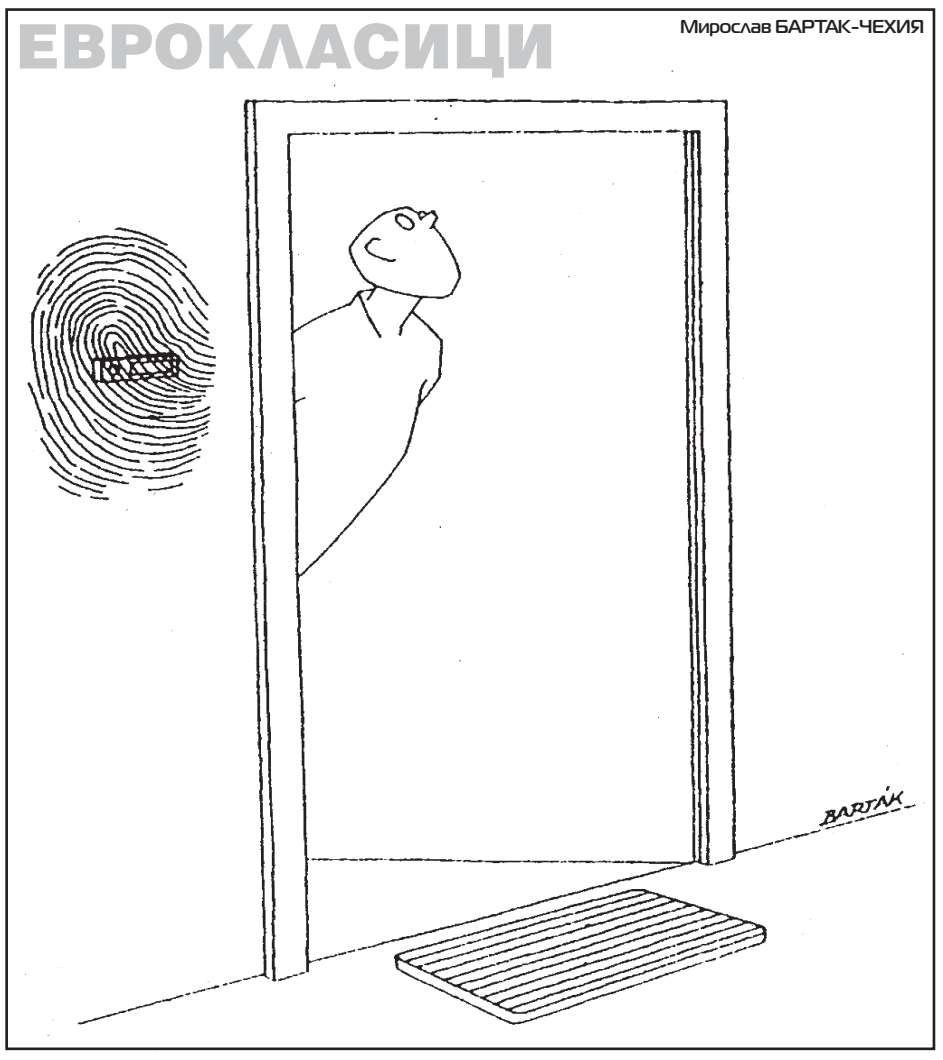
Викам на сина ми:

- Чух, че се срещаш с Ванчето.

- Да, нещо против ли си?

- Е, не..., ама все пак на твоите години и аз се срещах с нея...

☺

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017, БРОЙ 191

От редактора

Тя върви боса...

Боян БОЙЧЕВ

Тя пристъпва бавно по прашните, по калните улици. Боса е, краката й лесно се нараняват, но тя продължава да върви. Колко време и накъде? Не я питайте, повярвайте й. Тя се усмихва. С онази вечна, леко притеснена, но така нежна и покоряваща усмивка.

Извивките на тялото й са красиви думи. Тънките й ръце могат да направляват мислите ни. Мислите й - ръцете ни. Косите й са свободата, за която копнеем. А очите й... Очите й са прозорец към един друг свят - мечтан и красив. Но кого ще допусне в него, решава единствено тя.

Лека, изящна и красива. Крехка. Вдъхновяваща. Този, който успее да разпознае красотата й, я обиква навеки. С онази вдъхновяваща, пламенна, всеобхватна и в същото време тъжна, отчаяна и невъзможна любов.

Тя е лесно ранима. Грубостта, арогантността, безразличието не й понасят. Алчността - също. Затова не може да я купите.

Не се заблуждавайте. Тя не е слаба. Напротив - силна е. Тя може да променя съдби, държави, епохи. Да, има такива, които й се възхищават, и такива, които се страхуват от нея.

Често тя говори. Говори изискано, гласът й гали ухото. Но казва само истини, колкото и нелицеприятни да са. Не се опитвайте да я спрете, защото няма да успеете. Тя е жена, която не може да бъде укротена.

Тя умее да танцува. И танцът й винаги очарова. Но не всеки може да танцува с нея. И блажени са тези, за които тя е запазила поне един танц.

Различна е постоянно и в това е нейният чар. Никой от нейните любовници не може да каже, че я познава добре. С някои тя е била спътница по-дълго, за други е фаталната жена.

Внимавайте, защото тя винаги е имала двойнички. Те говорят от нейно име, опитват се да изглеждат като нея, обличат същите дрехи. Появяват се с нахалството и безочието, което само една двойничка може да има. И много често хората се припознават.

Но истинските й почитатели я познават. Това е вътрешно привличане - необяснимо и затова истинско.

На колко години е? Е, нали жена не се пита. Млада е, винаги млада е тя. И красива. Стига да разбереш красотата й.

Казват, че днес не е нейното време и други са критериите за красота. Затова изглежда позабравена.

Затова ли върви по улицата и хората се разминават с нея, без да й обърнат внимание?

Не, нейната красота е вечна, но трябва да имаш очи, за да я видиш. Защото е истинска.

Тя има празник един ден в годината - първи октомври, а би трябвало празникът да е всеки ден.

Защото тя е поезията.

ИЗЛОЖБА

70 + 1 непознати рисунки на Илия Петров

Галерия "Академия" представя изложбата "Илия Петров - 70+1 непознати рисунки". Тя е предоставена от Националния литературен музей и се организира съвместно с Националната художествена академия. Експозицията включва 70 рисунки и скици и един живописен автопортрет, които се съхраняват в къщата музей "Емилиян Станев" във Велико Търново. Те са дарени на музея през 1994 г. от съпругата на писателя Надежда Станева. Рисувани са през 40-те г. на XX век предимно с туш и перо върху малки листове от скицник. Дарителката по това време е съпруга на художника. По-късно Надежда Станева се разделя с Илия Петров и през 1949 г. се омъжва за писателя Емилиян Станев.

Изложбата се експонира по повод Европейските дни на наследството и е едно от събитията, придружаващи официалното откриване на учебната година на Националната художествена академия.

ПОКАНА

Юбилейна вечер на Найден Вълчев

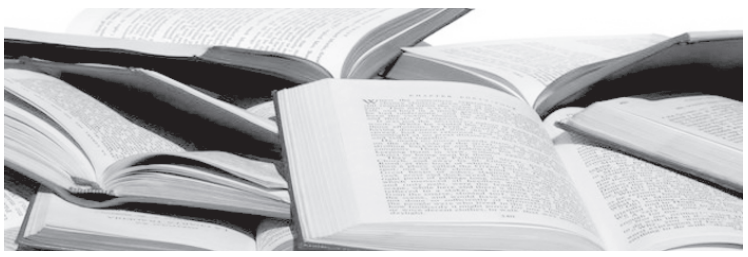
Съюзът на българските писатели, Съюзът на българските композитори, "Музикаутор" и издателство „Захарий Стоянов" канят всички почитатели на творчеството на Найден Вълчев на литературна вечер, посветена на 90-годишния юбилей на поета.

Юбилейното тържество ще се състои на 4 октомври, сряда, от 18.00 ч. в големия салон на Централното управление на БАН, ул. „15 ноември" № 1.

КОНКУРС

Продължава номинирането за наградата „Кръстан Дянков"

Номинирането за годишната награда за превод "Кръстан Дянков" продължава. Всеки, който желае, може да подкрепи усилията на преводачите и техните издатели, като даде своя глас преди 2 октомври. Наградата "Кръстан Дянков" на фондация "Елизабет Костова" се връчва за превод от английски на български език на съвременен роман с висока литературна стойност. Оригиналът трябва да е издаден след 1980 г., а преводът на български език - между 1 януари 2016 г. и 2 октомври 2017 г. Голямата награда "Кръстан Дянков" е в размер на 3000 лева, а поощрителната награда - в размер на 1500 лева. През 2017 г. отличието се дава с подкрепата на Луис Рот Ендаумънт и с лично дарение от госпожа Нели Гипсън.

МУЗИКА

„Мери бойс бенд" изпраща лятото с концерт

Концертът на една от любимите български групи ще се проведе на точното място - в "София лайв клуб", и точно навреме - времето, с което всички я свързват от тоталния хит "Непознати улици" насам. Песента, която от появата си през 2001 г. до днес е в топ 100 на най-излъчваните български песни в родния ефир, тази година влиза отново в два учебника по музика. По този повод всички ученици, дошли на концерта на 30 септември, ще получат подарък от групата.

Нашата музика е предназначена за хора от всички възрасти. Концертите ни започват в нормален час и може да ги посетите семейно. И ние, и нашите хора (тези, които ни харесват) сме вече "социално ангажирани" и е нормално да посещаваме такива събития заедно с близките си. Така на концертите се събира чудесно общество - от хора, които се обичат. Тази магия ще я има и в края на септември, когато лятото си отива и идва есента!, споделят музикантите. Концертът започва в 20 ч. Билети се продават в мрежата на "Евентим".

П о е з и я

Найден Вълчев на 90

Избрани и нови стихотворения

Вик

Добър вечер, живот!
Но кажи ми
ти защо - зъл, озъбен, жесток,
сипеш сажди връз моите рими
и ме гледаш такъв едноок,

свъсил вежди на глухия ъгъл,
с по три ключа заключил врата,
за да цъка часовникът кръгъл
над уплаха, беди, нищета...

Не те искам такъв!
Мойта лумнала кръв

стене, свети, готова е даже,
ослепен под високия свод,
да ме хвърли пострян на паважа
на шахмата в последния ход,

но да може тя в луда зарея
да изригне във някакъв май:
- Добро утро, живот!
И пред нея
да искрят светлина и безкрай...

Духът

Spiritus, spiritus!
OVIDIUS

Ликува, плаче, тържествува
духът ми яростен и млад,
гласа на миналото чува,
а броди в бъдещия свят -
към него вихрено се носи
стихиен, горд, а и сломен
и като верен кръстоносец
сразен, но не и победен,
високо вдига светла пика
дори до смърт да го боли,
че битката му е велика
във свойта цел: или, или!

Дохожда час - за миг се гушва
във ретрото на свойте дни,
във стария им глас се вслушва,
отдъхва си и му сладни,
че там като във детско време
напил се с изворна вода
погледайте го - пак на стреме
как литва в свойта свобода
да жъне, зида и засява,
да пее вдъхновен и млад,
че трябва да се пресъздава
да, този ден, да, този ден.

Тъжна биография

Съвременнико мили, вгледан
към чаканите иднини,
съзря ли ти векът пореден
с каква те участ осени,
та нито пръв, нито последен
да си пред глухите стени
богат на минало и беден
на бъдеще и бъдни дни.

Горчива година

Горчивата година си отива,
гальотата й куцо трополи
и на челото ми две бръчки вбива
със своите две шини. И боли.

И свирят през душата ми направо
такива мокри ветрища, че аз
не знам какво бих рекъл и направил
във този чер като коруба час,

ако не беше пътят, който мълком
се спря пред хълмчето на мойте дни
и каза: Аз съм дълъг, дълъг, дълъг.
Стани. Подай ръка. И пак тръгни.

Власт и талант

Рим прокуди Овидий вдън глуха Кюстенджа.
Не при Тибър! При черното Черно море!
Рим - империя - гине и мре безнадеждно,
а стихът на Овидий не гине, не мре.

Ден в Толедо

И се мярка в най-ранните ми
детски представи
високият каскет на един чичо Слави.
Машинистът на мелницата:
единственият омаслен гащеризон
на тогавашния шаечен селски фон.

После чичо Слави се изгуби.
И изгря в детското ми съзнание
тази страшна страна - Испания.
После татко надвесваше челото си бледо
над някаква карта и търсеше:
Толедо, Толедо...
Оттогава ей тука във мен
като гвоздей забит
стои това "Чичо Слави... Толедо... убит".

А сега съм в Толедо - при уличките
му тесни,
при неговите къщи отвесни,
с невъзможната му музейна тишина
и безбожните му художнически платна,
с разкошествата на един ослепителен юг.

Ами аз чичо Слави като търся тук?

Нито кост, нито вест.
Вън от града - един ронлив сипей,
едно слънце - което ще ни разсипе,
високо небе, път през зеления превал,
пролетна земя, с която
чичо Слави се е слял.

И едно миртово храстче,
от което птиче слави
с простата си песен чичо Слави.

Нестинарска нощ

При всяко утро вгледан съм към изгрева,
простор жадувам, висина и полет,
но календарът с тъмното си стълбище
ме свлича непрекъснато надолу.

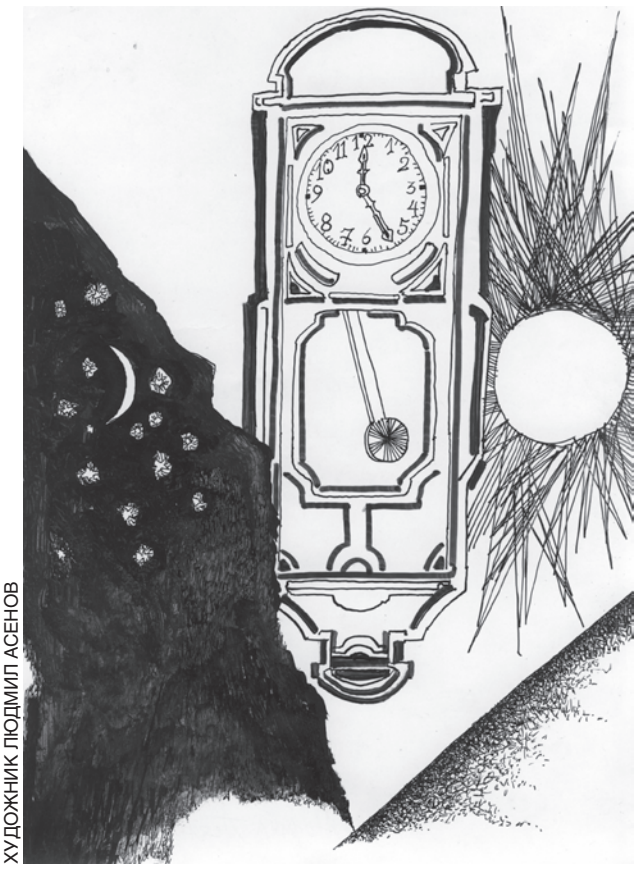
И ще намери ли приют душата ми
под нестинарската ти нощ, Българио,
във село със затворено училище,
във град със заличена жп гара?

Пищят виелици и зъзнат зимите,
летата ти златеят, но наесен
теб има те единствено в миражите
на юга твой и светлата му песен.

Сърцата все туптят и вие вятърът,
светкавици небето ти прогарят
и ехото повтаря в дефилетата
България, България, България.

Епос

Бе глътка за орачи и жътвари
и бе завидна юлската ти участ.
Слетяха листи, жътви, календари.
Сега си мило счупено бърдуче.

ХУДОЖНИК ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

***НАЙДЕН ВЪЛЧЕВ** е роден на 30 август 1927 година в с. Малка Брестница, Плевенска област. Завършил е Юридическия факултет в Софийския университет. Бил е редактор в сп."Български воин", в."Народна армия", сп."Септември", сп."Съвременник", главен редактор на сп."Дарители". Дипломат през 1996-1997 година. Председател на Съюза на преводачите в България през 1989-1991 година. Автор на над 20 стихосбирки, сред които: "На южната граница"(1953), "Малка повест"(1954), "Пъстра палитра"(1960), "Северна светлина"(1965), "Лунапарк"(1970), "Синьо цвете, влак, жена"(1975), "Златен август"(1977), "Написано на кленов лист"(1984), "Гигантски слалом"(1986), "Младата луна и старата луна" (2001), "Рай за грешни" (2003) и др. Публикувал е и произведения за деца. Неговото петокнижие "Попътни срещи" обхваща към 70 портрета на наши и чужди автори, с които се е познавал и е работил. Преводач на много стихове от славянски поети.*

По негови текстове са създадени много популярни песни, сред които и "Една българска роза".

Носител е на орден "Св.св.Кирил и Методий"-първа степен, на наградата "Димчо Дебелянов", на наградата на Съюза на българските писатели и Съюза на преводачите в България, на "Златния Орфей", на високи руски и беларуски отличия.

Все така

Боже, Боже, колко стари книги
все това ми казваха, но аз
кули и стени срещу им дигах
и не чувах мъдрия им глас.

После гледах как кръвта се стича.
Топлех наранената си гръд.
Свивах се под удара на бича.
И все чаках праведния съд...

А какво след сметката излезе?
Все така животът си тече:
грешникът от рая ми се плези,
честният във ада се пече.

Птицата

И вижте я птицата в утрото синьо
как пори нагоре, как жадно гребе
над ясни полета, над тъмни долини,
където е само небе и небе.

Насрещните ветри - добри пък и лоши -
все по-нависоко я вдигат и тя
се радва по птичи в приютите Божи
на изгрева, полета и пролетта.

Душата човешка - тя птица не е ли,
понесена нощем в стремежа си чист?
О, дайте й утро, зора, паралели,
простор за мечтите и въздух, и вис.

И все пак

И все пак - и във тишината глуха,
и в громола на врящия живот -
на Санчо Панса над търбуха
искри духът на Дон Кихот.

Две съпернички за... любовта на Вазов

Евгения Марс и Ана Карима „делят“ сърцето на литературния класик

Боян ДРАГАНОВ

На 21 януари 1895 г. в София започва да излиза вестник “Млада България”, списван от Димитър Ризов. Рецензирайки в бр. 3 романа “Под игото”, “Ризов “случайно и мимоходом” отбелязва, че тази година “Вазовата списателска деятелност навършва своята 25-годишнина” и че Вазов е и журналист, “та на нашия еснаф най-много приляга да вземе инициативата за отпразнуването на неговия юбилей”.

Идеята се посреща радушно и почти всички вестници поместват мнения как най-добре да се организира тържеството.

Намират се и противници. Д-р К. Кръстев, скрит под псевдоним, пише във в. “Съгласие”, че “Проектираният юбилей е една безсмислица, една подигравка с българския народ, с неговите идеали и самосъзнание и че той е един порочен пример за българската младеж”.

На 3 септември 1895 г. е учреден юбилеен комитет с председател Васил Стоянов. Решено е на поета да се поднесе “сребърен венец на златна лира” и да се организира всенародна подписка за набиране на средства, от които да се учреди литературен фонд за ежегодно награждаване “на най-добрите български съчинения по изящната литература”.

Из цяла България се разпространява възвание, в което се описват целите на комитета. Отзвукът е окуражаващ. Живеещият в Прага музикант Димитър Георгиев композира “Марш Вазов”. Набавянето на лирата е възложено на Михалаки Георгиев, секретар в легацията във Виена. В трудната си задача е подпомогнат от видния търговец Сава Паница, който към всенародния дар прибавя и личен - “писалищна гарнитура от червен мрамор и позлатен бронз, в руски стил”.

На 24 септември 1895 г. Народното събрание се оказва тясно да побере желаещите да отбележат делото на Вазов. В главната ложа е настанена майката на поета. Под звуците на “Вазов марш” поетът заема определеното му централно място. Пред юбиляря са изложени 24-те всенародни подаръка - ордени, мастилници, картини, барелеф, свещници, лаврови венци, портфейли, но най-голямо впечатление прави лирата, на чиито лаврови листа са гравирани заглавията на някои прочути негови творби и герои: “Немили-недраги”, “Чичовци”, “Митрофан”, “Избавление”, “Пряпорец и гусла”, “Грамада”, “Тъгите на България”, “Поля и гори”, “Под игото”, “Италия”, “Сливница”, “Хъшове”, “Драски и шарки”.

Следват речи и поздравления на делегации от цялата страна.

В 13 часа започва гощавката в салона на “Славянска беседа”. Вазов е настанен между министър-председателя К. Стоилов и просветния министър К. Величков. Пак речи, но сега с наздравици. Истинско оживление настъпва, когато Йордан Джумалиев, познат на Вазов от чиновническите му години, поръчва 60 бутилки шампанско, “които се запениха из чашите, за голямо учудване на гостите, които знаеха, че в менюто не се предвижда този лукс”.

Юбилейният ден завършва с литературно-музикална вечеринка.

Всенародните дарове са наредени във Вазовия дом, като най-видно място е отделено на лирата, възприемана от всички като символ на народната любов и признание на книжовното му дело. С времето лирата става емблематична, неразделна част от бита на къщата.

В края на септември 1905 г. съдбата среща Вазов с Евгения Марс, авторка на няколко разказа. Красавицата е на двадесет и осем години, майка на двама сина. Едва навършила 16 години, тя се омъжва за 34-годишния зъболекар д-р Михаил Елмазов. Скандализира обществото с дълбоките си деколтета, свенливо прикрити с рози от поплин. Петдесет и пет годишният Вазов се влюбва в младата жена. Скоро очарователната Женичка заема най-важното място в живота и творчеството на поета. С юношеско вълнение той изповядва, че тя е негов ангел-хранител, идол, божество, че животът му е в нейните ръце, че “друго същество нямам на моя свят!”. Вазов с Христова смиреност я моли за срещи. На сестра си, която го укорява за връзката, отвръща кратко: “И аз съм човек!”.

Евгения Марс става чест гост в дома на поета. Племенницата му, Събка Фетваджиева, разказва, че Марс “минавала от картина на картина, от предмет на предмет”. Спирайки погледа си върху това, което й хареса, тя с възхита се провиквала: “Ах, г-н Вазов, колко красиво е това!”. Вазов отвръщал: “Харесва ли ти, Женичка? Щом ти харесва, вземи го”. Така според Събка “най-интересните и хубави подаръци, начело с лавровия венец”, отиват в дома на Марс, която си урежда с тях малък музей. Близките на Вазов са дълбоко огорчени и наскърбени от това вмешателство в семейните им работи. Особено тежко преживяват раздялата с лирата.

Вазов вижда мълчаливия упрек в очите им и взема мерки да пресече всякакви бъдещи претенции към сърдечната му приятелка. С писмо (26 януари 1908 г.) той известява Женичка да приеме като подарък “един от най-скъпите му сувенири - лирата”.

На 22 септември 1921 г. Вазов умира. Не открих и най-малкия знак Евгения Марс да е присъствала на погребението му.

Евгения Марс при запознанството си с Вазов

Ана Карима

Вазов при запознанството си с Евгения Марс, 1906 г.

На 24 януари 1930 г., петък, пет поетеси и пет белетристки, между които и Евгения Марс, основават Клуб на българските писателки. Много често сбирките се провеждат в домашния литературно-музикален салон на Марс. В този елитарен кръг не е допусната Ана Карима - писателка, заклета феминистка, дръзка и скандална общественичка, смъквана с полиция от трибуните, съдена за побой и разследвана за присвояване на средства. С груба физика, недодялано държание и облекло на френска субретка (камериерка), тя няма шанс да привлече вниманието на поета. За неудачите й Марс няма вина, но Карима все намира повод да я уязви.

На 6 февруари 1937 г. умира Лидия Шишманова, най-старата членка на клуба. На следващия ден трябва да се състои отдавна насроченият “годишен чай” на писателките. Поканени са литераторки, певци и музиканти, нагласен е бюфет. Възниква въпросът какво да се прави. Според Фани Попова-Мутафова Марс преценява, че направените разходи не бива да се пропиляват и че: “...Шишманова не е толкова добра писателка, че да се отложи чаят заради нея”. И вместо да отдадат последна почит на своята сратница, писателките се събират в салона на Лигата на говорещите английски на чай, пасти, а според злите езици - и на танци.

Карима пляска с ръце и публикува във в. “Дневник” (12 февруари 1937 г.) язвително антрефиле “За клуба на писателките”, като обвинява за безсрамното падение на клуба неговата водителка “писателката” Евгения Марс, на висок глас повтаря мълвата, че нейните разкази и драми са писани от Вазов и че след смъртта му побързала да продаде обсебената от нея сребърна лира.

Засегната на чест, Вазовата муза дава под съд Карима, като настоява за строга присъда, парично обезщетение от 50 000 лева и публично извинение. Делото се проточва близо две години. През това време Карима не мирясва и печата малката брошурка “Чудесата на Евгения Марс”.

Съдът установява, че Марс е продала, след дълги пазарлъци, на Народната библиотека лирата за 28 700 лева, и приема, че като нейна собственичка може да носи само морална, но не и наказателна отговорност за постъпката си.

Карима е осъдена на един месец затвор, 250 лева глоба и да заплати 644 лева съдебни разноски. Апелативният съд потвърждава присъдата и Карима трябва да влезе в затвора, но цар Борис я помилва.

В случая Темида, най-меко казано, си затваря очите, защото с указ в “Държавен вестник” от 9 ноември 1921 г. се утвърждава решението на Народното събрание: “Да се съхрани за вечни времена домът на поета, като се превърне в музей “Иван Вазов”, да се обявят за собственост на музея всички ръкописи на поета, както и получените от него подаръци”.

С уредбата на музея се заема Народната библиотека, но близо две години не успява да се пребори с претенциите на най-малкия брат на поета, д-р Борис Вазов, който не приема решението на Народното събрание. Министерството на просветата нарежда в края на м. август 1923 г. да се отчужди домът и да бъде заплатено цялото имущество. През 1924 г. комисия на библиотеката в състав П. Гъбенски - библиотекар, Ана Пекова - счетоводител, и Димитър Иванов (Елин Пелин) - пазител, приемат къщата и започват да я превръщат в музей. Постепенно се набавят ценни документи, вещи, портрети, ръкописи, адреси, мозъкът и сърцето на поета, пазени дотогава от Червения кръст, посмъртната Вазова маска и прословутата сребърна лира. По време на Втората световна война музеят е евакуиран. Лирата, ордените и парадното облекло на Вазов са предадени без разписка и опис за съхранение в подземията на Софийския университет. Къщата на Вазов е разрушена от бомба и през 1948 г. сградата е възстановена в предишния й вид. За вещите в Ректората никой не се сеща. Едва през 1964 г. случайно са открити в една шахта от огняря Васил Гергов.

Срещи

Българо-руски семинар за белетристи и преводачи

Теми, свързани с превода и творческото писане, провокираха млади таланти да разкрият себе си в „Камчия“

Боян БОЙЧЕВ

Навечерието на 140-годишнината от Освобождението е изпитание на националната ни памет, самоуважение, благодарност към Русия и време за равносметка. Това значимо събитие провокира раждането на Българо-руския литературен семинар за млади белетристи и преводачи, провел се между 19 и 29 септември в Камчия. Форумът е под патронажа на Извънредния и пълномощен посланик на България в Руската федерация Бойко Коцев. Негови организатори са Фондация „Устойчиво развитие за България“ с председател Станка Шопова, Съюзът на българските писатели, Литературният институт за научна и творческа работа „Маским Горки“ в Москва, Московският държавен университет „Михаил Ломоносов“ и Институтът за превод в руската столица, със съдействието на Славянската литературна и артистична академия. Участват млади белетристи и преводачи от България и Русия, чиито творби се журират от авторитетно международно жури.

Семинарът беше открит от председателя на Съюза на българските писатели Боян Ангелов. Координатор от българска страна бе Надя Попова - член на УС на Съюза на българските писатели и главен редактор на в. „Словото днес“, а от руска - Сергей Дмитриенко - зам.-ректор на Литературния институт „Максим Горки“.

В рамките на семинара имаше обсъждания на творбите на финалистите и техните преводи. Основни методи на работа бяха диалогът, обмяната на опит, експериментът, равнопоставеността на участниците, отказът от декларативна дидактика. Организирани бяха кръгли маси по проблемите на развитие на междулитературните връзки днес, на богатството на литературно-преводаческите мостове и съвместни проекти като хоризонт за едно по-различно бъдеще. Участниците се включиха в майсторски класове за съотношението оригинал - превод - творчество - литературна хроника, за разликата между превод и художествен превод. Специално място беше отделено на презентацията на книгата „Дипломат России”, посветена на граф Игнатиев, с автор Анатолий Викторович Щелкунов - Генерален консул на Русия във Варна в периода 2005 - 2009 г. Преди броени дни тази творба получи престижната награда на международния литературен форум „Златен Витяз”.

Книги, издадени от Фондация “Устойчиво развитие за България”, получи като подарък за библиотеката на Литературния институт “Максим Горки” неговия зам.-ректор Сергей Димитренко. Сред заглавията са „Дипломат России“, „Александър Рачински“ и „Болгарской розы красота“ на Анатолий Щелкунов.

На заключителното заседание на международно жури на българо-руския конкурс за млади белетристи и преводачи бяха обявени и лауреатите на конкурса. В раздела за белетристика от българска страна първо място си поделиха Калоян Захариев и Ивелина Никова. На второ място е Мария Гаралова, а на трето - Мартина Семова. От руска страна първото място за белетристика отново бе поделено - между Александър Евсюков и Тимур Постоев. Втора е Елена Недялкова, а Фьодор Золотарьов зае третото място. За превод сред участниците от България на първо място са Цветелин Цветков и Мария Георгиева. На второ място бе класирана Наталия Карипова. Трета е Ваня Иванова. Сред участниците от Русия за превод първото място си поделиха Антонина Тверицкая и Галина Федорина, на втора позиция е Мария Раевская, а на трета - Ксения Михно.

Гостоприемното море, творческите прояви и концерти всяка вечер, екскурзиите за участниците създадоха допълнително неповторима духовна атмосфера.

Критика

Скъпата „Вяра българска“ на Лина Борджиева

Продрум ДИМОВ

В наше време литературното ни пространство все по-често е обект на новите “Тъги на България”. Тези горещи резонанси не битуват никак случайно в днешното художествено творчество. Те са реалистичен отзвук на дълбоките социално-психологически сътресения в душевността на нашия съвременник.

В подобно минорно настроение ни потапя и най-новата стихосбирка на Лина Борджиева - “Вяра българска”, която столичното издателство “Българска книжница” предложи наскоро на читателите. Авторката е обособила съдържанието на творбата си в четири основни поетични цикъла: “Песента на поета”, “Игра на битие”, “Всевечен огън” и “Библейски откровения”.

Още с докосването ни до стиховете й от първия цикъл - “Песента на поета”, усещаме високите градуси в емоционалния свят на съвременната ни действителност, погубваща изконните ни нравствени и духовни ценности и скъпи народностни традиции. А това по всяка вероятност се дължи на безупречното чувство за реализъм при ежедневните контакти на Лина Борджиева със суровите и безкомпромисни морални миазми, които раздират безпощадно днешното ни общество. Авторката более и страда не само от вземащата все по-опасни и непредсказуеми размери нравствена деградация, но понася изключително тежко неудържимия залез на родното ни село и безпрецедентния упадък на българщината - крепител на националната ни идентичност. Навред цари властно студенина, пустота и отчуждение, изчезва безвъзвратно вековечната човешка топлота. А тя е тръгнала решително да търси човека:

Сякаш няма човешко присъствие?
Суетата ли днес ни е верують?
Влизам в храма и сключила пръсти,
искам само любов да намеря!

(“Вяра българска”)

Уви! Страшна гореста притиска болезнено сърцето от запустелите села, рухващи в изоставени руини, смазани от бездушието и ужасната арогантност на днешния бездушен ден. Поетесата искрено тъгува, скърби и рисува в безутешни мрачни краски и потресаващи картини в загърбената от продажни управници, осиротяла България. Затова и болката е неизмерима от пренебрегнатото и захвърлено българско родолюбие. Човек не може да гледа

Празни, стари селски къщи,
с откъснати врати,
вятърът сега намръщен,
ви оплаква и реди.

(“Намерих село”)

В някои свои творби авторката дава израз и на мъката си за прокудените хиляди български чеда, заставени да се спасяват навън, за да оцеляват. И неслучайно в едно и две нейни стихотворения ставаме съпричастни на искреното съчувствие и състрадание към онези наши сънародници, които напразно се стремят да открият нейде по света човечност и социална хармония. В случая Лина Борджиева проявява удивително умение и с чувствителните си сетива, като истински сърцевед, вниква в самите дълбини на изтерзаните в родината си, принудени да търсят отдушник в негостолюбивата чужбина.

Във втория цикъл “Игра на битие” неукротимото носталгично настроение отстъпва на непрестанните й лутания и неспокойно тревожни разходки из лабиринтите на съсипания й вътрешен мир. Дълбоко разочарована от задъхващата се от фалш и лицемерие съвременна реалност, тя не престава да търси жадуваната хармония, топлина и обич, похитени от алчния и ненаситен капитал. За жалост житейският ни път е осеян с много неправди и огорчения (“Спомен-приказка”, “Какво научих”).

И въпреки нескончаемите несгоди, дълбоко вглъбена в своя обезпокоен свят, авторката не се примирява и продължава да се стреми към откраднатата доброта, вярвайки във възродителната сила на любовта.

Този неугасващ копнеж откриваме и в стихотворенията и “Любов”, “Живот”, “Тройно огледало” и др.

В третия цикъл “Всевечен огън” Лина Борджиева изповядва в емоционален стил и лиричен изблик своята човешка, но дълбоко философска същност, разкривайки своите възгледи за смисъла, съдържанието на човешкото съществуване, за живота и смъртта. Твърде показателно в това отношение е стихотворението й “Монахът в мен”. Тя е дълбоко убедена,

... че Светът е само Миг -
безкрайно дълъг час на суетене,
в който търся оня Път велик,
така дълбоко скрил се вътре в мене.

Обект на подобни разсъждения и внушения са и стихотворенията й “Неизмерими сме...”, “Откритие”, “Коя съм” и др.

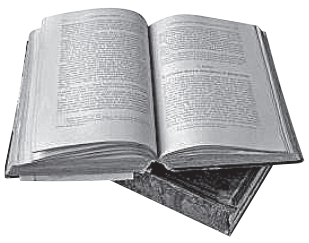
Поела благородния път за откриване на Голямата истина в Живота, Лина Борджиева намира спасението от връхлетялото ни голямо социално зло във вярата и любовта към Бога и човека.

Тези свои разбирания поетесата прокарва в последния цикъл на изданието си “Библейски откровения”. В това ни убеждава сгъстеният емоционален въздух, който дишат мъчително поредицата от монолози, включени в авторовите откровения.

Независимо обаче от характера в тематичната насоченост на тези стихове, дори и в тях ни се счува гласът на неудържимото негодуване и гневния протест срещу социалните неправди, които унижават безнаказано човека, облъхва ни благородният порив за повече човеколюбие и нравствена извисеност в днешния антихуманен ден.

И може би това придава на “Вяра българска” характер на горещо Горкиево послание, че “човек звучи гордо” и към него трябва да се отнасяме с много вяра и любов. А това несъмнено прави четивото изключително актуално и нарежда неговата авторка сред знаменосците на хуманизма в съвременната българска поезия..

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“ХУБОСТТА Е РАНА” от Ека Курняван издава “Колибри” в превод на Венцислав К. Венков. Романът започва с чудодейното съживяване на бившата проститутка Деви, но историята на тази красива, умна и амбициозна жена е само една от сюжетните линии. Авторът разказва и за четирите й дъщери и техните семейства, за гробаря Камино, който позволява на духа на един убит комунист да се всели в него, за да може осиротялата му дъщеря да поговори за последен път с баща си. Действието обхваща различни периоди на индонезийската история - обявяването на независимостта от холандските колонизатори, японската окупация, революцията след Втората световна война, геноцида над комунистите, последван от бруталния режим на Сухарто.

“СТЪКЛЕНИЯТ ЗАМЪК” от Джанет Уолс публикува “Хермес” в ново издание. Преводът е на Светлозара Лесева - носителка на наградата “Кръстан Дянков”. “Стъкленият замък” проследява истинската житейска история на авторката - журналистка, работила за едни от най-престижните вестници и списания в Америка. Това е добре написана, остроумна и увлекателна книга, носител на няколко престижни литературни награди. “Стъкленият замък” е преведен на повече от 30 езика, а по книгата вече има и филм, чиято световна премиера се състоя на 11 август. Главните роли са поверени на холивудските звезди Уди Харелсън, Наоми Уотс и Бри Ларсън, която има “Оскар” за главна женска роля. Режисьор на филма е Дестин Даниел Кретън.

“ИЗТОЧНА ФИЛОСОФИЯ” от Кевин Бърнс издава “Прозорец”. Книгата предлага обстоен и достъпен анализ на творчеството на най-влиятелните представители на основните източни философски традиции от древността до наши дни. От будизма до исляма, от Конфуций до Ганди, концепциите са изложени живо и увлекателно, а повествованието съдържа и биографична информация за източните мислители. Вместо да обяснява цялата интелектуална история на даден философ, авторът изследва централната тема в творчеството му и я използва, за да поясни същината на мисловната школа, към която той принадлежи. Сборникът изследва фундаменталните идеи, върху които се гради източната философия.

“КОЛЕКЦИЯ ОТ ФИЛОСОФСКИ КУРИОЗИ” от Рой Сьоренсен издава “Книгомания”. Ако искате да разберете как да се приспособявате към странностите, да вдъхвате надежди, да наследите предците си, да подредите липсите при липсата на подредба, да печелите, когато губите, и да се научите да размишлявате посредством контратези, попаднали сте на правилното място, твърдят издателите. Тук ще разгадаете тайните на празнотата на Платон, следствията на Витгенщайн, теста за интелигентност на Шопенхауер, големия залог на Волтер, “вярната грешка” на Ръсел и логиката на омара. Сред откровенията са аргументи защо яйцето е преди кокошката, какво е пропуснал миячът на чинии и защо точно е изчезнал Декарт.

Успешната връзка в 100 прости правила

Мит ли са идеалните отношения в забързаното ни всекидневие обяснява разумно и с чувство за хумор психотерапевтът Хариет Лърнър

Книгата “Правилата на брака” от Хариет Лърнър, която “Хермес” публикува в поредицата “Психология за всеки ден” в превод на Снежана Милева, кратко, ясно и разбираемо предлага изпитани рецепти за подобряване на отношенията. Съветите са разумни и приложими, а чувството за хумор на уважавания психотерапевт и семеен консултант Хариет Лърнър прави книгата приятно и полезно четиво.

Мит ли са идеалните отношения в забързаното ни всекидневие? Според повечето хора в наши дни е много трудно да се създаде сериозна и дълготрайна връзка, а още по-трудно - да се запази. И въпреки семейните терапии, множеството книги за самопомощ и съветите на експертите, броят на разводите и самотните хора расте.

Съвременният човек има множество отговорности и страда от хроничен стрес. Новите технологии предлагат все повече и по-атрактивни развлечения и човек неусетно става пленник на виртуалната реалност. Живото общуване е затруднено. Ето защо дори перспективни връзки се разпадат все по-лесно с мисълта, че някой по-добър чака зад ъгъла. Проблемът обаче е, че при всеки следващ партньор нерешените междуличностни проблеми изникват отново. Така неуспешният модел се преповтаря.

Митът за идеалната връзка отдавна е рухнал. Няма перфектни партньори. И въпреки това, едва ли има човек, който не желае връзката му да проработи. За това обаче е нужна всеотдайност, решимост и известна доза здрав разум. Хората много често разрушават брака си, защото се чувстват безсилни да променят статуквото.

Според авторката на този наръчник успешните взаимоотношения могат да се сведат до стотина прости правила. В книгата се засягат не само вечните проблеми като “Той не споделя с мен” и “Не мога да разбера какво иска тя”, но и наскоро появили се предизвикателства като изневерите във виртуалното пространство. От наръчника ще науча как да стоплим отношенията и да овладеем негативните емоции, как да общуваме открито и да обсъждаме проблемите, без да засягаме другия, как да избегнем ненужните спорове, как да преодолеем отчуждението, кога да поставим граници и да защитим достойнството си.

Вие сте единственият човек, когото можете да промените - това Хариет Лърнър настоява да помним преди всичко, за да се предпазим от разочарования и да не хвърляме напразни усилия в нещо невъзможно. Реалността е объркана и сложна. Когато делим пространството с друг човек, имаме общи финанси, търсим разбирателство в секса и относно безбройните решения на всекдневието - ами, разбира се, че нещата могат да тръгнат надолу. Към това трябва да добавим и “багажа”, който носим от семейството, в което сме израснали, и всички нерешени проблеми от миналото, да не говорим за напрежението, което се натрупва през годините. Ако си родим или осиновим дете (да не споменаваме появата на доведени деца), отношенията стават още по-напрегнати, защото нищо не създава по-големи трудности в брака от появата на нов член в семейството или напускането на друг. Всъщност намирам за удивително, че браковете изобщо оцеляват след първия рожден ден на бебето, отбелязва шеговито авторката.

Правилата, които Лърнър предлага, изглеждат прости, но извършването на самата промяна е трудно, а още по-голямо предизвикателство е да я запазим. Също като при ученето на език или привикването към тренировъчен режим, в брака няма нищо по-важно от мотивацията.

Полезно е да се познават правилата (или добрите идеи, върху които да поразмишляваме). Понякога просто имаме нужда да ни се припомни здравият разум, а друг път се искат въображение и нездрав разум, за да видим стар проблем от нов ъгъл. Нормално е да започнем с нещо малко. Малките положителни промени често прерастват в нещо по-благодатно и всеобхватно, разсъждава психотерапевтът.

Психология

Как да открием и да постигнем това, което искаме

След безапелационния успех на “Войната за вдигнатия капак на тоалетната чиния”, “Най-новата книга за езика на тялото”, “Езикът на тялото в любовта”, “Езикът на тялото на работното място” и “Защо мъжете искат секс, а жените се нуждаят от любов” международната сензация Алън и Бабара Пийз ще зарадват почитателите си с нова книга на български език.

“Отговорът: Как да открием това, което искаме от живота, и да го накараме да се случи”, който “Сиела” издава на български, има за цел да разбие границите, които човек е научен сам да поставя пред себе си, и демонстрира с примери, че истинската промяна в живота е напълно възможна, ако задаваме правилните въпроси.

Какви са първите стъпки към промяната? Как да достигнем до правилната цел? “Отговорът” на тези и още други въпроси ще открием, проследявайки личните истории на Алън и Барбара, както и благодарение на подробен анализ на последните научни подходи към способността на мозъка да води към успех.

Когато на пръв поглед невъзможно за преодоляване препятствие се появява в живота на Алън и Барбара Пийз, те се обръщат към науката, за да разберат как да превърнат провала в бляскав успех. Те попадат на нови изследвания на мозъка, чрез които да препрограмират нагласата си, да забележат възможностите пред себе си, да отделят истински ценното от ненужното и да се съсредоточат върху целта си, вместо върху трудностите.

В “Отговорът: Как да открием това, което искаме от живота, и да го накараме да се случи” свръхуспешната двойка споделя личните си преживявания и с чувство за хумор демонстрира от първа ръка, че промяната - това си ти.

Алън и Барбара Пийз са една от най-успешните двойки писатели. Автори са на общо осемнайсет бестселъра, десет от които заемат челна позиция в класациите. Организират семинари в над трийсет страни всяка година, а книгите им до момента са преведени на петдесет и пет езика с над двайсет и седем милиона продадени копия. Успешната двойка редовно се появява на телевизионния екран, като до момента е участвала в създаването на девет телевизионни сериала, четири театрални постановки и хитов филм. Фирмата им “Пийз Интърнешънъл” ООД включва видеофилми, курсове за обучение и семинари за бизнеса, а ежемесечната им колонка, посветена на взаимоотношенията, се чете от над двайсет милиона души в двайсет и пет страни.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

В Началото на пътя

Изложба на млади български художници на “Шипка” 6

Група “Млади български художници” е създадена да подкрепи надарени артисти в началото на пътя им и да покаже това, което са създали като дипломници в НХА, както и веднага след завършването на обучението им. Платформата ще проследи развитието им, защото сме уверени в безспорния им талант и се надяваме те да бъдат приети и оценени от публиката у нас и в чужбина, отбелязват от СБХ.

През 2015 г. по идея и със съдействието на Тодор Стайков започва селектиране на художници от специалностите живопис и скулптура. Жури в състав акад. Светлин Русев, проф. Валентин Старчев, проф. Десислава Минчева, проф. Станислав Памукчиев, проф. Емил Попов, проф. Вихрони Попнеделев и проф. Ангел Станев определя по няколко завършващи студенти, чиито творби се отличават с артистичност, професионализъм и творчески заряд.

За избраните млади колеги се организира ежегодно пленер в Арт център “Вихрони” в с. Долно Камарци и впоследствие творбите им се показват в столична галерия. Усилията на Тодор Стайков и на целия екип са насочени към подпомагане и популяризиране на изкуството на съвременните творци. Участници са Александрина Дакова, Анатолий Йончев, Благица Здравковска, Георги Атанасов, Георги Стефанов, Делиана Стоянова, Десислава Янакиева, Дина Стоев, Елена Аначкова, Елена Велкова, Елина Симеонова, Иван Петков, Катерина Маринова, Мария Стефанова, Марта Райхел, Мартин Николов, Мая Стойкова, Никола Цветанов, Светлин Демирев, Силвия Богоева, Стефан Коцев, Тина Хамзе, Христина Дренска-Тита, Христо Антонов, Явор Костадинов, Яна Караманджукова. Изложбата е подредена на “Шипка” 6, етаж III.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

60 картини представят храмовете на България

С първата изложба “Храмове” галерия “Виктория” поставя началото в традицията за равнопоставено художествено представяне на духовните средища в България. Избрани са стойностни произведения на класици и най-добрите ни съвременни творци. Четиридесет автори, представени с шестдесет произведения, озариха със светлина и багри салона на “Виктория” и очакват многобройната си публика. Интерес предизвикват картините на Петър Морозов, Асен Белковски, Никола Кожухаров, Георги Железаров, Петър Кантемиров, Данаил Дечев, Страхил Титиринов, Мони Аладжемов, Йозеф Питър, Пенчо Балкански, Янис Хризопулос, Иван Христов, Тодор Хаджиниколов. Много колорит, емоция и модерно звучене струи от картините на Дора Кънчева, Георги Маринов, Александър Сертев, Ралица Станоева, Тихомир Витков, Калина Сертева. Размах, фантазия творческо търсене спира погледа в диптиха на Селма Тодорова “Варненската синагога”. Изложбата може да бъде видяна до 7 октомври в галерия “Виктория”, ул. “Майор Юрий Гагарин”, 1113 ж.к. “Изток”.

Картина на Георги Маринов

Пътешествия насън и наяве със Светла Косева

Новата колекция картини на Светла Косева, озаглавена “Пътешествия насън и наяве”, може да се разгледа до 16 октомври в пловдивската галерия “Възраждане”, Стария град.

Авторката отново ни води в светлината, нежността и хармонията на едно живописно приключение, чийто извор е изцяло духовен и надземен. Магията на тези творби е прозирна и одухотворена от чисто и добро човешко усещане за света и живота, посочва галеристката Краси Алексиева. Природа, архитектура, хора и животни са в пълна хармония помежду си. Всяка картина е като добра приказка, разказана от добър автор за добри слушатели, в случая - зрители, като оптимистична молитва в храмовете и извън тях.

Светлана Косева е родена на 5 август 1970 г. във Варна. Завършва Художествено училище за изящни изкуства “Ц. Лавренов” в Пловдив. Има 27 самостоятелни експозиции и множество участия в общи изложби в България и чужбина. Печели награда “Сребърно Възраждане” (2015) на галерия “Възраждане” и Награда в IV Балканско квадринале на живописта в Стара Загора, 2016 г.

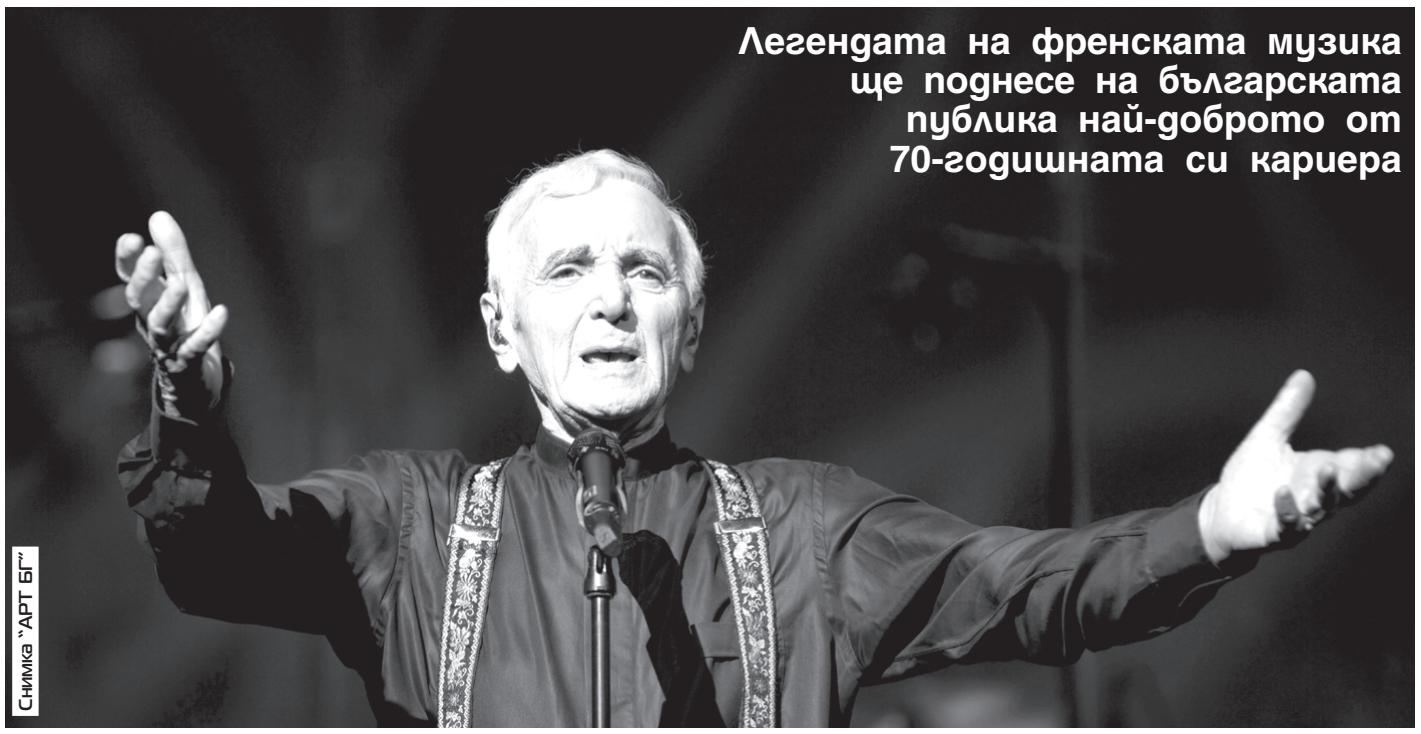
ГАЛИНА АЛЕКСАНДРОВА ОТКРИ СЕЗОНА В „ЛИК”

Столичната галерия “Лик” открива сезона със самостоятелна изложба живопис на търновската художничка Галина Александрова под наслов “Ентропия”.
Тя споделя за експозицията си: “Хаосът преди да стане ред. Много съм концентрирана в хаоса. Улавям трептенето на Енергията и я насочвам към платното. Освободената енергия в акта на творчеството влияе върху зрителя. Молекулите трептят. Ентропията в затворената система: автор - зрител не може да намалее. Така става отново обмен на енергията от хаоса към реда. Владея безпорядъка.”
Нейните картини може да се видят до 17 октомври в столичния арт салон “Лик” на ул. “Лайош Кошут” 37.
“Амалгама от емоции. Разтопени чувства, застинали като моментна снимка на настроения, изплували върху трайни състояния и запечатан образ на интуитивни истини. Картини, които не очакват да бъдат съзерцавани, а съпреживени и открити. Енергия, вкарана в “капан” на визуалния образ,” отбелязва Георги Москов.
Авторката е родена в Габрово. Завършила е ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”, факултет “Изобразителни изкуства”, магистър-графика при проф. Христо Цацинов и ВТУ Свободен факултет, специалист по “Дизайн и мода на облеклото”. От 2007 г. е член на СБХ - Представителство Велико Търново. Участва в общи, национални и регионални изложби и конкурси. От септември 2009 г. отваря собствена галерия “RED- Gallery” във Велико Търново.

Шарл Азнавур с първи голям концерт у нас

Легендата на френската музика ще поднесе на българската публика най-доброто от 70-годишната си кариера

Снимка "АРТ БГ"

Легендата на френската музика, откритието на Едит Пиаф, знаменитият Шарл Азнавур ще изнесе за първи път у нас голям концерт на 30 ноември в зала "Арена Армеец" по покана на Продуцентска компания "Арт БГ", научи ДУМА от Елиза Стоева. Специално за събитието арената ще бъде преобразена във френски театрален салон с декори и червен килим, а местата ще бъдат ограничени за 5500 души, които да се потопят изцяло в атмосферата на френския шансон и джаз. Събитието се осъществява в партньорство с Френския културен институт.

На достолепната възраст 93 години Азнавур е в страхотна форма и не е спирал да концертира през последните няколко години в най-големите световни зали с нестихващи овации от страна на публиката. В София ще го видим в рамките на есенното му турне, преминаващо още през Сидни, Париж, Виена, Лондон.

Азнавур получи на 24 август може би най-голямото признание за изключителната си 70-годишна кариера - той стана първият френски изпълнител със звезда в Алеята на славата в Холивуд. Чаровният французин е и един от рекордьорите за най-дълголетен артист на съвременната музикална и театрална сцена.

Роден в семейството на арменски имигранти под името Шанур Вахинаг Азнавурян, още в ранна детска възраст изпълнителят навлиза в света на театъра. Започва да пее на 9 години и скоро приема артистичното име Азнавур. За неговия пробив помага Едит Пиаф, която го чува да пее и го взема със себе си на турне във Франция и САЩ. Азнавур създава песни преди всичко за любовта, които изпълнява на 5 езика. 100 милиона продадени албума, 1200 песни, 80 филма, 294 албума, хиляди концерти в над 90 държави - това е накратко активът на този знаменит артист.

Песента, която печели любовта на феновете из цял свят и изстрелва Шарл на първо място в много държави, се нарича "She" - включена е и в саундтрака на блокбъстъра "Notting Hill". Други негови хитове са "La Mamma", "La Boheme", "Paris Au Mois D'aout", "Tous les visages De l'amour", "Et Moi Dans Mon Coin" и много други.

Билетите за ексклузивния концерт вече се продават в мрежата на Ивентим на цени между 60 и 150 лв. и ВИП пропуски на цена 200 лв.

Ансамбъл „Кръш" с три световни премиери на фестивала „Аджитато"

"Кръш" идва в България по покана на организаторите на СФКМ "Аджитато" - Сдружение "София - дух и култура". Ансамбълът ще изнесе концерт в рамките на фестивала на 25 октомври в първо студио на БНР, научи ДУМА от Нона Кръстникова.

"Кръш" изгражда репертоара си от вече съществуващи произведения от XX и XXI век и същевременно представя вдъхновени от ансамбъла нови творби за нестандартен и/или вариращ състав. Членовете на "Кръш" са от 5 държави, като пътищата им се пресичат географски и музикално в областта Рур, Германия. Музицирането заедно за тях е едновременно общуване и безкомпромисно действие - пълноценно осъзнаване както на собствената личностна и музикална същност, така и тази на останалите, търсене и експериментиране с нови тонове и форми на пресъздаване. Особен интерес представляват неконвенционалните им концертни програми, разностранно подпомогнати както от композитора-член на ансамбъла, така и чрез употребата на електроника.

Репертоарът на състава се простира от "класически модернисти" като Игор Стравински, Бела Барток, Арнолд Шьонберг, Антон Веберн и Албан Берг, през утвърдени имена на композитори от XX век като Джон Кейдж, Пиер Булез, Жерар Гризе и Исанг Юн до творци на нашето време, чието творчество продължава да расте, като Джордж Кръм, Волфганг Рим и Тошио Хосокава. В почти всяка тяхна програма присъства и поне едно произведение от млад и все още не толкова популярен композитор, чието творчество по един или друг начин е впечатлило "Кръш". Най-младият автор, с когото са работили, бил на 16 години, когато го ангажират да създаде пиеса за ансамбъла, изпълнена през 2014 г.

"Кръш" съставя програмите за изявите си с обща драматургия, която да обедини концерта в цялостно представление. Понякога съчетават чисто инструментални произведения с творби с перформативни елементи или дори с чист пърформанс без инструменти. Често паузи между отделните произведения биват запълнени със специално за целта композирани/реализирани електро-акустични интермеци, благодарение на което две или повече произведения се събират в един голям музикален блок.

Концертът в София е съсредоточен около 4 произведения (3 световни премиери и 1 за България), като двама от композиторите са от най-близкото обкръжение на ансамбъла - от България и от Германия, с които работят от години, и още двама композитори (България и Германия), с които от известно време ансамбълът е в контакт и изчаква подходящ момент за общ проект.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Излиза албум на Арета Франклин с Кралския филхармоничен оркестър

24-годишната Арета Франклин подписва през януари 1967 г. с "Atlantic Records" и започва една от най-знаменитите кариери в музикалната история, издавайки 5 хита в Щатите само за същата година. "Rhino" ще отпразнува 50-годишнината на историческото събитие, предоставяйки ни възможността да чуем класическите й записи, както никога досега.

"A Brand New Me: Aretha Franklin With The Royal Philharmonic Orchestra" комбинира гласа на Кралицата на соул музиката и най-известните й песни за "Atlantic Records" с нов аранжимент, записан от Кралския филхармоничен оркестър - Лондон. Албумът ще излезе на 10 ноември на CD, LP дигитално и за слушане във всички дигитални платформи.

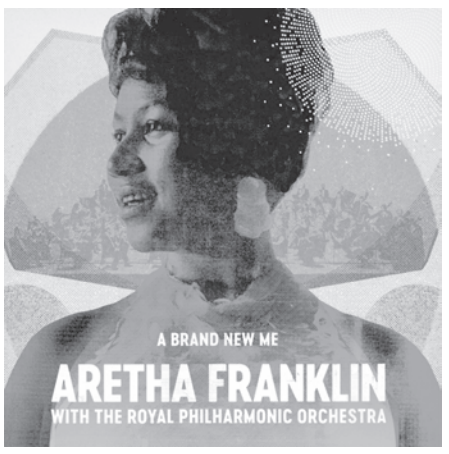
В "A Brand New Me" чуваме уникалния глас на Арета Франклин, преплетен с нов оркестров аранжимент. Кралският филхармоничен оркестър записва музиката в Abbey Road Studios в Лондон, а прекрасните беквокали са изпълнени от носителката на "Грами" Пати Остин, която тази година имахме щастието два пъти да слушаме на живо в България.

Резултатът е безсмъртен запис, запазил соул, груув и госпел силата на Франклин и обичания й глас. Сред отличаващите се песни са новите версии на класически арендби хитове, оглавили класациите на Билборд, като "Respect", "Think", "Don't Play That Song (You Lied)" и "Angel".

Албумът е продуциран от Ник Патрик и Дон Рийдмън, гениите зад огромния успех на "If I Can Dream: Elvis Presley With The Royal Philharmonic Orchestra", наскоро оглавил класациите в няколко държави и продал над 1,5 милиона копия по света.

Главният мениджър на Кралския филхармоничен оркестър Джеймс Уилямс казва: "Кралският филхармоничен оркестър е дълбоко развълнуван от участието си в този нов запис, комбиниращ иконичния глас на Арета Франклин с пищен нов аранжимент към най-големите й хитове с пълен оркестър. Това предоставя на цяло ново поколение различен прочит на творчеството на легендарната певица."

Албумът "A Brand New Me: Aretha Franklin With The Royal Philharmonic Orchestra" ще бъде на музикалния пазар у нас от "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International".

Осми София филм индипендънт фестивал в края на октомври

Проектът на Драгомир Шолев, който спечели наградата миналата година, вече е заснет

Международно жури за първи път ще определи награди в няколко категории

Осмото издание на София индипендънт филм фестивал ще събере отново киноманите от 26 октомври до 5 ноември. В 11-те есенни дни най-вълнуващият форум за независимо кино на Балканите ще покаже изключителна селекция от талантливи и дръзки филми, създадени от американски, български и европейски кинематографисти и оценени високо на независимите фестивали по света, научи ДУМА от Преслава Преславова.

Международно жури за първи път ще раздаде награди на най-добрите филми в няколко категории, а българско жури отново ще определи най-добрите късометражни заглавия и пълнометражни проекти в развитие. За втора поредна година най-добрият проект за игрален филм в развитие ще получи солидната награда 50 000 евро в услуги и 5000 евро в брой, които да бъдат похарчени в България, при започване на снимки, осигурена от "Ню Бояна" за фестивала, и реалния шанс да се превърне в пълнометражен филм. Проектът, спечелил миналогодишния конкурс - "Прасе" на режисьора Драго Шолев, вече е готов снимачно и е в очакване на срещите си с българските зрители.

София - като творчески град на киното и Европейска столица на спорта 2018, ще посрещне и специалната секция на фестивала - "София спорт филм фестивал", за втора поредна година. Зрителите ще имат възможност да видят хитови спортни заглавия от световното кино, игрални и документални, късометражни и VR, ще имат възможност да участват в специални уъркшопи.

Фестивалът ще се проведе в софийските салони Дом на киното, "Люмиер Лидл", "Одеон", "Г8" и Евро синема.

Създателка и директорка на Со индипендънт филм фестивал е актрисата Жана Караиванова, партньори на кинофорума са Столичната община, като проявата е част от Календара на културните събития за 2017 г., Independent Filmmakers Project, САЩ - ексклузивен партньор на фестивала, както и НДК, "Ню Бояна филм", "Овергаз", Samsung, Casillero del Diablo. Фестивалът е продукция на "United Production".

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Снимки „СО ИНДИПЕНДЪНТ"

Жана Караиванова е създателка и директорка на фестивала

Лили Джеймс ще бъде младата Дона в новия мюзикъл с песните на „АББА"

Пригответе се да пеете, да танцувате, да се смеете и да обичате отново с музикалното приключение на 2018 г. - "Mamma Mia! Here We Go Again", чиито снимки започнаха в края на август. Десет години след като "Mamma Mia!" покори света и направи боксофис от над 600 милиона щатски долара, добре познатите герои ни канят отново да посетим приказния гръцки остров Скопелос в новия мюзикъл с песните на "АББА". Към любимите актьори, които се завръщат в продукцията, се присъединява и звездата от "Пепеляшка" и "Зад волана" Лили Джеймс, научи ДУМА от "Форум филм България".

Продуценти на "Mamma Mia! Here We Go Again" са Джуди Креймър и Гари Гьоцман, които са сред създателите на първия филм. Креймър също така е продуцент и създател на едноименния световноизвестен мюзикъл, игран стотици пъти на сцена в различни държави.

Ол Паркър е сценарист и режисьор на продължението на кинохита по идея на Катрин Джонсън, Ричард Къртис и Паркър. Бени Андерсън и Бьорн Улвеус отново ще се погрижат за музиката във филма и ще бъдат изпълнителни продуценти на екранизацията. Том Ханкс, Рита Уилсън, Филида Лойд, Ричард Къртис и Ники Кентиш Барнс са останалите изпълнителни продуценти.

В "Mamma Mia!" ще видим носителката на "Оскар" Мерил Стрийп като Дона, Джули Уолтърс в ролята на Роузи и Кристин Баранski като Таня. Аманда Сейфрид и Доминик Купър също ще се превъплътят в Софи и Скай, а Пиърс Броснан, Стелан Скасгард и носителят на "Оскар" Колин Фърт отново ще играят тримата вероятни бащи на Софи - Сам, Бил и Хари. Сюжетът на филма ще пътува във времето, за да покаже как измамните връзки от миналото се отразяват на настоящето, а Лили Джеймс ще влезе в ролята на младата Дона.

"Толкова се вълнувам, че невероятният оригинален актьорски състав ще се завърне и нямам търпение да посрещна новите актьори на снимачната площадка на "Mamma Mia! Here We Go Again", казва Джуди Креймър. "Беше много забавно да търсим новите попълнения и ще бъде истинско удоволствие за екипа да опознае героите, тяхното минало и настояще и да продължим да разказваме историята оттам, където я оставихме. И отново да я пресъздадем с песните на "АББА"."

"Mamma Mia! Here We Go Again" ще бъде в кината на 20 юли 2018 г.

Юън Макгрегър ще се превъплъти в образа на порасналия герой от приключенията на Мечо Пух

Снимка ALBERTO E. RODRIGUEZ/AFP/ EAST NEWS

Крисчън Бейл

Новини в аванс от снимачната площадка

След като "Дисни" обяви, че Джей Джей Ейбрамс ще бъде сценарист и режисьор на "Междузвездни войни: Епизод IX", стана ясна и премиерната дата на финалния за трилогията филм. Той ще излезе на голям екран на 20 декември 2019 г., информират от "Форум филм България". Друго много чакано заглавие на компанията - "Аладин", с участието на номинирания за "Оскар" Уил Смит, Наоми Скот и Мена Масуд, ще долети в кината през май същата година.

Сред другите заглавия, които се очаква да завладеят големите екрани през следващите месеци, е "Untitled Christopher Robin Project", чийто режисьор е Марк Фостър. В порасналия герой от приключенията на Мечо Пух ще се превъплъти Юън Макгрегър, а редом до него на големия екран ще се появи и Хейли Атуел.

В разгара на лятото на 2019 г. - на 9 август, ще имаме възможност да гледаме "Artemis Fowl", който ще бъде режисиран от Кенет Брана. Повдигната бе и завесата за приказната история, която ще направи своя кинодебют на 8 ноември 2019 г. - "Nicole". В нея главните роли са поверени на Ана Кендрик и Бил Хадер. Филмът ще проследи историята на дъщерята на Дядо Коледа, която се подготвя да поеме семейния бизнес, след като баща ѝ се пенсионира.

Междувременно "Индипендънт" съобщи, че на американския актьор Крисчън Бейл се е наложило спешно да качи килограми, за да бъде по-убедителен в новата си роля - на политика Дик Чейни. 43-годишният бивш Батман ще изпълни ролята на бившия вицепрезидент на САЩ във филм на Адам Маккей. Бейл не за първи път рязко променя теглото си заради професията - с няколко десетки килограма нагоре или надолу.

Ето я къщата на Иван Гешов. Там беше Музей на революционното движение - сега на негово място има нова сграда

пейска култура, със задълбочени знания в различни области, който мисли аналитично, прави верни прогнози въз основа на дадености. Уважава родолюбивите дела и почита добрите намерения.

Букурещкият търговец е възрастен, богат, разчел е добре какво му праща Съдбата. Още в тази първа среща той се доверява на Иван Гешов, комуто после ще завещае делата и милионите си. Отпосле наистина това доверие ще бъде оправдано.

Но сега предстоят още много обществени и политически дела на Иван Евстратиев Гешов. Цели осем години той отдава на обществено-политическия и културно-просветния живот на Източна Румелия, като най-активни са делата му в областта на финансовото управление на областта. Но не изпуска от вниманието си и свободното Княжество, както и работите във външната политика. Основава през август 1880 г. благотворително дружество "Македонска дружина" като подпомага просветното дело на оставените под турско робство българи от Македония и Одрин. Затова пише на К. Стоилов:

"Интересите на народа ни въобще, а особено положението на злочеста Македония, искат, щото в тоя случай ние да работим заедно".

Партизанските страсти не са за него и, както отбелязва съвременникът му Илия С. Бобчев:

"Гешов беше повече годен за творчество, отколкото за борчество".

Особеностите в характера не му пречат да израсне като партиен лидер и да ръководи съединистката политика, да провежда дипломатически мисии в полза на обединението на Северна и Южна България.

Вече в София Гешов разгръща трудолюбието си и доказва своя опит в парламентаризма, в управленската система, във финансовото дело, в публицистиката. Продължава благотворителната си дейност - дарява дом за студентите. Завещава благотворителността и на децата си, които също като него строят общежития за бедни ученици и студенти.

Синът Евстрати загубва млада съпругата си и в нейна памет строи в "Красно село" двуетажния дом за бедни девойки "Анка Евстратиева Гешова" - с градина и параклис. Важни са възгледите на бащата Гешов за възпитанието на собствените му деца. Мария и Иван Гешови имат трима синове и две дъщери. Макар че фамилията е заможна, децата са научени на скромност и пестеливост. Доказателство за традиционен български морал и правилно възпитание е писмото на Гешов от 1903 г. до синовете, които учат в Париж:

"...не че ми се свидят няколко лева, но защото не желая да се учите да бъдете разточителни, защото бъдещето никой не може да предвиди и ако не дай Боже, нашето състояние някой ден изчезне, вие, ако се научите да бъдете разточителни, ще бъдете най-нещастните на света".

Когато войната обърква живота на всички, когато хората изпитват недоимък, Гешов продължава:

"Аз настоявам никой от нашето семейство да не дава пример на разкош и неприлично гуляене в момент, когато България се разпъва".

Иван Гешов се изявява като опитен държавник с широки възможности. Работи с П. Каравелов, П. Р. Славейков, Марко Балабанов, К. Стоилов, Гр. Начович, Т. Икономов, Т. Бурмов. Особено се сближава с К. Иречек.

Като директор на БНБ подготвя замислената реформа, ратува за идеята "да се запази принципът на чисто държавна Народна банка".

Внася законопроект за основаване на пощенска спестовна каса.

Гешов е общественик и политик с много дълъг и ползотворен трудов стаж. Няколко пъти той е министър на различни министерства, бил е министър-председател в 32-то правителство на България. Участва като народен представител в 11 обикновени и в две Велики народни събрания. Председател е на 11-то и на 13-то Народно събрание. Проявява се като опитен парламентарист и загрижен за страната държавник - патриот и безкористен служител. Той е единственият наш министър- председател без заплата, единственият наш държавен служител, който е отказвал държавни командировки, макар че не винаги финансовото положение на семейството му е било леко.

В писмо до сина си е написал:

"От 22 години ни стотинка пътни и дневни не съм взел и няма и сега да взема".

Времето, в което се изявява, е трудно, с много войни, с тежки дипломатически преговори. Гешов с мъдрост и достойнство, с коректност и сдържана вежливост, отличаваща се от грубата действителност и българските нрави, се стреми да запази интересите на страната и на народа си. Тези негови качества се проявяват особено през времето на войните. Признава:

"Аз не само не съм ръководил и продължил никоя война в живота си, но съм направил всичко, което е зависело от мен, да се избегнат войните и когато това не е могло да стане, употребил съм всичките си усилия, за да се скъси тяхното траяние".

Със стоическа преданост Гешов отстоява желязното си преклонение пред обществените интереси и уважението си към държавата, към нейните институции и интересите на народа. С високата си политическа култура и нравственост той е неопровержим пример за подражание на идващите след него политици и държавници. Съвременно звучат днес политическите му възгледи и стремежи - ратува за разбирателство между балканските народи и за справедливи решения на националните въпроси на Балканите. Заявява:

"Борих се против чуждото иго и на младини, и на старини, борих се и против игото на невежеството, на жестокосърдечието, на ниските страсти, на пагубния манталитет, унаследен от политическото робство, да смятаме държавата за нещо не свое, за нещо чуждо, да поставяме частните облаги по-горе от общото право".

Богатата Гешова дейност е свързана и с две големи институции у нас - БАН и БЧК. От 1884 г. той е член на Българското книжовно дружество. Негови са заслугите то да прерасне в Българска академия на науките и четвърт век той е не избраният, а призваният ръководител на БАН, като в 1912 г., по време на мандата му като министър- председател, е гласуван и нейният закон със 7 члена като "самостоятелно и независимо научно учреждение".

Той предварително е проучил начина на организация в Русия, Полша, Англия, Франция, Белгия, Германия, Австро-Унгария и на 6 март 1911 г. тържествено е провъзгласено преименуването на Дружеството в Академия на науките. Показателно е, че той дарява много лични средства - изплаща ипотечния дълг на БАН от 120 хиляди лева, дарява и къщата си на ул. "Сердика" 4, строи общежития за студенти и научни работници.

Гешов е един от ръководителите на хуманитарната организация у нас Български червен кръст. Цели 25 години той работи като неин председател - от 1899 до 1924 г., като и там дарява средства и имоти.

Солидни заслуги има и за стопанската и финансова политика на България, за развитието на кооперативното движение у нас, за създаването на индустриални и земеделски камари.

В богатата литературно-книжовна дейност на Иван Гешов са стотиците публицистични материали, драмата му "Ивайло", книгите му "Думи и дела", "Ситни-дребни", "Балканският съюз", "Престъпно безумие", "Спомени" и др.

Като универсален наследник, според завещанието на Евлоги Георгиев, Иван Гешов получава една четвърт от парите, но той има и собствени заслуги. Грижи се за построяването на Софийския университет, за многото фабрики из България. Но завистта и злобата на Балканите никога не заспиват! Шест години се водят делата срещу наклеветяването му за злоупотреби с наследството. Държавата по време на Стамболовите управления иска да присвои парите на братята Христо и Евлоги Георгиеви. Гешов устоява на всякакви нападки! И въпреки че не е борбен, не е напорист, той води делата с мисълта, че е чист и истината накрая възтържествува!

С делата си и със своята собствена благотворителност той доказва честността и лоялността си. Показателно е признанието на дъщеря му Анка, която пише:

"Да не беше тате толкова голям патриот, най-хубаво беше да се пренесе нейде в странство, гдето тихо и спокойно щеше да прекара живота си, а не в тази грозна среда на хищни вълци и хиени, на които, истина е, подобре да минеш и да отминеш".

На 11 март 1924 г. Иван Гешов си отива от този свят. Погребението му се превръща в голямо и масово шествие - истинска демонстрация на признанието и любовта към него. Цяла София се прощава с най-стария и заслужил държавник, а сратникът му Михаил Маджаров произнася слово, в което отбелязва:

"Той бе публицист с европейски замах, държавник с образцова толерантност, общественик с обширни познания, гражданин с лични добродетели. Той обичаше България с всичките й недостатъци".

Целият трънлив път на Гешов е изпълнен със създателна дейност. Тя е изследвана и описана от Елена Стателова в два тома на академичното издателство. Единият е монография за живота му, а във втория са събрани писмата му.

Днес, когато гледам портрета на Иван Евстратиев Гешов в БАН, се питам: На неговото достойно име има кръстен булевард в София, но няма паметен барелеф. Няма негов паметник, не е кръстено нито училище, нито читалище, нито институт на неговото име. Красивият му дом на "Цар Освободител" 16, строен от известния австрийски архитект Фридрих Грюнангер, беше някога Музей на революционното движение, после бе изоставен, съборен, а на негово място сега се издига модерна офис сграда.

След 9 септември 1944 г. живите наследници от огромната фамилия Гешови са пренебрегнати от новата власт, някои са изселени в Троян, други са били в лагер в Белене. Най-много от Гешовите наследници сега са пръснати по света. А като разгръщам огромното им фамилно родословно дърво, чийто корени почват в 1760 г. от троянеца Гешо Иванов и карловката Тана Трантева, си мисля: Не е вярно, че сме нямали българска аристокрация! Имали сме големи родове - аристократични династии по дух, по характер, по родолюбива и полезна дейност! Но бедата ни е, че никога не сме ги признавали и оценявали подобаващо. Ние не сме научени да се съхраняваме и да се уважаваме. Това са едни от причините за пониженото ни национално достойнство. Трябва в училищата да се изучава РОДОВАТА ПАМЕТ НА БЪЛГАРИЯ!

Иван Гешов - студент в Манчестър, 1866 г.

ТИ СИ ЮНАК, СИЛЕН БЪЛГАРИН!

КОМАНДИРЪТ НА ПОЛКА НАРЕЖДА БОЕЦЪТ И БОРЕЦ ПАУНКО КОДЖАБАШЕВ ДА ХОДИ С ФАЙТОН НА НАРОДНИТЕ БОРБИ И С НЕГО ДА СЕ ВРЪЩА, ЧЕ ТАКА ДА ПРЕНАСЯ СПЕЧЕЛЕНИТЕ НАГРАДИ

Михо ЧЕРВЕНКОВ

Борбите по българските земи са се практикували още от траките. След победа на състезание по борба през 235 г. тракиецът Максимин става император на Рим. Първото датирано състезание между български и византийски борци е през 851 г. Мнозина прочути български хайдути и революционери били известни и като добри борци: Страхил войвода, Чакър войвода, Филип Тотю и други, а Стефан Караджа през 1861 г. в Тулча след като надвива най-големия турски борец Ала Плиса Пехливан и животът му е застрашен, заминава за Влашко.

Откакто се помни, в родното ми село на годишния събор винаги е имало борби. Моминоцърквенци не могат да си представят събора без борби - те дори са най-важната част от празника и общината отрано взема мерки да осигури наградите за първенеца, пък и за втория, за третия. Спомените за тях се разказват и преразказват от поколение на поколение.

До нас са стигнали случаи, станали още от времето на робството. И тогава в селото е имало мъже по-яки от поробителите и са могли да покажат сила, ловкост, пъргавина, но как човек от рая да надвие турчин, като се знае, че ще последва жестоко отмъщение. Много пъти е било така, но понякога на българинът му писва.

Било е по онова време. За селския събор (панагир), тогава на 8 август, пристигат трима-четирима млади турци, прочути пехливани. Идват силни мъже и от околните села. В селото е и нашенецът Стоян Калъчлията. Той участвал в четата на Страхил войвода, а по-късно събира чета от негови съселяни. Славел се не само като храбър и безстрашен, но и като юначен българин и голям пехливанин. След обяд започват борбите, писват кларнетата. Турските борци побеждават всички българи, но не защото били по-силни, а защото нашите, като покорна рая, се оставяли да бъдат повалени, правели на турците евалла.

Озлобен, Стоян Калъчлията хвърлил кошулята, плеснал с ръце и излязъл срещу бабаитите. Турците се надявали, че и с него ще се справят лесно. Но без да му мигне окото, натръшкал тримата един след друг на земята като снопи. Четвъртият отказал да се бори. Стоян спечелил наградата. Оттогава му останало името Калъч пехливан, или Калъчлията.

Победените турци не могли да понесат срама, тръгват си опозорени, но решили да си отмъстят. Един ден пристигат в село, отиват при къщата на смелия борец и питат за него. Майка му им казала, че той спи на хармана. Те тръгват натам. Стоян обаче си бил вкъщи, чул това и бързо изтичал пред тях, взел дебело дърво и го покрива с черга да прилича на спящ човек и се скрил. Турците пристигат и с ятаганите започват да удрят. Тогава Стоян изскача изневиделица и с брадва ги пречуква. Повикал верните си другари и ги

заравят в близкото дере, прикрито от стройни каваци и шубрак. След известно време роднини на турските борци пристигат, търсят ги, разбрали къде е мястото, откриват труповете, разплакали се кадъните, разридали се. Оттогава мястото се нарича "Плачковица".

След отхвърляне на чуждия ярем тази традиция се запазва, пак идват и турци, но нашите вече не се страхуват, борбите са истински - няма аги и рая. И се зареждат нови поколения борци. В първите десетилетия на XX век борбите не минават без Стоян Колеолов, Жеко Милев, Атанас Николов, Кольо Пехливан. Сред тях ярко се откроява Паунко Николов Коджабашев (б.а. - Коджабашев - много добър, най-силен).

От малък, както всички момчета, се бори по поляните, на събори, и показва сила, умение, бързина, прилага хватки. Вземат го войник. Минала клетвата и на следващия неделен ден Паунко го няма в казармата. Няма разрешение за отпуск, не се мярка в района на казармата! Надвечер се прибира с овен на врата и отива право в готварницата. Кипнал от яд, фелдфебелът го пита къде е бил, а той отговаря:

"В съседното село имаше събор с борби, аз съм борец, отидох, надвих всички, спечелих първата награда, ето я - и сочи овена - да се сготви за всички!"

Фелдфебелът, винаги строг и намръщен, но всичко е така, закъснял, обаче сам се връща и то с награда. Как да го бутне в ареста? Разминало му се.

След някое време това се повтаря - Паунко идва, води теле и право при кухнята на полка! Научил и ротният командир, заговорило се в казармата, това стига и до ушите на командира на полка. Поискал да го види. Придружава го, доста неспокоен, ротния командир, а и Паунко е притеснен, какво ли ще стане? - нарушавана е дисциплината, вътрешния ред, престъпван е уставът.

Ротният командир докладва, полковникът, навел глава, слуша и леко се усмихва. Вероятно е роден в село и знае, че борците са уважавани мъже. Това момче излиза от казармата няколко пъти без разрешение, но не отива да пие, да се бие, да краде и сам се връща. Поглежда го:

"Ти си юнак, силен българин!" и разпорежда:

"Отсега насетне на съборите ще тръгваш след разрешение от ротния командир, ще ходиш не пеш, а с моя файтон и с него ще се връщаш, ще осигуряваме превоз и за наградите!"

Става и му подава ръка с краткото: "Браво".

След уволнението от казармата Паунко създава семейство - жена, трима сина и две дъщери, сдобива се с къща, необитаема е, но все още запазена, устройва си стопанството - ниви, овце, купува малка гора от турчин - наричат я Коджабашевата курия, но от борбите не се отказва.

Селото е гранично, за събори още предния ден пристигат на коне турци, карат си овце и отдалеч надуват зурните. Настаняват се на селския мегдан, палят огън, приготвят си вечеря, а зурните не спират, събират се деца, любопитни. На другия ден хората се сипват на мегдана, а след обяд започват борбите. Идва ред на Паунко, побеждава ги един след друг. Накрая те събират зурните в торби и тихомълком с наведени глави, посрамени, се изнизват към границата. Сега негови правнучки се прославят на това поприще и то на национално равнище.

И по време на моето детство борбите бяха на почит. Хора, калени в селския труд, в борбите показват сила, пъргавина и умения пред стотици любители на този мъжествен спорт и получават признание. Спомням си, пак на площада, беше между общината и Шъновия дюкян. Срещу Стефо от с. Воден, известен борец в района, висок, строен с кожени кюспета, прилепнали до краката му, излезе младеж от Момина църква, среден на ръст, със сини очи и руса коса, без да впечатлява с тяло, налято с мускули. Дадоха сигнал, двамата тръгнаха към средата на площадката, стиснаха си ръцете, разминаха се и след третия път се хванаха. Докато разберем какво стана Стефо бе повален с гръб на земята.

Свирката на водещия изпищя, сигнал, че борбата е приключила, но Стефо не признава - ама как станало, какво било. Публиката се развика и големият борец прие поражението си.

След средата на XX век традицията продължава, в селото израства ново поколение силни борци, доказали се на национално, европейско и световно равнище. На борбите бащи избират бъдещия зет.

Поради миграцията редица обичаи и празници отпаднаха, позабравиха се, или ги изпълняват самодейни състави на сцената, но съборът победи всички превратности, провежда се всяка година така, както преди с гайда и тъпан с много посетители и непременно с борби. Изселили се в Средец, Бургас, София и други селища на страната, пристигат за последната събота на септември. Още предната вечер селото оживява, чучнали са първите търговски сергии, светват прозорците на всички къщи, устройват се дългоочаквани и толкова мили родови срещи.

До сутринта пред всяка къща вече има по две-три леки коли. За обяд в деня на събора традиционното ядене е шилешко с картофи. Борбите, много добре организирани от кметството, започват след обяд. Пристигат борци от спортните училища от три области: Бургас, Сливен и Ямбол. Винаги има борци от Момина църква, независимо къде живеят. Подготвят се два тепиха, борят се едновременно две двойки, свирят двама рефери. И пак гайда и тъпан. И винаги няколко кордона зрители, а накрая - награди за победителите.

Следва странджанска музика, народни хора и веселие до късно вечерта, когато светлинни илюминации възвестяват края на този пореден празник.

На миналогодишния есенен събор в селото гости бяха: бронзовата медалистка от Рио 2016 г. Елица Янкова, бившият европейски шампион и световен вицешампион от селото Дончо Жеков, легендарната Станка Златева и един от най-силните родни борци - Атанас Джамбазов.

Тази година съборът в селото, и пак с борби, ще се състои на 30 септември.

www.duma.bg

Един швед във „втора Европа”

Възмутени граждани посрещнаха Ралф пред съда. И какво от това?

ИМАМЕ СЪБИРАЧ НА ДЪЛГОВЕ, ДИКТАТОР И РЕКЕТЬОР, НО НЕ И ДЪРЖАВА, НА КОЯТО ДА РАЗЧИТАМЕ

Ина МИХАЙЛОВА

Новина от последната минута! Световните престъпни босове единодушно решиха за в бъдеще да ги съдят в България. Хем щели да ги осъдят да платят глоба, равна на джобните им пари, хем нямало и да я платят. Вицове от този род вече носят славата ни по света заради присъдата на шведа-ритач Ралф. Не искам и да възпроизведа фамилията му. След това лято ни е все тая как ще се казва следващият бияч.

Този вече го няма. Излетя със самолет за Швеция. Без да плати мижавите за него иманяма 5000 лв. Сигурно е в рамките на закона, както компетентно обясняват адвокати, правозащитници и пр., позоваващи се на практиката и на буквата на закона. Пак те ни убеждават, че нямало как да сравняваме “състава на извършеното деяние” от шведа на Слънчака и от българина, ритнал жена в гръб в метрото в Берлин. Няма как, вярно е. Единият си тръгна от територията ни, без да плати, а другият ще научи що е държава в немския затвор. Единият ще повтори “състава”, другият няма и да помисли за него. Има ли кой да оспори, че тук няма държава, която

да защити жертвите на такива като Ралф

Сега нека дръпнем чертата не според алинеи и закони, а по човешки. Ритачът Ралф изкара цял сезон под следствие на Слънчев бряг в апартамент. Съдът го осъди на 4500 лв., дори не му даде максимума по този член и алинея - 5000 лв. За ритнатата камериерка още не е отсъдено обезщетение. Тя ще чака. Дотогава ще ходи по телевизии, за да плаче в ефир и да обяснява колко унизена е. Междувременно шведът си замина. Без да плати. Докато Ралф лежеше в хотел в Слънчака, Благой Рагин даде съвет да внимаваме “да не обидим скандинавските туристи”. Е, това ни засегна. Поискахме оставката му и той я даде. Ние наистина не обидихме шведските туристи. Иезуитски прокуратурата и съдът направиха точно това, което Рагин се осмели да препоръча на глас. Сега остава той да бъде реабилитиран под някаква форма и възстановен като пръв спасител на туристическия бизнес.

А шведът Ралф дори на летището остана на висотата на наглия за нас, европейците “втора ръка”, жизнен стандарт. Получил бил присъда, каквато за подобно деяние щял да получи и в Швеция. Щял да плати, като се прибере, щото тук нямал пари. Е, през юни казваше, че има 30 хиляди... Сега явно е преизчислил имането си. Ще плаща от Швеция. Нали не мислите, че там щеше да получи такава присъда? Поне пет пъти по толкова щеше да плати. В добавка с още нещо, подходящо за социално справедливото шведско общество. Деянието му едва ли щеше да бъде квалифицирано като лека телесна повреда. Да си спомняте как реагираха самите шведи в социалните мрежи след постъпката на Ралф? Побесняха, пожелаха да бъде вързан на дърво, изнасилен с бухалка и изгорен с бензинова горелка.

На тези, които вярват в добродетелните качества на шведа - да е светла вярата им! Оптимисти са. Българската държава със зор събира глобите от българските граждани, сега ще бори шведските през девет планини в десетата. Ако и там Ралф не се окаже с някой нагъл адвокат, който набързо да обясни как според шведските норми клиентът му вече е изстрадал стореното. Както го обясни българският му адвокат срещу хонорар, който сигурно надхвърля присъдата на Ралф. Така впрочем рече и ритачът за довиждане.

Случаят с Ралф е симптоматичен, вече едва ли е необходимо да убеждаваме и най-упоритите оптимисти, че вече нямаме държава. Имаме събирач на дългове, диктатор, рекетьор, но не и държава, на която да разчитаме. Или

поне да не се срамуваме от нея

Колкото се срамува ритната от Ралф жена. За пореден ден тя се чуди как да се свие, за да не се срамува от своята България. Не от това, че работи като камериерка, а че е отритната от собствената си държава. Диана Петкова трудно може да бъде убедена, че в съдебната система у нас няма корупция. Че присъдата на Ралф е адекватна. Към всичко трябва да добавим и медийното унижение, на което бе подложена.

Телевизиите си подмятат в последните дни две жени, за да обяснят на унижения народ, че може да му се случи и по-лошо. Едната плаче от здравната система, оставила съпруга й да си отиде от този свят, а другата - от съдебната, зарязала я без справедливост. Медиите дъвчат страданието на две жени, задавайки им въпроси, които трябва да бъдат отправени към други. Защо вместо камериерката Петкова журналистите не питат главния прокурор Сотир Цацаров, министъра на правосъдието Цецка Цачева, съдийката от Несебър Йорданка Майска-Иванова, прокурорката Радост Бошнакова кой наръфа гнилата ябълка?

● ● ●

Впрочем, решението на съда за Ралф подлежи на обжалване и протест. Може да се нагледаме на още. Защо не? На тази територия всичко е позволено. Разбра го и шведът Ралф. Знаят го онези, които се смилиха над “абсолютната липса на човешко отношение” (по думите на съдия Иванова) и се опияниха от “чистото съдебно минало” (по думите на прокурор Бошнакова) на поредния чужденец, оказал се по-мил на държавата от собствените й граждани. Да не се чудим, че искат да ни отбият на “втора скорост” в Европа. Цяло чудо е, че все още не са казали, че живеем във “втора Европа”.

Светът е малък

Комисия или...?

Николай КОЕВ

Наближава краят на поредния мандат на прословутата Комисия по досиетата, чието дълго и напоително име си спестявам поради грижа за здравето на читателите. И съвсем закономерно в обсега на вероятностите се завъртяха субекти за нов шеф на структурата и нейни членове, които да продължат да ровят в прашасалите папки на отминалото време, където са се притаили човешки съдби, мерзост, възторг, падение, но и преданост и отдаденост на отечеството. Едва ли трябва да се съмняваме, че в този ценен архив за историческата ни памет има от всичко, и то по много. Толкова много, че едва ли сегашният и вероятно бъдещ кадрови (как прекрасно звучи!) състав на комисията е в състояние да обхване и систематизира този архив на миналото, който отвори много нови кървящи рани в и бездруго боледуващото ни общество. Ето защо един полезен законопроект долетя от лявата част на парламентарната зала. Зам.-председателят на ПГ на БСП Желю Бойчев обясни предложението, което заслужава най-малкото сериозно внимание в редиците на управляващата коалиция. Идеята е „службата“ на Костадинов да отпътува в миналото на реваншизма и да се превърне също в интересна папка за обследващите времето на криворазбраната ни демокрация.

Може някои да кажат, че БСП се опитва да отстрани възможността обществеността да бъде известявана за дейността на ДС и военното разузнаване, за техните кадрови разузнавачи и сътрудници, доносници и всичко, което опира до специалните служби на държавата преди 89-а. В проекта обаче функцията да се оповестяват такива данни се запазва, но се внася възможност историци и други изследователи по-мащабно да анализират този период от историята чрез наличните документи и архиви. И подходът да бъде наистина професионален, а не партийно оцветен и данните да не бъдат използвани в интерес на днешни политически интереси. По този начин се открива добра възможност да се даде тласък на процес за помирение в обществото, да се заличат дълбоките разделителни стари и нови линии. А също - да се пощадят младите хора от деформирания образ и струящата омраза към всичко, сътворено по времето на социализма. При това - от лица, които в по-голямата си част бяха галеници на тогавашния строй. Дали, питам се, такива хора не кънят просто гузна съвест и не се опитват непочтено да се имплантират изгодно в новото време, при това със стари, изтъркани номера? Приспособленчеството, лакейството, подмазвачеството са патент не само на днешния ден. Това обаче изобщо не оправдава пъстроцветните носители на тези „добродетели“, затова, ако те не намерят място в някоя „архивна единица“ с дейността си, то със сигурност ще присъстват поне в тъжната памет на хората, претендиращи за нормалност.

Точно заради това едва ли е сериозно да се обявява за несериозно предложението на левицата да се закрие прословутата Комисия по досиетата и да се влее тя в нов институт за националната памет със значително по-широки и изследователски функции. Нима е лошо да се направи строго професионален прочит на миналото в обсега на системата за сигурност? Или някому е далеч по-удобно да се появяват на порции списъци на разузнавачи и сътрудници от всякакъв вид селективно, особено в предизборен период. И автоматично с помощта на услужливи медии да се напъхват в кошницата на мерзостта по критериите на нашата лъжедемокрация, без да се отчита, че преобладаващата част от набедените за „агенти“ са достойни хора и патриоти и са вършили конкретна и полезна за България дейност.

Така че пред управляващите се открива добър шанс да направят решителна крачка към реална политика и помирение. Защото повече от всичко деликатната зона на сигурността е важно дело във всяка държава и поради това то се пази ревностно от чужди посегателства. Едва ли едно преустройство на Комисията по досиетата и създаването на институт за национална памет с далеч по-професионален състав и дейност ще бъде възприето нагативно както в страната, така и от нашите партньори. Напротив, ще бъдем далеч по-оригинални, по-морални и ефективни от това, което сме в момента.

Въпрос на преценка и воля на управляващите е дали ще проявят чуваемост за становището на левицата. Дали ще отхвърлят едно бреме и за себе си, и за обществото като цяло. Вярно, ще се отнемат вероятно благини от паницата на някои спекуланти с ролята и дейността на хората от специалните служби в близкото минало. Но ще се отвори прозорецът за чистия въздух на обективността и безпристрастния прочит на този важен период от нашата нова история - без прикриване на грешки, без омаловажаване на постижения, без замитане на лошото и без премълчаване на хубавото в онази все пак далеч по-сигурна държава, каквато бе във всяко отношение България.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Мунти

Проблемът за социалната справедливост е неразривно свързан с понятието „равен житейски старт”

Славчо КЪНЧЕВ*

Теорията прави толкова по-голямо впечатление, колкото по-прости са нейните предпоставки... и колкото по-широка е областта на нейното приложение

Алберт Айнщайн (1879-1955 г.) - немски физик, създател на теорията на относителността

Каква е връзката между високите показатели на битовата престъпност сред ромското население у нас, правовата безнаказаност на елита - поточно би било да бъде определен като псевдоелит - участвал в държавното управление на България в годините на т.нар. “преход” след 10 ноември 1989 г. и немския икономист Валтер Ойкен?

Връзката е органична или другояче казано - неразривна.

Всъщност кой е Валтер Ойкен?

Роден е на 17 януари 1891 г. в Йена. Неговото детство и юношество преминават в интелектуалната атмосфера на неговите родители - философът и носител на Нобелова награда за литература Рудолф Ойкен и художничката Ирене Ойкен. Висшето си образование придобива в Бон и Кил, следва изпълнение на военна служба в Първата световна война, работи като доцент в Берлин и професор в Тюбинген, през 1927 г. той е поканен за професор на университета във Фрайбург, където живее до своята кончина през 1950 г. През 1920 г. Валтер Ойкен се оженва за писателката от еврейски произход Едит Ердзик.

Като университетски професор във Фрайбург Ойкен се застъпва за обща съпротива на германските университети срещу националсоциализма. Но едва малцина са готови да се противопоставят на възникващата диктатура. Въпреки това Валтер Ойкен и неговият приятел и сподвижник Франц Бьом основават една междудисциплинарна работна група, т. нар. Фрайбургска школа. За двамата особено е важен контактът с икономиста Вилхелм Рьопке и социолога Александър Рюстов, които по време на нацизма живеят в емиграция.

Когато през 1933 г. по време на ректорството на Мартин Хайдегер в университета е приет националсоциалистически правилник и започва преследване на евреите в научните среди, Валтер Ойкен категорично се противопоставя. Затова още през 1936 г. фрайбургски студенти, националсоциалисти искат да го ликвидират, както и неговите приятели - съмишленици. Заради еврейския си произход съпругата на Валтер Ойкен и нейната цяла фамилия са заплашвани с разправа. Въпреки това Ойкен изнася

курс лекции за свободата на мисленето

под названието “Борбата на науката”, който е оценен от нацистите като обявяване на война срещу тяхната идеология. Курсът лекции на Валтер Ойкен се занимава с отношението между рационалността и властта. Както подчертава лекторът, в интерес на търсенето на истината ученият трябва да съумее да се противопостави на “авторитетите, а също и на мнозинството”.

Фактически големият принос на Валтер Ойкен, а също и на другите основатели на Фрайбургската школа (Франц Бьом, Александър Рюстов и Вилхелм Рьопке) е, че развиват една политическа икономия, в която са съединени свободата на пазара и социалната справедливост. Но стопанско-политическите изводи на тази концепция за реализиране на “социалното пазарно стопанство” се прикриват по-

Равенство не значи справедливост

Това е равенство

Това е справедливост

**Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България*

настоящем от страна на политиците.

Първият важен извод, до който достигат Валтер Ойкен и неговите колеги от Фрайбургската школа е, че без стартова справедливост в живота понятието “свобода”, което е алфата и омегата на либералната идеология, остава празна дума за прикриване на несвободата. Затова приятелят и съмишленикът на Валтер Ойкен - Александър Рюстов - изисква да бъде въведена радикална реформа на данъка върху наследствата - да се изземва чрез данък тази част от наследствата, която превишава имуществото на един средноголям предприемач. Като основно схващане на радикално-либералната традиция, чиято история датира отпреди повече от 200 години, на която се опират Валтер Ойкен и Александър Рюстов, е настояването за премахване на по-големите наследства, считани за квазифеодални, като с това се има предвид, не одържавяване, а последователно приватизиране. Този процес се осъществява чрез своего рода масова приватизация, понеже на всеки гражданин трябва да се осигури стартов капитал, за да може да развие предприемаческа дейност на свободните пазари.

Поради по-различна мотивация - набиране на финансов ресурс от страна на държавата, - данъкът върху наследствата в Съединените щати след началото на Новия курс на президента Франклин Делано Рузвелт (1932-1945 г.), достига около 90 процента при своята най-висока ставка, тъй като е прогресивен - в зависимост от размера на онаследената собственост. Подобна е ситуацията във Великобритания през този период. Макар че неоконсервативната вълна на т.нар. “Рейгънизъм” и “Тачъризъм” относно държавното управление през 80-те години на миналия век свали драстично големината на наследствения данък, както и данъците върху доходите и печалбата, то и понастоящем най-високите прогресивни данъци върху доходите и печалбата в Съединените щати са около 40%, а най-високите ставки на данъка върху доходите в Европейския съюз са 50-55%, а върху печалбата - 35%. Тази големина е

в пъти над установената в България

10-процентна ставка, а в случая на доходи от дивиденти е дори 5%. В допълнение на чл.13, ал.1, т.29, ал.2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица е отворена комфортна вратичка въобще за избягване на данъчно облагане при наследяване на собственост, като данъчната индулгенция изрично е постановена.

Е, каква е реалната ситуация за взаимоотношението между икономическите концепции на Валтер Ойкен за “социално пазарно стопанство” и положението на ромското население в България?

Всички предложения, направени в публичното пространство от страна на политическа формация “Обединени патриоти” за решаване на проблемите с повишената битова престъпност сред ромското население у нас, са не повече от палиативна козметика, която би довела в най-добрия случай до нестабилни във времето позитивни резултати.

Това, което е органично свързано с проблема или поточно с проблемите, създавани от една част от населението с ромски етнос у нас, е фокусирането на вниманието върху индикатора “социална справедливост”. Който е неразривно свързан с понятието “равен житейски старт”. Както за ромите, така и по отношение на населението у нас от български етнически произход. Това пък от своя страна е невъзможно да бъде реализирано без прилагането на принципа за върховенството на закона спрямо всички индивиди от (псевдо)елита, участвали в управлението на държавата в годините на т.нар. “преход” след 10 ноември 1989 г. Като бъде приложено справедливо изземване на незаконно придобитата собственост.

В противен случай ще е валидна ситуацията, описана по-долу и напълно в сила за България днес: “Що се отнася до ограниченията, отнасящи се само до определени обществени класи, то тук се натъкваме на явни моменти, чиято същност никога не е предизвиквала съмнения. Трябва да се очаква, че тези потиснати маси ще изпитват завист към предимствата на привилегированите и ще употребят всичко, за да се освободят от по-голяма част от лишенията. Там, където това е възможно, ще се затвърди продължително недоволство, което

може да доведе до опасни въстания

Но ако някоя култура е неспособна да удовлетвори някоя част от участниците без предпоставката за потискане на друга част, може би дори мнозинството, (а такова е положението във всички съвременни култури), то напълно е разбираемо, че у тези потиснати хора се развива инстинктивна враждебност против културата, която те заздравяват със своята работа, но от чиито плодове те притежават само една нищожна част. В такъв случай не можем да очакваме от потиснатите вътрешно усвояване на налаганите от културата забрани. Те, напротив, не са склонни да признаят тези забрани, стремят се да разрушат самата култура, при възможност да унищожат самите предпоставки за нея. ... Не се налага да споменаваме, че културата, която оставя неудовлетворени толкова много участници и която води до тяхното въставане, няма перспективи за продължително съществуване, а и тя не го заслужава”.

Възможно е някой от читателите, докато се е запознавал с горния цитат, да е предположил, че неговият автор е някой от класиците на марксизма-ленинизма или привърженик на тази идеология. Съвсем не! Цитатът принадлежи на Зигмунд Фройд - основателят на психоанализата.

Tolle lege, tolle lege! - както казвали древните римляни. Вземете и четете, вземете и четете, господа “разбивачи” на циганския проблем.

Иначе сме мунти! Както е пояснено в “Речник на българския жаргон” понятието означава: “беден съм, в тежко, окаяно положение съм, защото не разполагам със средства”. Ние, всички останали, освен (псевдо)елитът!

Ние нямаме гражданско общество

Зад провалите стоят десетки управници, на които трябва да бъде потърсена отговорност

България има два основни проблема, които следва да се решат. Първият проблем е следният. Ние имаме територия, наречена България, имаме население, наречено българско, но нямаме гражданско общество. Според моето разбиране гражданското общество следва да се характеризира със стабилна материална обезпеченост, с висока култура, нравственост, човечност, взаимно уважение и разбирателство. У нас всеки смята, че някой друг е виновен за това, което сме. Ние като народ не си говорим, не се разбираме, всеки смята, че той е най-умен, че неговото мнение е най-вярно и следва да се зачита. Няма диалог между управляващи и управлявани. Някой трябва да се сети и захване да работи както за хората, така и с хората. Да превърне хората в общество без простотия, омраза, злоба, предателство, без физическо насилие и жестокост. Не бива да търсим вината в други, а да я намерим в себе си. Да станем народ, където всеки български гражданин да се гордее с добрините, които е направил за държавата, за хората, за възхода на България. Да се срамува, да го боли, когато вижда своята вина за тежкото, мизерно, нечовешко съществуване на своя народ и родина.

Вторият български проблем е, че у нас няма държавници, които да служат на отечеството си според заръката на Левски. Всеки (или повечето), който успее да се докопа до властта, до управлението, мисли само за себе си и за своите близки. Неговата мечта е да изкара поне един мандат, през което време да вземе това, което му е необходимо, или това, което може. Никой не мисли за това, което може и е длъжен да направи за развитието на държавата, за благоденствието на народа.

След като разсъждавах върху това, което стана и става в България през последните 27 години, се запитах кой е главният виновник и враг на България и българите? Най-голям враг на България и българите е българинът. За провалите в земеделието, промишлеността, културата, образованието, здравеопазването, мизерното състояние - безработица, ниски доходи, болести, висока смъртност, ниска раждаемост, нестабилна съдебна система, съмнителна национална сигурност, зад всичко това стоят десетки българи - управници и политици, на които трябва да се потърси отговорност.

Борис ТЮЛЕКОВ, Благоевград

СПОДЕЛЕНО

Да се завърнеш в бащината къща...

Или да останеш там, където "вечерта смирено гасне"? Това е то въпросът! Преди година заминах за Англия. След няколко месеца успях да издърпам при себе си и жена си. Сега сме емигранти. Всичко засега върви добре. До момента, в който не се прибрахме. Очаквах, че ще ми е зор да си дойда, а по някое време ще ми е зор да се прибера в Кралството, но не очаквах, че ще е толкова скоро, след като стъпих на родна земя. И не очаквах, че всички ще ни лазят по нервите толкова много. Свършихме работата на всичките си роднини, които поискаха нещо от нас. То не бяха документи, то не беше чистене и пране, то не беше подреждане.

Оставям настрана факта, че нищо не се е променило в България. Не само това, но и малкото неща, които са се променили, са се променили към по-лошо. Хората са станали по-зли, по-изнервени и вероятно по-лоши. Имам чувството, че на тази държава й остават буквално броени години живот. Сякаш е умиращ човек, а аз съм роднините, дето го чакат да изпусне последния си дъх. Може би разликата е, че не стоя до нещастника, ами след няколко часа ще си бия камшика, бягайки - къде позорно (според някои), къде спасявайки кожата.

На някой от четящите вероятно би се сторило, че говоря някак "от високо". Няма такова нещо. Чужда ми е мисълта да се правя на англичанин пред българите. Или на нещо повече пред хората тук. Не съм. Същият съм си. Просто съм разочарован някак си. Винаги, когато съм пътувал навън, съм се завръщал, надявайки се, че нещичко поне се е променило тук и държавата ми е една идея по-добро място за живеене от това, което съм оставил. Уви!

Тези дни си дадох сметка за нещо. Преди година, когато заминавах, си мислех, че това е нещо твърде голямо, плашещо и шокиращо. Оказа се, че съм сгрешил. По-шокиращо е да се върнеш, отколкото да заминеш. А по-плашещ е фактът, че няма дори и едно нещо, което да ме спре, за да остана. Дори напротив - всичко ме тегли обратно към Острова и с жена ми тези дни си повтаряме "Искам вкъщи", но този път говорим за Англия вместо за България.

Кирил ПЕТРОВ, Меричлери

В ДЕСЕТКАТА

АУТОБАНИТЕ НА БОЙКО БОРИСОВ

Тези дни гледах предаване по БНТ, водено от двама американски журналисти, отнасящо се за Втората световна война. Много време в него се отдели за Хитлер и колко много той направил за Германия. Пространно беше разказано как са построени аутобаните, по които немската армия тръгва да завоюва света. Придвижвайки се бързо, тя прегазва Франция, Полша, Чехия, Австрия, Югославия на път за Русия. Германците не намират там аутобани, а студ, сняг, кал и непроходими пътища, защото Русия няма време да строи магистрали. Тя строи фабрики и заводи, за да брани територията си.

Гледах и друго предаване за аутобаните, които Бойко Борисов строи и говори за тях с голяма гордост, че за 3 часа можем от София да стигнем до морето, че от Стара Загора за 3 часа можем да сме в Цариград. Но той не мисли за положението на народа си, за образованието, за здравеопазването, хвали се, че безработицата била намалена много, но пропуска, че почти 2 милиона българи прогони в чужди страни да си вадят хляба и изхранват семействата си, да станат роби на чужди господари. Аутобаните, които строите и се гордеете с тях, г-н Борисов, няма ли да помогнат на големия мерак на Ердоган и неговите войски набързо да завладеят нашите територии? Те и Германия и СССР имаха сключени договори за приятелство и сътрудничество, но стана друго - Втората световна война. Внимавайте, г-н Борисов, тези ваши аутобани на кого повече ще послужат и кой ще ги използва по-добре, да не посрещаме по тях турската армия, и не забравяйте, че за нас Турция има стари мераци. Американците са далеко и няма да дойдат да ни помогнат, а Русия няма да си мръдне пръста за нас, защото вие, г-н Плевнелиев, и много други гербаджии наговорихте глупави и излишни приказки за нея.

Димитър ХРИСТОВ-Байкала, Бургас

ПОЗДРАВ

УСПЕШНА УЧЕБНА ГОДИНА!

Отмина лятото, голямата ваканция приключи. Отпочинали и с нови сили ученици и учители прекрачиха прага на училищата и влязоха в обновените си класни стаи. Започна новата учебна година. Откриването ѝ очакваше с трепет и вълнение и уважаваният доц. Петко Кръстев. Макар и на преклонна възраст (преди три години чествахме 80-годишнината му), в недобро здраве, отдал енергията и труда си за развитието на образователното дело в Кърджалийска област, той продължава да мисли и твори за развитието на педагогическата теория и утвърждаване авторитета на училището и българския учител. Доц. Петко Кръстев е носител на орден "Кирил и Методий" първа степен, а за 80-ата му годишнина в Деня на Кърджали бе удостоен с почетен знак "Герб на община Кърджали" като автор на книги и статии в централния и местния печат. За доц. Кръстев възпитанието на подрастващите и повишаване на качеството на образованието бе и си остава основно педагогическо "верую". На всички учители и ученици пожелавам здраве, всеотдаен труд и творческо вдъхновение, а на големия съмишленик и всеотдаен педагог доц. Петко Кръстев - крепко здраве и дълголетие, да продължава да преследва мечтите си!

Иванка ИЛИЕВСКА, гр. Кърджали

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

СИНЯТА КАРТА ЩЕ ОКАЖЕ НАТИСК ВЪРХУ ПАЗАРА НА ТРУДА

Правителството реши да отвори изцяло пазара на труда за трети страни, като намалява административната тежест за работодателите, желаещи да наемат работници (по всички специалности) от тях. Кабинетът намалява таксата за Синята карта почти 4 пъти и вместо за една година тя ще важи за 4 години. Така ощетяват републиканския бюджет, но и не само това.

Докато управляващите въвеждат облекчен режим за наемане на чужденци, почти милион българи са безработни. Над 200 хиляди млади хора не искат да работят за мизерните заплати само защото работодателите не искат да се разделят с малка част от тлъстите си печалби, за да дадат по-човешки заплати на работниците. Нима забравихте, че ние чакахме 7 години, за да получим правото на достъп до пазара на труда в ЕС, след като станахме член на съюза? Българите работят най-черната и най-ниско-платената работа в ЕС. С тези Сини карти скоро няма да се радваме на европейски заплати.

Стоян ЦЕНЕВ, София

БТВ дава на Мариан Маринов късно шоу

От утре всяка съботна вечер от 22 часа БТВ ще излъчва ново комедийно токшоу. Медията ще излъчва "Късното шоу на БТВ", а водещ ще е Мариан Маринов. Актьорът с енциклопедични познания и силна екранна харизма, познат като "гласът на БТВ" от самото й създаване през 2000 г., ще влезе в нова роля, за да предложи почивна вечер с уникален дух и различна емоция, анонсираха новото си лице от телевизията.

Маринов ще разполага с час, за да интерпретира по смешен начин актуалните събития и герои. Водещият ще прави забавни интервюта с известни личности от всички области - актьори, певци, музиканти, спортисти, политици, обществени личности, хора на изкуството и таланти от различни сфери. В предаването всяка седмица ще гостуват и трима различни.

"Вечерното шоу на bTV" ще събира събитията от цялата седмица в една хумористична интерпретация със снимки и видеа, но и ще предвижда по шеговит начин какви ще бъдат новините и героите на следващите дни. Освен иновативни структурни елементи и рубрики, въздействащият глас и персона на Мариан Маринов, неповторима атмосфера на модерното студио и приятна музика, екипът на шоуто ще заложи и на остроумни разговори с колоритните си гости.", обещават от "Късното шоу на БТВ". Публиката в залата, в която се снима предаването, ще има възможността не само да общува директно със звездите, които обича, но и ще може да се включи в забавлението, обещават от БТВ.

Ясен е новият Управителен съвет на БНТ

Съветът за електронни медии одобри единодушно предложенията на Константин Каменаров

Българската национална телевизия вече има нов Управителен съвет. На вчерашното си заседание СЕМ одобри състава на УС на БНТ съгласно чл.55 от Закона за радиото и телевизията. И петимата членове на медийния регулатор подкрепиха предложенията на новоизбрания генерален директор Константин Каменаров. Припомняме, че УС на БНТ по право се председателства от шефа на БНТ, в него влизат и четирима членове. В структурата влизат Валери Запрянов, Василена Матакиева, Зина Трифонова и Антон Андонов. Очаква се на първото заседание на ръководния орган на Българската национална телевизия да бъдат разпределени и ресорите, за които ще отговаря всеки член. Запознати прогнозираха, че най-вероятно Запрянов ще наблюдава програмата, юристът Зина Трифонова ще отговаря за правните въпроси. Очаква се журналистът от спортната редакция на БНТ Василена Матакева да поеме международните връзки и сътрудничеството с Европейския съюз за радио и телевизия (EBU), а журналистът и сценарист Антон Андонов най-вероятно ще се заеме с маркетинга на БНТ.

Запрянов има над 35-годишен професионален опит в областта на журналистиката, в печатни и електронни медии. Кариерата му започва от в. "Пиринско дело", "Работническо дело" и ДУМА. Един от създателите на в. "Стандарт" и бивш главен редактор на сп. "Сега". Почти 15 г. е издател и главен издател на седмичното списание "Тема". Освен в печатните медии има и ръководен опит в БНТ - през 1996 г. оглавява "Канал 1". През 2012 г. е избран за председател на Българския медиен съюз. Мария Стоянова от СЕМ изтъкна като положителен сигнал за липсата разделение между високите и ниските етажи назначаването на Матакиева в УС на БНТ. Журналистката работи в медията от 1992 г. - била е водеща на спортни предавания и новини, автор на телевизионни филми.

От БНТ уточняват, че Андонов има близо 15-годишен опит в областта на медиите. Автор е на редица публикации за български и чуждестранни списания, а повече от 10 г. е сценарист и редактор в различни телевизионни проекти. Андонов е свързван с популярни шоу формати от конкурентната Нова телевизия. През 2015 г. обаче е работил и по проекти на БНТ като "55 лица от Вашия живот" и детската Евровизия. Юристката Зина Трифонова е последното попълнение в УС на БНТ, а от медията изтъкват богатия й професионален опит в държавната администрация.

Междувременно стана ясно, че ГЕРБ отново предлага Максим Минчев за генерален директор на Българската телеграфна агенция. Както ДУМА вече писа, процедурата по избор на нов генерален директор на БТА бе открита миналата седмица, а изборът трябва да се състои до 21 октомври. Други кандидати за поста до момента няма.

Би Би Си пуска радио- и интернет емисии на корейски

Би Би Си започна радиопредавания и онлайн информационна емисия на корейски език, по-голямата част от чието съдържание ще е достъпно за севернокорейците, съобщава АФП. Новите програми, които ще се излъчват на къси вълни по 3 часа дневно и един час на средни вълни, ще се подготвят от екип, базиран в Сеул, Лондон и Вашингтон.

Корейската служба на Би Би Си ще се опре на дългогодишната си репутация за безпристрастност, която Световната служба на Би Би Си е придобила, заяви Франческа Ънсуърт, директорка на Световната служба на Би Би Си. Тази година Би Би Си се сдоби с 12 нови предавания благодарение на отпуснатите от държавния бюджет 291 млн. паунда. Медията излъчва дори на панджабски, йорубски или пиджин. Би Би Си се надява до 2020 г. да достигне аудитория от 500 млн. души.

Наз@ем от мреж@та

Конкурсът за политици на Слави Трифонов и екипа му предизвика вниманието на онлайн коментаторите. Докато някои веднага започнаха да си се представят като депутати и законотворци, други подходиха с ирония към начинанието му. Бяха припомнени и политическите фигури, които водещият е подкрепял през годините. Във форумите не бяха пропуснати и коментари във връзка с гневно изявление на Трифонов срещу президента, който си бил позволил да не подкрепи официално организирания от шоумена референдум.

● Сержант Трифонов! Стани прав и отдай чест на генерал Радев! Извини се! Извини се, бе! Спомни си как преди години военният министър Свинаров те произведе от редник в сержант в студиото на шоуто. Сега си спомни как ректора на Музикалната академия ти връчи диплома за висше образование в студиото. Защо все на теб се случва, бе! И ти ще ни учиш на морал и храброст! Ти си много храбър бил,бе! Извини се, бе!

● Слави е част от прогнилите чалгари на статуквото. Първият чалгар на Република България чалгари вече 27 години. Време е да изберем нови чалгари. Ще направим кастинг за чалгари. Ще изберем най-добрите чалгари да заместят изхабения чалга елит.

● Щом и чалгата "тръгна" да оправя държавата, може да си представим каква Чалготека ще бъдем. Този Учендолски чалгар да не иска да измести Великото Народно Събрание, Боже представи си как Гологлавият ще Ти говори на ушенцето за Ново Ферари и че няма да има такава държава. Но да знае, че не Става за крадец, нали така му е казал баща му.

● Хората не бива повече да се връзват на клишета, за почтеност и антикорупция. Трябва да изискват конкретика и да следят за това да не им се разглобява държавата. Защото новите ветрове веят в тази посока, сриване на всяка пирамидална структура, на която обществото се обляга, под претекст да няма авторитаризъм. Но в крайна сметка заличаването на тези пирамидални силови структури е като да си отрежеш двете ръце и да нямаш възможности за действие. Те би трябвало да се подобряват, но не и да изчезват.

● Тая герберска подлога пак се засили да спасява имиджа на Бойко, силно засенчен от Генерал Радев! Защото Слави си е политически помияр! Защо, Славчо, се сърдиш на жълтата преса, когато ти вече си жълто шоу с насочени и дозирани нападки, е някои, разбира се, са предозирани /особено за Генерал Радев/

● Трифонов е изключително нахален и зловреден тип. Със своето селско поведение и постоянно мрънкане вече става изключително неприятен. Освен това е абсолютен позьор и актьор, който само играе определена роля, но е ясно, че му дърпат конците и то здраво. Г-н Трифонов, скрийте се вече или направете нещо за себе си, а не ни занимавайте със своето щеславие и нарцисизъм.

● Отново става дума за книжна идеология, разработена в чужбина, нов световен ред, без партии и почти без държава. Търсят се хора без мозък, които лесно да се екзалтират с патриотични песни и да направят още една революция, без да им е ясен поредният експеримент до какво ще доведе. Отново някой, който не ви казва всичко и не ви се доверява докрай. Той ще говори за патриотизъм и личности, избрани мажоритарно, а троловете му ще пишат скрито из форумите, колко са лоши партиите.

● Слави изобщо не е прав за Радев и го атакува мръснишки, а Радев е единствената надежда в момента и единственият, който вече е на власт и продължава да се бори за България със зъби и нокти (виждате последните атаки с цел да го очернят, за да не е под него органа за борба с корупцията, както и да си вземат комисионите за Ф-16). Слави хубаво търси достойни българи за политици, браво и за референдума, но да не забравяме, че той издигна Кунева за кандидат-президент едно време - националната предателка!

● Подходът в зародиша си е сбъркан. Формулата "Елате вий, герои наши славни, и ни оправете, ние ще гледаме както отстрани и като свършите ще ви дигнем паметници" не работи. Истината я каза Махатма Ганди: "Бъди промяната, която искаш да видиш в света". Та ако Слави наистина иска промяна - да започне със себе си.

(Запазен е оригиналният правопис)

Страница на Павлета ДАВИДОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Очаквайте

КОЛЕКЦИОНЕРСКИ УНИКАТИ НА МАЙСТОРИ ВЪРХУ ХАРТИЯ

Четири постановки с билети по 4 лв.

Театърът на армията прави отстъпка по повод Международния ден на възрастните хора

Театър "Българска армия" прави своя жест за хората от третата възраст с билети по 4 лв. за 4 свои постановки по случай 1 октомври - Международния ден на възрастните хора, съобщиха от театъра.

Това са хора, които винаги заслужават нашето уважение. Те са дългогодишните зрители на театъра, гледали поколения знаменити актьори на сцената на Театър "Българска армия", а днес вече и новите лица на трупата. Само от 1 до 5 октомври на специалната цена от 4 лв. за пенсионери може да се гледат постановките: "Вдигай завесата" - на 1 октомври от 19 ч., "В полите на Витоша" - на 3 октомври от 19 ч., "Тайната вечеря на Дякона Левски" - на 4 октомври от 19 ч., и "Железният светилник" - на 5 октомври от 19 ч.

"Вдигай завесата" е комедия, в която Антоанета Добрева-Нети, Стефка Янорова, Пламена Гетова, Луизабен Николова и Сабина Коен ще се опитат да вдъхнат живот на стар театър. Но това ще бъде и път, който петте жени трябва да извървят една към друга, за да научат своите уроци.

"В Полите на Витоша" от П. К. Яворов разказва за любовта между него и Мина. Елате и станете свидетели на една историческа любовна история, вплетена в политическите интриги и проблеми, актуални и до днес.

В "Тайната вечеря на Дякона Левски" публиката ще се срещне с вечно живите национални герои, които Стефан Цанев обезсмъртява. Той не прави от тях икони, а запазва човешките им качества и недостатъци в преследване на величавата идея за свободна България.

"Железният светилник" е спектакъл по епохалния роман на Димитър Талев, за който каквото и да се каже, ще е малко. Зрителите могат да се докоснат, макар и за кратко, до неговото човеколюбие, до неговото родолюбие, до гордостта, която е изпитал от единението си с народа и голготата, която е преживял.

Самоковската нестинарка на словото

Велин ГЕОРГИЕВ

В най-големите августовски жеги, когато хората влизаха под студени душове и се криеха под дебели сенки, в моя дом дойде с новата си книга писателката от Самоков Зинаида Хаджимитова - "Дъщерите на огъня". Към нея бе част от ръкописа на бъдещия й сборник с разкази "Вятър за глухарчета".

И тъй като преди четири години тя седя на капрата на "Старинният файтон" с първата си книга "Приказки за живота", предложих на авторката нова среща с феновете й във Файтона. В "Дъщерите на огъня" тя твърди, че всяка жена е нестинарка, само трябвало да си го припомни. Ние сме нестинарки, смята авторката, а приказно-лиричното й слово ме накара да забравя за августовските горещини и да намеря пътя към нейния романтичен свят.

С риск да получа слънчев удар се захласнах по "Дъщерите на огъня" на талантливата самоковка - книга, започваща в безкрая на миналото, развеждаща ме в паметта на един род и за мястото му на белия свят. Лесно ли е да си жена, сякаш мен пита авторката. И за магията на времето ми прави внушения даровитата самоковска разказвачка, която има впечатляващ поетичен слог. И като се заслушах в нейните питания, установих, че неслучайно тази будна нашенка е сътворила условно панорамен роман уж в безвремието. Героините й се превръщат в матрьошки - по три в една - и извършват шеметни полети назад и напред във времето.

Лирично-приказното перо на Зинаида Хаджимитова ме убеди още преди четири години, че тя умее да разказва приказки в сегашно време. И както преди, така и сега към излязлата книга пътуват и текстове за следващата, което е повече от доказателство, че тя пише книгата на своя живот. А щом си имаме работа с една нестинарка в българското художествено слово - каня нейните фенове, пък и всички ценители на хубавото слово да заповядат във Файтона на 2 октомври от 18 ч. И като бонус - гостенката на "Старинният файтон" ще предложи и камерна изложба от картини под заглавие "Глухарчета". Заповядайте. За "Дъщерите на огъня" ще говори писателят Божидар Томов.

НИМ С ВХОД СВОБОДЕН ЗА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ДНИ НА НАСЛЕДСТВОТО

Националният исторически музей обявява Ден на отворените врати на 30 септември по повод Европейските дни на наследството. НИМ се включва в общоевропейската инициатива, за да сподели своята загриженост за опазването и популяризирането на националното наследство като част от общото европейско наследство. Верен на духа на празника, музеят ще отвори за широката публика някои по-рядко показвани зали и ще покаже част от своите фондове.

На Деня на отворените врати музеят предвижда редица инициативи, сред които от 11 ч. ще се състои галаконцерт на лауреатите от фестивала на българската песен "Нови гласове и песни", който се състоя в началото на юни в НИМ. Събитието се организира от сдружение "Евтерпани" и се посвещава на Международния ден на музиката и Празника на българските певци и музиканти (1 октомври). През целия ден на видео ще бъдат показвани снимки и пощенски картички от фонда на музея, посветени на Деня на независимостта, Съединението и други важни исторически събития и личности от историята на Третото българско царство; ще бъде отворена за посещение и Пленарната зала, в която на 10 ноември 1989 г. бе обявено, че Тодор Живков пада от власт.

Бриджит Бардо със своя статуя в Сен Тропе

Френската кинолегенда Бриджит Бардо е удостоена със своя статуя в Сен Тропе, Франция. Скулптурата, която е висока 2 метра и половина, бе открита навръх 83-ия й рожден ден вчера, съобщиха агенциите.

Курортният град отдава по този начин почит на кинозвездата, която допринася за световната му слава. Името на Бриджит Бардо се свързва със Сен Тропе, след като тя спомага за неговото популяризиране с филма "И Бог създаде жената" от 1956 г. Културната лента е заснета в средиземноморското градче по времето, когато то все още е бохемско рибарско селце.

Бардо прекратява филмовата си кариера през 1973 г., когато е само на 39 години, и слага край на светския си живот. Оттегля се в дома си в покрайнините на града и посвещава живота си в защитата на правата на животните.

Бронзовата статуя на актрисата е базирана върху картини на италиански илюстратор, който рисува женственото тяло на младата Бардо, превърнала се в муза на творци като Роже Вадим (нейният първи съпруг), Жан-Люк Годар и Луи Мал. Актрисата е изпратила написано на ръка писмо до управата на града, в което благодари за оказаната чест за статуята, която "обезсмъртява жената, която Бог създаде в Сен Тропе".

КРАТКИ

„Шарена черга" - детска книга на Йордан Радичков

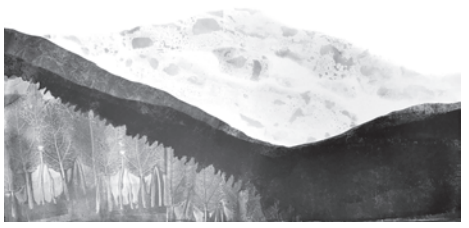
Столичната библиотека и издателство "Ники" представят "Шарена черга", която е първата детска книга на Йордан Радичков. След повече от 20 години българският читател ще се срещне с първата детска книга на Йордан Радичков "Шарена черга". Всички деца могат да се запознаят с историите, вдъхновени от детството на писателя, на 30 септември от 12.30 ч. в детския отдел на Столичната библиотека, пл. "Славейков" 4А. Родители и деца ще се насладят и на изложбата с илюстрациите към книгата на Мария Вълкова, организирана съвместно от изд. "Ники" и Столичната библиотека.

Започва Кукленият фестивал „Златният делфин"

"Семейство Замза" по Кафка под режисурата на Катя Петрова на Театралната работилница "Сфумато" открива на 1 октомври от 20 ч. XVII международен куклен фестивал "Златният делфин" във Варна. В програмата са включени спектаклите "Страх" на Държавния куклен театър в Стара Загора, "Мечо Пух" на ДКТ Варна, "Любопитното слонче" на Куклен театър в Жилина, Словакия, "Танцуващи марионетки" на Марионетен театър в Прага, "Дама Пика" на ДКТ Пловдив, "Палечка" на ДКТ Ямбол, "Седемте козлета" на Театро Лос Клавелес в Мурсия, Испания, и др. Фестивалът има конкурсен характер в 3 раздела: постановка на нова българска куклена пиеса или по българска сценична адаптация на произведение, куклено-театрална постановка за деца, куклено-театрална постановка за възрастни.

Милена Матева се завръща с нова изложба

"Мислена линия" е изложбата, с която художничката Милена Матева, живееща и работеща от години в Мадрид, се завръща на родната арт сцена. Ведрата полусериозност на платната й и минималистичните пейзажи, изпълнени в техниката монотипия, увличат зрителя в един свят на свежест и лекота. Изложбата ще бъде открита в събота от 16 ч. в столичната галерия "Астри" на ул. "Цар Самуил" 34 и ще продължи до 14 октомври.

www.duma.bg

Очаквайте

„АРАБСКИ НОЩИ” ПОКАЗА ДИЗАЙНЕРЪТ ХРИСТО ЧУЧЕВ

Светът скърби за Хю Хефнър

На 91-годишна възраст си отиде първият плейбой, смятан за Бащата на сексуалната революция

Основателят и главен редактор на “Плейбой” (Playboy) - Хю М. Хефнър, превърнал списанието в един от най-разпознаваемите глобални брандове в историята, почина от естествена смърт в легендарното си имение на 91-годишна възраст, потвърдиха близките му.

След като завършва военната си служба и прекарва няколко години в различни сфери на издателската дейност, в началото на 50-те на миналия век Хефнър вижда социално-пазарна нужда от луксозно мъжко списание. Стартирайки от чернови върху кухненската си масичка преди 64 години, визионерът не просто подари на света най-продаваното и влиятелно издание, което сега излиза в над 20 държави, включително и в България. Хю Хефнър наложи термина “плейбой” като синоним на смелия, бохемски и отговорен начин на живот. Мнозина дори го наричат Бащата на сексуалната революция.

Първоначалната му инвестиция е набрана чрез залагане на мебелировката в дома му и заеми от близки и приятели. Резултатът - първият брой на “Плейбой” през декември 1953 г. е мигновена сензация. От самото начало изданието се доказва като много повече от каталог за красиви и разголени дами на луксозна хартия. Прогресивните виждания на Хефнър по отношение на сексуалността, хумора, литературата, политиката и културата правят от списанието същинска Мъжка библия - име, с което го наричат и до ден днешен. Сред авторите, публикувани на страниците му, са имената на Рей Бредбъри, Джон Ъпдайк, Иън Флеминг, Габриел Гарсия Маркес, Джак Керуак и Кърт Вонегът.

Когато американските пощи отказват да разпространяват списанието на абонатите му, Хефнър отвежда казуса до Върховния съд. А победата му е исторически крайъгълен камък в борбата за свобода на словото. Категоричното му убеждение, че властта няма място в спалнята на средностатистическия гражданин, е призната и от лидерите на движенията за равнопоставеност на хората с различни сексуални ориентации.

През 80-те създателят на “Плейбой” получава своя звезда на Алеята на славата в Холивуд. Книгата на рекордите на Гинес го разпознава като най-дългогодишния главен редактор на периодично издание на планетата.

“Баща ми живя изключително въздействащ живот като медиен и културен пионер, както и като основен флагман на движенията за свобода на словото, граждански права и сексуална свобода. Той бе нагледната дефиниция на лайфстайла и философията, стоящи в сърцето на бранда “Плейбой”, една от най-разпознаваемите и харесвани марки в историята. Всички ние - съпругата му Кристъл, сестра ми Кристи, братята ми Дейвид и Марстън, както и служителите на “Playboy Enterprises”, преклоняме глава пред делото му”, коментира Купър Хефнър, творчески директор на компанията.

Снимка © Elayne LODGE

В България марката съществува от 2002 г. Издател е “Attica Eva Media Group”, а главен редактор е Христо Запрянов.

Лука Сулич и Степан Хаўзер от “2Cellos”

Хърватски челисти почетоха Паваротти

Най-успешното инструментално дуо на нашето съвремие “2Cellos” се включи в грандиозния концерт в памет на легендарния Лучано Паваротти. Бляскавият трибют се състоя на сцената на Арена ди Верона по повод 10-годишнината от смъртта на италианската оперна звезда.

Лука Сулич и Степан Хаузер, които българската публика ще види на живо на 4 декември в зала “Арена Армеец”, споделиха: “Паваротти бе един от най-великите гласове, които историята познава. Той бе вдъхновение за нас. Благодарим ти за всичко, Маестро.”

На концерта във Верона се изявиха още Дзукеро, Ерос Рамацоти, Стивън Тайлър от “Аеросмит”, Рон Хауърд и др. Специални гости на събитието бяха Пласидо Доминго и Хосе Карерас, които заедно с Лучано Паваротти бяха наречени Трите тенори. Двамата се срещнаха с прочутите хърватски челисти зад сцената и лично им благодариха, че са се включили в проявата. Освен че споделиха част от своите спомени за Паваротти, Доминго и Карерас пожелаха успех на “2Cellos” в покоряването на най-голямата зала в София.

Спектакълът е в подкрепа на последния албум на дуото - “Score”, който включва някои от най-красивите мелодии от филми и телевизионни сериали, но представени в нови аранжименти за виолончело и оркестър.

Билети за концерта, част от световното турне на талантливите музиканти, се продават в касите на Easypay, Epaygo.bg, OMV, The Mall и Eventim.bg на цена от 50 до 110 лв.

Брус Уилис ще умира трудно за шести път

Екшън легендата Брус Уилис се готви отново да се превъплъти в образа на полицая Джон Макклейн в шестата част от поредицата “Умирай трудно”, съобщи “Контактмюзик”. 62-годишният актьор бе звезда в появилия се по екраните през 1988 г. първи филм, заснет по романа “Нищо не е вечно” на Родърик Торп. Последното засега участие на Уилис е в “Умирай трудно: Денят настъпи”, излязъл на екран през 2013 г. Преди доста време бе оповестено, че се подготвя нов проект от поредицата, в който част от действието ще предхожда случващото се в първия филм, а друга ще се развива в наши дни. Подборът за новата лента вече е започнал. Режисьор ще е Лен Уайзман. Все още не е избран актьорът, на когото ще бъде поверен образът на младия Макклейн. “Кастингът за тази роля ще е от съществено значение”, отбеляза режисьорът.

Снимането вкарва в затвора

В някои държави има санкции и строги закони за правенето на снимки и ако ги пренебрегнете, може да платите глоба, а и да лежите в затвора.

В Южна Кория е забранено да се фотографират жени без тяхното съгласие. В противен случай това се тълкува като акт на сексуална агресия, дори да е станало на обществено място, и се наказва с глоба от 10 млн. южнокорейски вона (около 9000 долара) и до 5 години лишаване от свобода.

В Обединените арабски емирства има забранени места, които не може да се снимат. Ако въпреки това го направите, грози ви от 1 до 3 месеца затвор и ще платите 1361 долара.

В Япония е забранено да се снимат някои храмове и статуи, а пренебрегването на тези ограничения може сериозно да разбуни духа на местните.

Алжир е доста консервативен, особено южната част на страната. Там може да се снимат мъже, но само след получаване на съгласието им. А жените се фотографират само ако разрешат техните съпрузи или бащи.

ЛЕОНАРДО ДИ КАПРИО СТАВА ТЕОДОР РУЗВЕЛТ

Отличеният с “Оскар” Леонардо ди Каприо се готви да изпълни ролята на Теодор Рузвелт във филм на режисьора Мартин Скорсезе.

Засега е неясно какъв период от живота на Рузвелт ще бъде показан в лентата. Когато обаче през 2006 г. за пръв път се заговори за заснемане на подобен филм, се предвиждаше за големия екран да бъде адаптирана книгата на Едмънд Морис “Възходът на Теодор Рузвелт”, в която вниманието е фокусирано върху ранните години от живота му.

Скорсезе ще заснеме филма по сценарий, написан от Скот Блум, а продуценти ще са Ди Каприо и Дженифър Дейвисън.

Вицове

Пристига мафиот в полицията и казва:

- Започнах да получавам писма с явни заплахи по мой адрес.

- Естествено, анонимни?

- Не, подписани са от началника на данъчната служба.

Генерал-лейтенант д-р АНГЕЛ АНТОНОВ, началник на НСО
АТАНАС ЗАФИРОВ, член на ИБ на НС на БСП
ВАСИЛ СТОЙЧЕВ, актьор
ЕВГЕНИ ЕРМЕНКОВ, шахматист, гросмайстор
ЗДРАВКА КАЛАЙДЖИЕВА, адвокат
Проф. д-р ЛЮБОМИР СПАСОВ, директор на УБ „Лозенец”
МАТЕЙ ШОПКИН, поет
Проф. д-р МИЛАН МИЛАНОВ, лекар и политик

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

29

Преп. Кириак Отшелник. Преп. Теофан Милостиви

СРЕЩИ

ДРАГОМИР ДРАГАНОВ:

ХИНАПЪТ Е „СУПЕР ПЛОД”, КОЙТО ТЕПЪРВА ЩЕ НАБИРА ПОПУЛЯРНОСТ У НАС

Здравословният живот включва много повече от това къде живеем или какво ядем, смята иновативният бизнесмен

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

ДРАГОМИР ДРАГАНОВ е роден в град Левски, но по-голямата част от живота си прекарва в гр. Етрополе. Средното си образование завършва в ЧПГЧО “Бимак” АД, с. Челопеч. Той е бакалавър и магистър по международни икономически отношения в УНСС. Заедно с половинката си Станислава са се впуснали в истинска авантюра - произвеждат здравословни продукти от плода хинап.

□ *Г-н Драганов, за много хора хинапът е екзотичен и дори непознат плод, вие обаче имате амбицията да произвеждате здравословни храни и напитки от него. Как точно избрахте този плод за бизнес начинанието си?*

- Запознанството ни с храстовидното дърво на хинапа и неговия плод стана случайно - при наше посещение на Черноморието. Хинапът се отглежда и у нас, дървото обаче вирее и се отглежда по Черноморието още от Римско време. Доколкото ни е известно, на територията на днешна Румъния се намира най-старото хинапово дърво в региона, а може би и в цяла Европа.

Първите дървета засадихме преди около 7 години, 3-4 години покъсно успяхме да получим и първата реколта. Бяхме доста изненадани колко добре вирее това храстовидно дърво по нашите географски ширини. Градината ни се намира в с. Гложене, Ловешка област. Дърветата, които имаме, наброяват около 180 бр. Половината от тях са на около 7 години, останалите са 3-годишни дръвчета.

Насочили сме се към древна култура, която произхожда и се отглежда и употребява най-много в Източна Азия. Тя води началото си отпреди повече от 6000 години, по-късно се разпространява в Америка, голяма част от Средиземноморието и едва след това в България. Хинапът (китайската фурма) е в петицата на най-полезните растения в света. Особено високо е съдържанието на витамин С, което превъзхожда това на признатите “лидери” - кивито, лимоните, портокалите и касиса в порядъка от 10 до 20 пъти, което укрепва организма и подсилва имунната система. Съдържа също така и витамини А и В2. Богат е на йод, кобалт, калций, фосфор и желязо. Добър източник на естествени антиоксиданти.

□ *Хинапът не е традиционно българско растение, как успявате да си набавите достатъчно, за да можете и да го продавате?*

- За момента в голяма степен работим с внос от родината на плода - Азия. Постепенно с разширяването на градината ни се надяваме, че голяма част от продуктите ни ще са произведени със суровина, която е отгледана изцяло в България.

□ *Как реагират хората, когато им представяте продукта си?*

- По-голямата част не са запознати в детайли с хинапа. Някои дори не са чували за него. Тези, които вече го познават и са го опитвали, са доста любопитни да пробват продуктите ни. Смеем да кажем, че продуктите ни от хинап се приемат положително и хората започват да ги търсят все повече. Запознаваме потребителите с полезните свойства на хинапа и предлагаме нещо съвсем различно като вкус и качества на пазара. Интересът към този продукт от категорията “супер плодове” е все по-голям.

□ *С какво вашите продукти са по-различни от останалите здравословни храни?*

- Всичките ни продукти са с основно съдържание на хинап. Плодът е обработен, така че да запази всичките си полезни вещества. Доказано е, че в хинапа се съдържат 18 от най-важните за човешкия организъм аминокиселини. Сокът от хинап е произведен с екстракт от плод, запазвайки молекули с естествено съдържание на витамин С. Всеки потребител може сам да си представи колко е полезен сушеният хинап с гореспоменатите положителни качества и комбиниран със сурови ядки като орех, бадем и кашу. Предлагаме и дехидратиран хинап, използвайки технологията лиофилизация. Отново целта ни е да се запазят всички витамини, предлагайки плода в различен вариант с хрупкав вкус и естествена сладост.

□ *Възможно ли е човек да се издържа с такъв бизнес само у нас, или перспективите са и пазарите в чужбина?*

- Възможно е човек да се издържа с такъв бизнес у нас, но е много важно да има търпението, което се изисква докато нов продукт придобие необходимата популярност. Това е и основната ни цел засега - да запознаваме потребителите с този сравнително нов и много полезен плод.

Перспективата за развитие в чужбина изглежда и звучи доста по-примамлива. Пазарите в чужбина също биха реагирали положително на продукти като нашите, затова следим и участваме активно във всякакви събития, касаещи здравословен начин на живот. На едно от последните ни участия на събитие за здравословен начин на живот получихме много добри отзиви от чужденци, които ни посетиха и опитаха от продуктите ни.

□ *Здравословното хранене сякаш се превърна в мода - все почесто хората минават на диети и биопродукти. Това само поза ли е, или е и необходимост?*

- Ако наистина не е наложително човек да се подлага на диета, това не е необходимост. Трябва да отчетем факта, че светът се движи с бързи темпове и с наличието на всичките нови канали за комуникация информацията достига много бързо до всеки един от нас. Получавайки всякаква информация ежеминутно, човек е способен да се подложи на всякакви неща само и само да е в крак с тенденциите на деня.

Ако е необходимо да се спазват диети, хинапът може да бъде част от здравословното хранене, особено ако трябва да се ограничи приемът на бяла захар. Продуктите ни със сушен хинап са сладки, но нямат добавена захар. Плодът сам по себе си е естествено сладък и може да замести добавянето на захар в някои печива например.

□ *Възможно ли е в град като София да се води здравословен живот, или това е реалност само в части на провинцията?*

- Възможно е да се води здравословен начин на живот където и да е по света. Здравословният начин на живот не включва само това къде живеем или какво ядем, той включва много повече. Разбира се, по-лесно би било да се живее здравословно далече от големия град, но това невинаги е възможно. В този случай повкусно и лесно ще се следва здравословната линия на живот с продукти, като нашите например.

□ *Лесно ли е млад човек да започне точно такъв вид бизнес и възможно ли е той да е основен източник на доходи, или по-скоро трябва да е само “странична дейност”?*

- Никога не е лесно да се започне каквото и да е. Винаги трябва да си наясно, че в суперконкурентен свят като днешния ще има някой, който ще има като твоята идея или много сходна на нея. В началото е трудно подобен тип бизнес да бъде основен източник на доходи, но не може и да бъде странична дейност, ако целта е да се развие като нещо работещо в дългосрочен план. Усилията, които трябва да се полагат, са непрестанни, а за резултата трябва да сме търпеливи.

□ *Има ли достатъчно възможности за подпомагане на подобни бизнес начинания или хора като вас отново трябва да разчитат само на себе си?*

- Възможностите за подпомагане на подобни бизнес начинания по-скоро остават само на хартия, поне от нашия опит. Трябва да разчиташ основно на себе си. Необходимо е да има повече възможности за подпомагане на млади и стартиращи дейности. Това трябва да става не само в сферата на модерните технология, а и в други сфери, за които и в които страната ни има традиции.

□ *Хрумвало ли ви е да се откажете от бизнеса? А да заминете в чужбина и да опитате там?*

- Въпреки постоянния негативизъм, на който ставаме свидетели, ние няма да се откажем от начинанието си и ще продължаваме да работим за успешното му развитие. Опцията за заминаване в чужбина звучи добре, но сме решили, че правилното място за развитие на нашите бизнес идеи ще си остане България. Не смятаме, че в чужбина бизнес климатът би ни предоставил по-добри шансове за развитие, ако присъстваме там като чужденци.

□ *Какво се надявате да постигнете в следващите няколко години?*

- След няколко години се надяваме да сме успели да разширим още градините си от хинап, а също така да успеем да популяризираме достатъчно плода, за да може успешно да се развиваме напред и постоянно да разширяваме асортимента на предлаганите от нас продукти.

„Държавата трябва да подпомага не само модерните технологии, а и други сфери, в които страната ни има традиции

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 29 СЕПТЕМВРИ 2017

Намерени в превода, или тълкуватели на чужди мисли

Трансформирането на думите на друг език често ражда произведения, по-качествени от оригинала

Професионален празник на преводачите се отбелязва на 30 септември. Включването на датата в календара със значими събития става факт през 1991 г. И оттогава в цял свят на този ден се представят книги, провеждат се кръгли маси, организират се специални тематични конкурси и т.н. А началото е положено от Съвета на Международната федерация на преводачите (ФИТ). Основаната в Париж през 1953 г. организация обединява представители на повече от 100 асоциации в над 60 страни по света. Целта е да се обменя опит и полезна информация, както и да се укрепват връзките между различни национални структури, за да се популяризира преводачеството не само като професия, но и като изкуство.

Именно на ФИТ принадлежи решението честванията да са свързани с паметта на св. Йероним Блажени, починал на 30 септември 420 г. във Витлеем. Смятан е за патрон на преводачите, тъй като благодарение на усилията му Библията от гръцки и еврейски става достъпна и на латински език. Упоритата работа на Евсевий Йероним Софроний, както е истинското име на светията, продължила между 383 и 406 г., се увенчава с труд, известен под името Вулгата. 11 века по-късно Тридентският събор провъзгласява тази версия за официален текст на Светото писание. Направен е по заръка на папа Дамас I и ревизира древното тълкуване на латински на Библията.

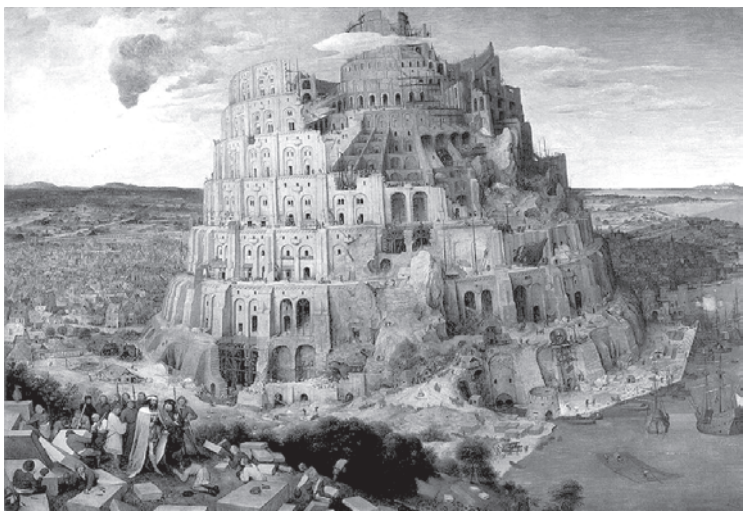
Свети Йероним превежда и целия Стар завет през 393 г. Смятан е за един от отците на църквата. Неговите заможни родители го изпращат в Рим, където учи граматика, реторика и философия при прочутия Елий Донат. Освен това се твърди, че Йероним е сред родоначалниците на глаголицата. Притежава завиден интелект и огнен темперамент, много пътешества и като млад отива да се поклони на Светите земи. Покъсно става отшелник и 4 години води аскетичен начин на живот в Халкидската пустиня, където учи еврейски и халдейски език. А негови спътници тогава, по собствените му думи, са само скорпиони и диви зверове.

Според любопитна и популярна притча светията вади забило се трънче от лапата на лъв, който оттогава се превръща в негов верен приятел. В иконографията и безброй картини Йероним е изобразен като достолепен старец с бяла брада, учен, наведен над книгите, а до него се е разположил Царят на животните.

В Библията - книга с най-голям тираж, преведена на най-много езици по света, пише, че някога всички хора отлично се разбирали, защото говорели с едни и същи думи. Но изведнъж си въобразили, че могъществото и възможностите им са равни на самия Бог. И започнали да строят град, а в него - Вавилонска кула "до небесата - за да си създадат име". Господ за наказание на тяхната дързост

Йероним Блажени е смятан за патрон на преводачите

Всичко започва от Вавилонската кула... (творба на Питер Брьогел Стария от 1563 г.)

решил да объркa езиците им и те престанали да се разбират помежду си. Начинанието с кулата се проваля, а хората се разпръскват по цялата земя. Така историята за Вавилонската кула обяснява появата на различните езици след потопа. Оттогава всички използват определени видове реч, за да общуват, четат и пишат.

Смята се, че светът днес говори на 6912 живи езика - твърди лингвистичният портал Global Language Monitor. Общо обаче населението на Земята използва около 40 000 езика, като цифрата включва и наречията.

Повечето от нас в най-добрия случай знаят прилично двати, най-много четири чужди езика. Разбира се, има и изключения: хора, които не само говорят и разбират пет-десет или дори повече езика, но и владеят изкуството майсторски да превеждат информацията и значението на думите.

Според исторически данни царят на Понт - Митридат VI, е можел да говори на езиците на всичките 22 народности, които били под негово управление. Полиглотството му помагало не само да общува с поданиците си, но и добре да се разбира с тях. А книги с образци на много различни езици са публикувани под заглавието "Митридат" в чест на великия владетел.

Със слава на лингвистичното поприще се е сдобила и Клеопатра. Съществуват свидетелства, сочещи, че египетската царица говорела и превеждала на десетина езика. И сред тях са били не само модерните тогава латински и гръцки, но и наречията на мидийци, араби, етиопи, парфяни, сирийци. Този факт отбелязва в писанията си прочутият историк, биограф и есеист Плутарх.

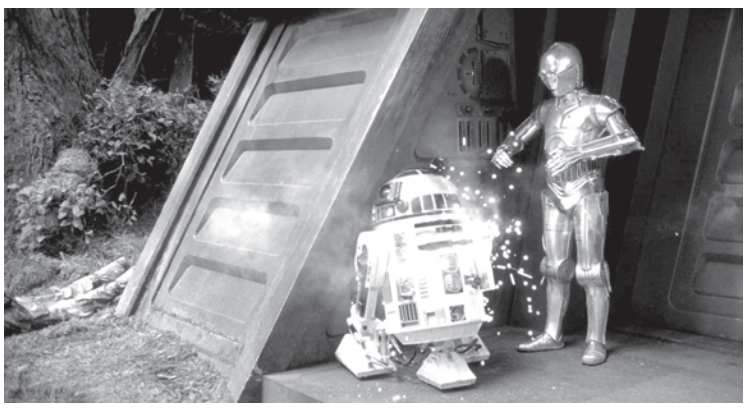
Преводачи е имало още в древността: споменават се дори в Стария Завет, като много от тях били дори съветници при управниците. Без знанието на даден език няма доверие, не се подписват важни договори, не може да се осигури необходимият ход на историята. Затова тази длъжност е заемана само от истински доверени лица, с развит ум и желязна логика. Способността за бърза реакция при сложен превод, изключително точната интерпретация и вярното обяснение на казаното на неразбираем за събеседника език са от ключово значение.

Често за тълкуватели на чуждите думи в древността се използват и високопоставени пленници - царе на други държави, членове на техните семейства или просто приближени, достатъчно образовани, за да разбират как трябва да се държат в сложната ситуация на международен диалог или политически конфликт. Тези хора изучавали езици на принципа на потапяне в друга среда, тоест в страна, далеч от родината.

"Пощенските коне на прогреса" - така образно великият руски поет А.С. Пушкин нарича преводачите. Значението на професията им в живота на цялото човечество от времената на разрушението на Вавилонската кула е огромно, макар и невинаги да се забелязва. Но без тези тълкуватели на думи и мисли доста произведения от областта на литературата и филмовото изкуство, а също много научни и технически постижения биха били недостъпни.

Колкото и да е странно, най-известните преводачи напоследък не са истински хора, а художествени персонажи. Спомняте ли си основната професия на "златния робот" С-3PO от "Междузвездни войни"? Необикновеният хуманоиден дроид владее над 6 млн. форми за комуникация, тоест е проектиран да взаимодейства с живи същества като преводач.

Тълкувателите на писаното слово незримо стоят зад текстове, изначално написани на чужд, но издадени на родния ни език. Съществуват доста преводи на "Властелина на пръстените" на Р. Толкин, "Хари Потър" на Дж.К. Роулинг, както и на много други световни бестселъри. И дори бегъл поглед е достатъчен, за да се усети колко големи разлики има в качеството на текстовете. В повечето случаи те са ужасни. Но някои не само могат да се нарекат произведения на изкуството, а са и истински преводачески подвиг. Особено в онези случаи, когато трансформирането на думите на друг език ражда произведения, по-качествени от оригинала.

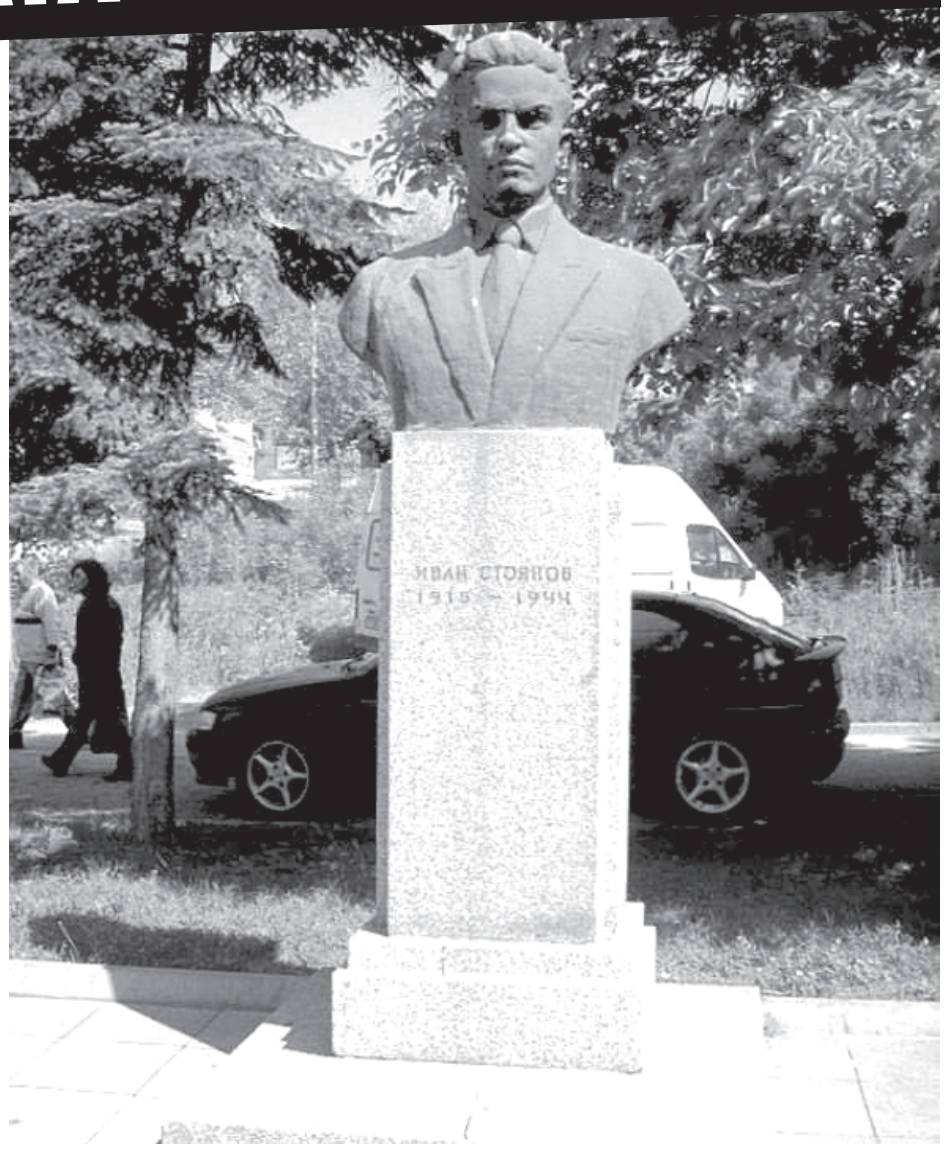
С-3PO от "Междузвездни войни" владее над 6 млн. форми за комуникация

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

БАРУТЕН МИРИС

ПАРОЛАТА НА СВОБОДАТА

Иван Стоянов, поетът антифашист с изгорените стихове - дух възторжен не търси забрава...

Никола ГАГОВСКИ

Поет, доброволец в Испания, политкомисар на партизанския отряд, обаятелен герой в пантеона на безсмъртните, той беше и си остана любимец на младежта от нашия Поповски край.

Стиховете му са изгорени от полицията заедно с родната му къща. Остават само две-три печатани стихотворения, но и те са достатъчно доказателство, че Иван Стоянов е даровит поет антифашист, включен съвсем основателно със стихотворенията си “Младост” и “Не, няма да се спрем!” в антологията “Писатели - жертви на фашизма”, издадена през 1946 г., съставена от Боян Знеполски. Включен е и в сборника “С кръвта си нощите тревожим” - писатели, паднали в бой с фашизма, подбор Веселин Андреев, издателство “Български писател”, 1969 г.

Спомням си един отдавнашен разговор в Радио София с поета и писателя Веселин Андреев. В него той сподели, че поетът Иван Стоянов трябва да бъде включван във всеки литературен сборник с творби на поети антифашисти.

Обаятелният му образ не заслужава забрава!

МЛАДОСТ

Скъпа младост, тъжна моя младост,
ти отмина, но не съжалявам.
Ти ми носиш скърби и нерадост -
на живота дар те подарявам.
Беден се родих във бедно село,
пасох чужди биволи и крави,
и беляза горест мойто чело -
раснах безприютен и забравен.
И баща си даже не запомних,
бил съм в люлка - майка ми умряла,
но кажи ми, сълзи ли да роня,
моя младост, нивга не живяна?
Че години на детска неволя
се редиха като броеници,
в труд и мъка крепна млада воля,
на сърцати крачех във редиците.
Аз обичам родните полета,
любя и народа си страдален,
както момък - девойка напета,
и готов съм кръвно да го браня.
И се врекох, без да се разкая,
нему верен всякога да бъда.
Дух възторжен, не търси забрава -
с общи сили всичко ще да бъде.

Слизам от влака на гара Славяново, но не тръгвам към родното място на Иван Стоянов село Берковски, а поемам по шосето на север, по което е изминал последните крачки от живота си. Спирам пред скромния паметник, ограден с млади борчета. На това място го е настигнал вражеският куршум, за да продължи пътя в безсмъртието...

На прага на новата къща в Берковски ме посреща леля му.

- За Ванчо ли искаш пак да ти разкажа? - пита ме жената.

- За него. Подготвяме филм по телевизията за Иван.

- Че аз и друг път съм ти разказвала... Ванчо осиротя на една годинка. Дожаля ми и го взех у дома. Когато плачеше - сърцето ми се късаше. Завързах люлка на киришите в одаята у старата къща, дето я изгориха. Люлеех го и пеех приспивни песнички. Мойто да беше, нямаше тъй да треперя за него. Ох, божичко, какво приказвам, че то си беше мое. Пред очите ми провървя, то първо ми каза “мамо”, най-много то ме обикна. И аз него...

- А има ли някакви останали документи или вещи от Иван?

- Нищичко! - разпери тя ръце. - Всичко изгориха жандарите - дрехи, снимки, книжки и тетрадките със стихотворенията му. Остана ни само ей този портрет, дето го виждаш на стената. Едно негово писъмце не оцеля, та да си го чета от време на време и да си поплаквам. Той ги пишеше далечните си писма от София и Испания едни такива мили, че да ти се разплаче душата. А да знаеш как хубаво пееше. Той често пееше вкъщи и на двора, а аз, кой знае защо, си поплаквах скришом. Като че ли чувах гласа на майка му. Тя беше една хубавица, Ванчо приличаше досущ на нея...

Беднотията го изпраща да учи в Софийската семинария. Мълчаливият и остроумен момък попада сред група будни младежи и започва да чете прогресивна литература. Хрумва му да използва за читалня камбанарията. Учат го, че уж светлината е събрана в Библията, но за Иван Стоянов светлината идва отвън. Попада му книгата “Какво да се прави” от Н.Г.Чернишевски. Ето за такава библия е мечтаел той. Влюбва се в Рахметов и героят го повежда по рискования, но светъл път на борбата.

През пролетта на 1933 г. е изгонен от семинарията. Същата участ го сполетява малко по-късно и в Попово, където учи в мъжката гимназия “Христо Ботев”. Тук става неговото бойно кръщение. Ръководи ремсови и бойни групи, участва активно в най-голямата ученическа стачка в България, в други акции и саботажи. Успява да завърши гимназия в Шумен.

През есента на 1936 г. Иван Стоянов пак е в София. Следва славянска филология. Веднага се свързва с членове на БОНСС и се включва в борбата на студентите.

Тръгва за Испания като доброволец-интербригадист. Пред църквата “Александър Невски” го изпраща неговият земляк, състудент, приятел и боен другар Тодор Джамбазов.

В кратките паузи на затишие Иван Стоянов намира време да пише на свои близки, приятели, другари. Първото си писмо изпраща до своята приятелка С.К. от Шумен: “Скъпа моя, пиша ти от Испания. От легендарна, горяща Испания - страна на героичен народ и нечовешка фашистка реакция... Водят се жестоки битки край Толедо. Българите и всички други се сражават храбро. Ранен съм, но ще се бия докрай!...” Почеркът е неравен. Следващите три изречения са подчертани дебело с червен молив, а може би с кръв: “Модерните варвари от Рим и Берлин заливат с кърви Испания. Хиляди убити жени и деца. Фашизъм - това значи зверщина и човекоубийство...” На втората страница буквите са главни: “Народ, който до последния човек е готов да умре за свободата си, не може да бъде победен. В чудеса от храброст, в реки от неговата кръв днес или утре ще изгрее народната победа!” Последните думи в писмото едва се разчитат. Навярно са писани в миг преди атака: “Ако се върна жив, ще донеса на България чудесен подарък: барутен мирис - паролата на свободата!”

1943 година...

Всички партизани от Поповския отряд спят в гористата пазва на Сакара. Иван гледа как се ражда зората - красива и страшна. Дългата ивица небе порозовява постепенно, черните облаци под нея стават бронзови, като че ли някой ги е запалил и се къпят в кървави пламъци. Над земята се люлее огромен пожар.

Колко много прилича на испанското небе.

Иван Стоянов е политкомисар на Поповския партизански отряд, а неговият приятел и боен другар Тодор Джамбазов - командир. Те отново продължават борбата заедно. Иван обича песните и концертите, както обича книгите и поезията. Много пъти е занемявал в софийската концертна зала. И тук, в гората, сега се правят концерти. Каква силна, каква страшна музика се ражда в Хайдушкия Балкан! Той слуша и други концерти - концертите на смъртта. Тогава пеят само куршумите.

Срещу Новата 1944 година по молба на бойните си другари Иван Стоянов декламира своето любимо стихотворение “Не, няма да се спрем!”

Това е последният новогодишен празник на любимия поет и политкомисар Иван Стоянов.

Отново тежки походи, рисковани акции, престрелки...

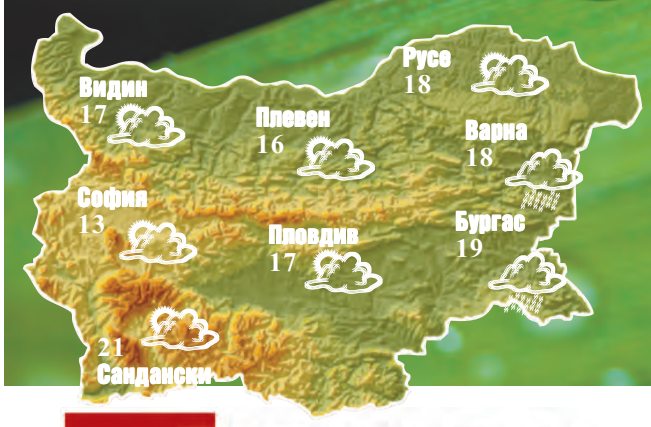
На 14 януари поетът партизанин Иван Стоянов пада убит в неравен бой от вражески куршум при село Славяново, Поповско.

Остават подвигът, малкото стихове и барутният мирис - паролата на свободата.

НЕ, НЯМА ДА СЕ СПРЕМ!

Не, няма да се спрем, назад не ще се върнем!...
Ний нов живот навред ще изградим -
земята родна в градина ще превърнем,
де щастие народно и радост ще цъфти.
Не, няма да се спрем, назад не ще се върнем,
че ние сме безброй и жадни за живот,
че ние сме стихия, готова да обгърне
в победния си устрем цял народ.
Доскоро бяхме маса невежествена, проста,
залъгвана без мяра от всеки демагог,
а нашта плът и кръв доскоро бяха моста,
по който да преминат към личен, сит живот.
Но днес сме озарени от седемцветно слънце,
лъчите му обжарват нашите сърца.
Ей вижте - във селата задружен труд покълва,
залива и обгръща цялата земя.
Ний няма да се спрем, назад не ще се върнем,
а нов живот навред ще изградим -
земята родна във градина ще превърнем,
де устремът народен победно ще цъфти.

ВРЕМЕТО

Днес над западните райони ще има разкъсана облачност, а на изток - значителна. Слаб дъжд или ръмеж ще има по Черноморието. Минималните температури ще са между 5-10 градуса, а дневните ще бъдат между 12-18 градуса. Над западните и централните части на Стара планина ще бъде предимно облачно с валежи от дъжд, а по високите части от сняг. Вятърът ще е умерен до силен от изток-североизток. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 8 градуса, на 2000 метра – около 4 градуса.

Изгледи за

30 максимални **13°/18°**

1 максимални **14°/20°**

В събота и неделя облачността ще намалее, а максималните температури леко ще се повишат и ще бъдат между 14-20 градуса. Валежи са малко вероятни.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
11:00 Здравето отблизо Здравно предаване
11:30 Пътеки летни идеи за хармоничен живот
12:00 По света и у нас
12:30 Полицаят и полицайките играле филм /Франция, 1980г./
14:25 Обзор „Лига Европа“
14:55 Вяра и общество с Горан Благоев /п/
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Специализирано предаване за хора с увреден слух
16:40 Как се прави документална поредица
17:25 Светът е 7 Обзорно предаване за събитията от международната политика
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня Коментарно предаване
19:45 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев Обзорно предаване
22:05 Виж БиБиСи: „Запознайте се със семейство Тръмп: От имигрант до президент“ документален филм /Великобритания, 2016г./
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Концерт на Влатко Стефановски трио Джаз фестивал „Банско 2017“
00:25 Денят започва с Култура 02:10 Загадки при разпродажби сериен играле филм
03:40 Как се прави? документална поредица/п/
04:25 Още от деня коментарно предаване/п/
05:35 Панорама с Бойко Василев /п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
13:30 Премиера: „Градско момиче“ - сериал, с. 1, еп. 56
15:00 Премиера: „Италианската булка“ - сериал, с.1, еп.122
16:00 Премиера: „Клиника край езерото“ - сериал, с.2, еп. 356
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:55 Спорт тото
18:00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 818
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги“ - сериал, с. 1, еп.9
21:00 „Фермата“ - риалити
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Моите мили съседи“- сериал, с.1, еп.25
01:30 „Вътрешна сигурност“ - сериал, с.3, еп.12
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 701
05:30 „Аламинут“ /п./

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Двете лица на Истанбул“- сериен филм
13:30 „Дъщерята на Ананди“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“(премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани“ (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Чуждо тяло“ (премиера) - сериен филм, 4 сезон
21:00 VIP BROTHER 2017 - риалити шоу
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Отмъщението“ - сериен филм, сезон 4
02:00 „Законите на съдбата“- сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм

БНТ 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:15 „Времето ще покаже“
13:55 „Хайде да се оженим!“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Времето ще покаже“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:45 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 Международен музикален фестивал „Жара“
23:45 „Вечерният Ургант“
00:35 Филм „Мамо, не тъгувай“
02:10 Филм „Да изобразиш жертвата“
03:55 Филм „Време за почивка от събота до понеделник“
06:00 Новини
06:10 „Гении и злодеи“
06:35 Филм „Двама на име Фьодор“

ОВЕН

Ако направена в миналото постъпка все още ви тежи, днес е много подходящ ден да се освободите от товара днес.

21 март - 20 април

РАК

Ако сте планирали някакви преустройства в дома си, днес е подходящ ден за започването им. И ще постигнете желания уют.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Тъй като денят е благоприятен за вас но ви вменява и известни отговорности, които не трябва да пренебрегвате.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес трябва да бъдете много премерени в изказванията си и да внимавате за своите действия за всяка казана дума.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Организмът ви днес ще усети своя подем. Ще сте изпълнени със сили и няма да усетите никакви признаци на умора.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес трябва да изясните отношенията си с другите - колеги, близки, приятели. Бъдете внимателни и дипломатични.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес и най-малката лъжа ще е способна да развали отношения, градени дълго време. Използвайте думите правилно.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес ще бъдете много емоционални. Ще изпитвате необходимост от общуването ви и взаимодействие с други хора.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес денят ви е възможно да бъде изпълнен с непредвидими и неочаквани събития. Не позволявайте те да ви обезсилят.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес трябва да си припомните и преосмислите всичко, което ви се е случвало и да решите дали някъде не сте сбъркали.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Днес приемайте нещата такива, каквито са. Не проявявайте недоволство от живота и от от себе си. Бъдете оптимисти.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес ще сте изпълнени с огромно количество енергия. Използвайте я отговорно и за градивни цели, а не за конфликти.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Шефът на съдиите бил поръчан за побой

Шефът на съдийска комисия към БФС Петър Петров се оплака, че е бил поръчан на силова бригада. Търновецът е разбрал за това, след като е предупреден от ОД на МВР в старата столица на България. Получил е информация за сигнала и инструкции за сигурността му, като му е казано да не ходи сам по тъмно. От МВР са му съобщили, че е бил поръчан от силова групировка от София. Заплахата е следствие от ескалиралото напрежение около съдийството в последно време или е свързана с предстоящия изборен конгрес на БФС през февруари.

"Не виждам смисъл да увъртам и отричам. Има такъв оперативен сигнал и бях предупреден да внимавам и да взема мерки. Нямам идея в момента чии интереси може да съм засегнал, но в никакъв случай не е приятно", обяви Петров пред областния седмичник "Кореспондент". "Председателят на съдийската комисия е знакова фигура. Може да си представите какъв отзвук би имало у нас и по света, ако се стигне до подобна кървава саморазправа. Затова и предпочитам да се даде гласност, отколкото да си мълча. Това, че съм от Велико Търново, не влияе на моето самочувствие. Виновен ли съм, че в момента столицата няма алтернатива за този пост. За да бъдеш на подобна позиция, трябва да притежаваш много повече качества от това да си бил добър съдия в миналото", каза още той.

Стара Загора прави Христо Стоичков почетен гражданин

Христо Стоичков става почетен гражданин на Стара Загора. Предложението на кмета Живко Тодоров набързо получи одобрението на общинските съветници. Мотивът за легендата на българския футбол е приносът му за грандиозното футболно шоу, което той реализира под Аязмото миналата седмица. Мачът между легендите на Барселона и тима на носителя на "Златната топка" за 1994 г. се проведе на ст. "Берое" пред около 10 000 зрители. В шоуто отборът на Стоичков победи с 3:2. Така голямата легенда на българския футбол направи интернационална реклама на Стара Загора не само като Европейски град на спорта, но и като град с хилядолетни културно-исторически забележителности.

Камата участва в благотворителна акция за жертвите на земетресението в Мексико

Снимка ГОНГ

Христо Стоичков

В същото време Стоичков участва в паметно събитие за Латинска Америка. За първи път в историята трите основни спортни телевизионни канала на континента - FOX Sports, ESPN и Univision Deportes, в който Камата се изявява като футболен коментатор, предаваха едновременно всички мачове в мексиканската лига. Срещите бяха отложени заради земетресението, което взе над 300 жертви в страната на ацтеките. Благотворителната кампания носи името "Обединени за нашите", а средствата ще отидат за семействата на жертвите и пострадалите от трусовете.

Станислав Тодоров свири дербито на „Герена"

Станислав Тодоров от Шумен ще ръководи дербито на XI кръг на Първа лига между Левски и Черно море. Мачът е в неделя от 17.30 ч. на "Герена", а за негови помощници БФС назначи Мартин Венев и Мартин Димитров. Четвърти ще е тъчреферът Веселин Мишев. Миналия кръг Тодоров се представи на ниво в "Битката за Пловдив", която Ботев спечели с 3:0 над Локо. На друг от интересните мачове Етър - ЦСКА-Сф утре от 14.45 ч. на ст. "Ивайло" главен съдия ще е Валентин Железов. Останалите наряди:, днес, 17.30: Локо Пд - Септември (Николай Йорданов); 20.00: Верея - Славия (Станислав Ставров); утре, 17.45: Витоша Б - Ботев Пд (Драгомир Драганов); 20.00: Дунав - Пирин (Никола Попов); неделя, 20.00: Лудогорец - Берое (Волен Чинков).

ДЕШАН ОБЯВИ ГРУПАТА НА ФРАНЦИЯ

Дидие Дешан обяви списъка с футболисти на Франция за ключовата световна квалификация с България другата събота в София. Очаквано селекционерът на "петлите" не включи двама от най-скъпите футболисти в света - Осман Дембеле и Пол Погба, които са контузени. Отделно той продължава да не вика и един от най-добрите нападатели в света Карим Бензема от Реал Мадрид. Дешан обаче е включил новата звезда на френския футбол Килиан Мбапе (18 г.), който в сряда буквално засенчи съотборниците си в ПСЖ при победата над Байерн Мюнхен с 3:0.

Групата на Франция: вратари: Алфонс Ареола, Уго Лорис и Стив Манданда; **защитници:** Лука Дин, Кристоф Жале, Преснел Кимбембе, Лоран Косшчелни, Лайвин Курзава, Джибрил Сидибе, Самюел Юмтити и Рафаел Варан; **полузащитници:** Н'Голо Канте, Блес Матюиди, Адриен Рабио, Муса Сисоко и Корентин Толисо; **нападатели:** Кингсли Коман, Оливие Жиру, Антоан Гризман, Александър Лаказет, Тома Лемар, Килиан Мбапе, Димитри Пайет и Флориан Товин.

Снимка БГНЕС

Играчите на Крузейро се радват с Купата на Бразилия, която заслужиха за пети път в историята си. На финала "лисиците" биха Фламенго с 5:3 след дузпи. От бялата точка се провали единствено бившият играч на Порто, Ювентус и Атлетико Мадрид Диего Рибаш да Куня

Роси реабилитира Адениджи

Делио Роси върна Бабатунде Адениджи в първия отбор на Левски. Нигерийският нападател тренира наравно вчера със съотборниците си. Досега той се водеше отстранен от основния тим, но изненадващо италианският специалист го привика. Откакто дойде на "Герена", Роси разчита на поста централен нападател на Серджиу Буш и Жиниор Мапуку. Засега не се знае дали Адениджи, който е известен с прозвището "Тигъра", отново ще получи шанс да играе със синята фланелка. Запознати анализират, че нигериецът едва ли ще успее да се пребори за място на терена с Буш и Мапуку. Вероятно поради тази причина Мапуку, известен като "Черната сила", се сравни с лъв и обяви, че взема всичко, което му се полага.

"Не можеш да сравняваш лъва, с което и да е друго животно в саваната, защото то е най-доброто. Говоря, не просто гледам. И вземам всичко, което ми се предлага. Никой не може да промени съдбата ми освен Господ", написа Мапуку във фейсбук.

Адениджи, Франсис Нар и Симон Сандберг са тримата, които не пожелаха да напуснат Левски през лятото и предпочетоха да останат на "Герена", за да си получават заплатите. В "Подуяне" те тренират "за здраве".

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Локо Пд - Септември
20.00 Верея - Славия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Монако - Монпелие
ПО НОВА СПОРТ
21.45 КПР - Фулъм
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Шалке - Байер
ПО БНТ HD

ВОЛЕЙБОЛ

17.00 ЕП за жени (1/4-финали)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2

ФОРМУЛА 1

6.00 и 10.00 Гран при на Малайзия (тренировки)

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА
17.45 Витоша Б - Ботев Пд
ПО ДИЕМА СПОРТ
14.45 Етър - ЦСКА-Сф
20.00 Дунав - Пирин
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Хъдърсфийлд - Тотнъм
17.00 Ман Юнайтед - Кристъл Палас
19.30 Челси - Ман Сити
ПО НОВА СПОРТ
18.00 ПСЖ - Бордо
ПО РИНГ
21.45 Дженоа - Болоня
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Аугсбург - Борусия Д
19.30 Хамбургер - Вердер
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
19.00 Спартак М - Урал
ПО БНТ HD

ВОЛЕЙБОЛ

17.00 и 19.30 ЕП за жени (1/2-финали)
ПО ДИЕМА СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ

17.15 Нефтохимик - Добруджа за Суперкупата на България
ПО ДИЕМА СПОРТ 2

ФОРМУЛА 1

12.00 Гран при на Малайзия (квалификация)
ПО ЕВРОСПОРТ 1

СУПЕРБАЙК

11.30 и 14.00 Гран При на Франция

КОЛОЕЗДЕНЕ

16.30 Обиколка на Емилия

НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
14.15 Шефилд У - Лийдс
17.30 Левски - Черно море
20.00 Лудогорец - Берое
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.00 Арсенал - Брайтън
16.15 Евертън - Бърнли
18.30 Нюкасъл - Ливърпул
22.00 Ница - Марсилия
ПО РИНГ
13.30 Наполи - Каляри
16.00 Беневенто - Интер
19.00 Милан - Рома
21.45 Аталанта - Ювентус
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
14.00 ЦСКА М - Уфа
ПО ЕВРОСПОРТ 1
20.00 Филаделфия - Сиатъл
ПО ЕВРОСПОРТ 2
14.15 Фрайбург - Хофенхайм
16.30 Херта - Байерн
19.00 Кьолн - Лайпциг
ПО СПОРТ+
17.15 Барселона - Лас Палмас
21.45 Реал М - Еспаньол
ПО БНТ HD

МОТОКРОС

15.00 и 16.30 Гран при на нациите

ВОЛЕЙБОЛ

18.00 ЕП за жени (финал)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2

ФОРМУЛА 1

10.00 Гран при на Малайзия
ПО ЕВРОСПОРТ 1

СУПЕРСПОРТ

12.30 Гран при на Франция

СУПЕРБАЙК

13.15 Гран при на Франция

СКИ СКОКОВЕ

15.00 Лятна "Гран при" в Хинценбах

КОЛОЕЗДЕНЕ

16.45 "Еврометропол"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
9.30 Обиколка на Алмати

www.duma.bg

Снимки БГНЕС

Доскоро враждуващите Единсон Кавани и Неймар се поздравяват след класическата победа с 3:0 на ПСЖ над Байерн М, за която двамата вкараха по 1 гол

ПСЖ сгази Байерн, Ман Юн унизи ЦСКА

Георги Миланов игра 20 минути при загубата на „армейците" с 1:4 в Москва

Инвестицията от стотици милиони в нови звезди изглежда започна да се изплаща за Пари Сен Жермен. Новобогаташите от Париж сразиха повече от убедително един от най-големите отбори в Европа - Байерн М, на своя "Парк де Пренс". При това с повече от убедителното 3:0, а впоследствие треньорът на баварците Карло Анчелоти бе уволнен след едва 15 месеца на поста.

Дани Алвес (2) откри по-малко от 100 секунди след началото на двубоя, а доста преди паузата Единсон Кавани (31) удвои. След нея пък най-скъпият в историята на футбола Неймар (63) оформи класиката. Две асистенции направи вторият най-скъп играч Килиан Мбапе, а Неймар подаде за първия гол.

При втората атака той проби в наказателното поле и пусна отдясно на връхлитащия Дани Алвес и защитникът откри с мощен шут през краката на резервния вратар Свен Улрайх. Баварците отговориха с вихрени атаки, но ги съпътстваше малшанс пред вратата на Алфонс Ареола.

Бразилецът Витиньо от ЦСКА М се опитва да удържи французина Антони Марсиал при победата на Манчестър Юнайтед с 4:1 в Москва

После струващият 180 млн. евро Килиан Мбапе слаломира през защитата на баварците и върна топката на границата на наказателното поле за 64-милионния Единсон Кавани (31). Уругваецът удвои с първото си докосване, като прати топката неспасяемо в ъгъла на Улрайх. До почивката инициативата беше на ПСЖ, а Кавани и Неймар не пропуснаха да вкарат.

Втората част започна с взривно темпо и Хави Мартинес (50) пропусна да намали, като ударът му беше блокиран. После Неймар опропасти страхотна контра на домакините и стреля в аут. Бразилецът не успя да вкара и от фаул, но реализира след комбинация на Дани Алвес и Килиан Мбапе. Тогава ветеранът нахлу в половината на съперника и намери младока в наказателното поле. Мбапе се подигра с финт с Дейвид Алаба и стреля от малък ъгъл, но топката беше избита. Там връхлитащият Неймар беше на линия и стреля в мрежата за 3:0.

Почетно попадение на Артуро Видал (67) след тънък пас на Левандовски беше отменено заради спорна засада. До края Кавани и Неймар пропуснаха да разгромят германския колос.

В другия мач от групата Селтик се реваншира за тежкото поражение от ПСЖ с 0:5 в Глазгоу на старта, като победи аутсайдера Андерлехт с 3:0 в Белгия. Киърън Тиърни направи страхотен пробив по левия фланг и центрира на далечната греда, където абсолютно сам и непокрит беше Лий Грифитс (38) и той с лекота откри на празна врата, за да предреши изхода на двубоя.

В група А Манчестър Юнайтед бе безкомпромисен при визитата си на ЦСКА Москва. Тимът на Жозе Моуриньо не показа никаква милост на „ВЕБ Арена" и сразi с 4:1 домакините. "Червените дяволи", които играха в третия си сив екип, пропуснаха поне още толкова голове, а 1 им бе отменен. Новата им придобивка Ромелу Лукаку продължи головата си серия с 2 нови попадения, а по 1 добавиха Антони Марсиал от дузпа и Хенрих Мхитарян. Близо 20 минути за домакините игра Георги Миланов, който смени Алан Дзагоев в 72-ата мин.

Христо Стоичков става почетен гражданин на Стара Загора

Стр. 39

РЕЗУЛТАТИ

ШАМПИОНСКА ЛИГА
II КРЪГ

ГРУПА А

ЦСКА М - Манчестър Юнайтед 1:4 0:1 Лукаку (4) 0:2 Марсиал (18-g) 0:3 Лукаку (27) 0:4 Мхитарян (58) 1:4 Кучаев (90); ***Базел - Бенфика 5:0*** 1:0 Ланг (2) 2:0 Оберлен (20) 3:0 Ван Волсфинкел (60-g) 4:0 Оберлен (69) 5:0 Ривелрос (77).

1. Ман Юнайтед	**2**	**0**	**0**	**7:1**	**6**
2. Базел	**1**	**0**	**1**	**5:3**	**3**
3. ЦСКА М	1	0	1	3:5	3
4. Бенфика	0	0	2	1:7	0

ГРУПА В

Пари Сен Жермен - Байерн 3:0 1:0 Алвес (2) 2:0 Кавани (31) 3:0 Неймар (63); ***Андерлехт - Селтик 0:3*** 0:1 Грифитс (38) 0:2 Кара (50-авт) 0:3 Синклер (90+3).

1. ПСЖ	**2**	**0**	**0**	**8:0**	**6**
2. Байерн	**1**	**0**	**1**	**3:3**	**3**
3. Селтик	1	0	1	3:5	3
4. Андерлехт	0	0	2	0:6	0

ГРУПА С

Карабах - Рома 1:2 0:1 Манолас (8) 0:2 Джеко (15) 1:2 Енрике (29); ***Атлетико М - Челси 1:2*** 1:0 Гризман (40-g) 1:1 Мората (59) 1:2 Батшуайи (90+4).

1. Челси	**2**	**0**	**0**	**8:1**	**6**
2. Рома	**1**	**1**	**0**	**2:1**	**4**
3. Атлетико М	0	1	1	1:2	1
4. Карабах	0	0	2	1:8	0

ГРУПА D

Спортинг - Барселона 0:1 Коатес (49); ***Ювентус - Олимпиакос 2:0*** 1:0 Игуаин (69) 2:0 Манджукич (80).

1. Барселона	**2**	**0**	**0**	**4:0**	**6**
2. Спортинг	**1**	**0**	**1**	**3:3**	**3**
3. Ювентус	1	0	1	2:3	3
4. Олимпиакос	0	0	2	2:5	0

Евроволей 1/8-финали в Баку

България - Германия 2:3 (25:14, 20:25, 25:16, 19:25, 11:15); **Полша - Турция 1:3** (22:25, 25:27, 25:18, 23:25). 1/4-финали: ***снощи:*** Италия - Холандия и Сърбия - Беларус; **днес:** Азербайджан - Германия и Русия - Турция

КРАТКИ

Костова бие, Каратанчева губи в САЩ

Националката на България за "Фед Къп" Елица Костова се класира за II кръг на турнира по тенис на твърди кортове в Темпълтън, САЩ (награден фонд $60 000). Тя надигра категорично преминалата през квалификациите Сабрина Сантамария (САЩ) с 6:1, 6:3 за 93 минути. Сесил Каратанчева пък загуби на старта от поставената под №6 Наоми Броуди (Вбр) с 0:6, 1:6.

Балкан продължава, Рилски спортист не

Балкан се класира за II квалификационен кръг на турнира за Купата на ФИБА Европа. Тимът от Ботевград загуби реванша от румънския Орадя със 70:85, но победата в първия мач с 16 т. класира ботевградчани. 23 секунди преди сирената Неманя Милошевич вкара 2 фаула и направи преднината на Орадя 16 т., но Брандън Фортънбъри реализира само 1 от двата наказателни удара и класира Балкан напред. Той бе и най-резултатен за ботевградчани с 19 т. Балкан ще срещне унгарския Сомбатхей в следващия кръг, като първият мач е в Унгария на 4 октомври. Рилски спортист претърпя тежка домакинска загуба с 62:91 от литовския Невезис и отпадна. Самоковци бяха спечелили като гости с 81:76, но на реванша категорично отстъпиха на литовците.

България отпадна в Баку след обрат от Германия

Женският национален отбор по волейбол на България не успя да се класира за четвъртфиналите на Европейското първенство по волейбол в Азербайджан и Грузия. Националките ни отстъпиха на Германия с 2:3 гейма (25:14, 20:25, 25:16, 19:25, 11:15) в мач от плейофната фаза на шампионата, който се игра в „Арена Баку". Така нашите си тръгнаха от шампионата, а на 1/4-финал Бундестимът ще играе с домакина Азербайджан.

Селекционерът Иван Сеферинов заложи в стартовия състав на Лора Китипова, Добриана Рабаджиева, Емилия Димитрова, Христина Русева, Страшимира Симеонова, Елица Василева и либерото Мария Филипова.

"Лъвиците" изиграха четвърти 5-геймов мач, но отново не успяха да спечелят битката срещу снажните и волеви германки. Тимът ни повеждаше на два пъти в резултата, но допусна обрат в четвъртия гейм, като в решителните моменти не успя да наложи волята си. Нашите започнаха силно срещата и дадоха само 14 т. на немкините в първия гейм, но във втория отстъпиха инициативата и след като изоставаха с 5-6 т., допуснаха изравняване. Същият сценарий се повтори в третия и четвърти гейм. Българките взеха убедително третата част, но в четвъртата след 12:10 допуснаха серия 0:8 на германките и се стигна до тайбрек, в който отново съперничките бяха по-настойчиви и убедителни.

Снимка CEV.LU

Луиза Липман (вдясно) забива от неудобно положение срещу опит за тройна блокада на Лора Китипова, Христина Русева и Елица Василева в 1/8-финала в Баку, спечелен от Германия с 3:2 гейма

Елица Василева бе най-резултатна в мача с 23 т. (3 аса, 1 блокада), Страшимира Симеонова добави 16 (2 аса, 2 блокади). "Разочаровани сме да завършим Европейското първенство с плейофи. Не показахме волейбол на високо ниво. Тъжни сме, че така трябва да напуснем", призна Иван Сеферинов.